

Beleids- en begrotingstoelichting

WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN
EN ARMOEDEBESTRIJDING

Begrotingsuitvoering 2025

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	10
III. SAMENVATTING	11
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	14
1. Transversale en horizontale doelstellingen	14
2. Overkoepelende strategische doelstellingen	14
2.1. SD: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger centraal staan.	14
2.2. SD: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren...14	
2.3. SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning	15
2.4. SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers.....	15
2.5. SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren	15
2.6. SD: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede	16
V. BELEIDSVELD WELZIJN	17
1. ISE BELEIDSONDERSTEUNING.....	17
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	17
SD 1: We zorgen voor een gecoördineerde en onderbouwde aanpak van intersectoraal beleid met als doel samenwerking te creëren.....	17
OD 1.1: We coördineren de totstandkoming en uitvoering van intersectorale beleidsplannen en projecten.....	17
OD 1.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en ondersteunen de beleidsuitvoering met gerichte en gestroomlijnde praktijkondersteuning.	18
OD 1.3: We voeren een proactief internationaal beleid gericht op het creëren van meerwaarde voor de zorg en ondersteuning in Vlaanderen	19
SD 2: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van de zorg en ondersteuning	20
OD 2.1: We genereren een kwaliteitsdynamiek met betrokkenheid van de belanghebbenden via de implementatie van het kwaliteitsdecreet.....	20
OD 2.2: We stroomlijnen de handavingsketen om te komen tot een meer consistente en onderbouwde aanpak over de sectoren heen	20
SD 3: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers.....	20
OD 3.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel en vrijwilligers om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden	20
OD 3.2: We streven naar een efficiënte inzetbaarheid van professionals en gepaste arbeidsorganisatie die zowel het welzijn van de professionals verhoogt als de kwaliteit van de zorg garandeert.	22

SD 4: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren	22
OD 4.1: We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms	22
OD 4.2: We onderbouwen het beleid en ondersteunen het werkveld maximaal met data	23
OD 4.3: We verhogen de toegankelijkheid via digitale zorg en ondersteuning en faciliteren innovatie	24
SD 5: We zijn voorbereid en reageren snel op crises om de impact op gezondheid en welzijn in te perken en herstel te faciliteren	24
OD 5.1: We zetten in op crisisparaatheid om slagkrachtig te kunnen antwoorden op crisissen	24
OD 5.2: We zorgen voor een snelle en gecoördineerde respons tijdens een crisis en hebben daarbij ook aandacht voor het herstelproces	25
SD 6: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren	25
OD 6.1: We ontwikkelen een kader voor de evaluatie van subsidies en stroomlijnen subsidieprocessen	25
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	26
1.2.1. Departement Zorg	26
1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht	32
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)	32
2. ISE Armoedebelief	34
2.1 Strategische en operationele doelstellingen	34
SD 1: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede	34
OD 1.1: We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid	34
OD 1.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis	34
OD 1.3: We versterken de sociale cohesie en gemeenschapsvorming, zetten in op laagdrempelige en toegankelijke basisdienstverlening en pakken onderbescherming aan	35
OD 1.4: We zetten gerichte acties op tegen kinderarmoede	35
OD 1.5: We verhogen de voedselzekerheid	35
OD 1.6: We voorkomen en bestrijden dak- en thuisloosheid	35
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	36
2.2.1 Departement Zorg	36
3. ISE Welzijnswerk	39
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	39
SD 1: We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning ..	39
OD 1.1: We blijven inzetten op een sterk sociaal werk waarbij de mensenrechtenbenadering centraal staat	39
OD 1.2: We bouwen een sterk vervlochten welzijnswerk uit	39
OD 1.3: We voorzien toegankelijke, betaalbare en passende hulpverlening aan slachtoffers	40

OD 1.4: We zetten in op een toegankelijke zorg en in een forensische context en werken preventief en schadebeperkend.....	40
OD 1.5: We voeren de strijd tegen geweld verder op.....	40
OD 1.6: We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau	41
OD 1.7: We stroomlijnen het aanbod aan werk- en zorgtrajecten	41
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	42
3.2.1. Departement Zorg.....	42
4. ISE Vlaams intersectoraal akkoord	47
4.1 Strategische en operationele doelstellingen	47
SD 1: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers.....	47
OD 1.1: We zien toe op de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord	47
4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	47
4.2.1. Departement Zorg.....	48
VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG	50
1. ISE Preventie	50
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	50
SD 1: We zetten in op preventief gezondheidsbeleid om gezondheidswinst op populatieniveau te vergroten en gezondheidsongelijkheden te verkleinen.....	50
OD 1.1: We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op basis van gezondheidsdoelstellingen	50
OD 1.2: We zetten in op het voorkomen, detecteren en snel indijken van infectieziekten in de gemeenschap en in onze voorzieningen.....	52
OD 1.3: We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren ...	53
OD 1.4: We organiseren kwaliteitsvolle bevolkingsonderzoeken.....	55
OD 1.5: We voeren een duurzaam beleid op vlak van seksuele gezondheid ...	55
OD 1.6: We organiseren een sterk lokaal preventief gezondheidsbeleid	56
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	57
1.2.1. Departement Zorg.....	57
2. ISE Woonzorg en eerste lijn	63
2.1 Strategische en operationele doelstellingen	63
SD 1: We realiseren geïntegreerde en doelgerichte zorg en ondersteuning waarin de persoon centraal staat	63
OD 1.1: We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak	63
SD 2: We werken aan een kwaliteitsvol en toegankelijk aanbod aan woonzorg	65
OD 2.1: We realiseren een passend zorg- en ondersteuningsaanbod om mensen met een zorgnood zo lang mogelijk thuis te laten wonen, evenals een voldoende gevarieerd residentieel aanbod	65

OD 2.2: Om te kunnen antwoorden op toekomstige zorgnoden, hervormen en actualiseren we de financieringsmodellen	66
OD 2.3: We bewaken de kwaliteit en betaalbaarheid van woonzorg	66
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	67
2.2.1. Departement Zorg	67
3. ISE Gespecialiseerde Zorg	72
3.1 Strategische en operationele doelstellingen	72
SD 1: We versterken de geestelijke gezondheid en bieden gepaste zorg en ondersteuning voor geestelijke gezondheidsproblemen	72
OD 1.1: We stroomlijnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg in functie van een beter toegankelijk en geïntegreerd aanbod, met extra aandacht voor continuïteit	72
OD 1.2: We zetten in op innovatieve projecten in de geestelijke gezondheid en zorgen voor ondersteuning van de sector	74
SD 2: We versterken het aanbod voor fysieke revalidatie	75
OD 2.1: We hervormen het revalidatielandschap naar een gestroomlijnd zorgaanbod met een uniform getrapt zorgmodel afgestemd op de zorgnood/revalidatienood	75
SD 3: We zetten in op de kwaliteit van de ziekenhuizen	76
OD 3.1: We werken een sterk kwaliteits- en handhavingsbeleid uit voor de ziekenhuizen	76
OD 3.2: We maken werk van een betere samenwerking tussen ziekenhuizen en integratie in het zorggebied vanuit het streven naar geïntegreerde zorg	77
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	78
3.2.1. Departement Zorg	78
4. ISE Algemeen gezondheidsbeleid	80
4.1 Strategische en operationele doelstellingen	80
4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	80
4.2.1 Departement Zorg	80
VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN	82
1. ISE Jeugdhulp	82
SD 1: We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak	82
OD 1.1: We spelen vroegtijdig in op de behoeften van kinderen en jongeren zodat problemen in hun ontwikkeling en welzijn tijdig herkend en aangepakt worden	82
OD 1.2: We geven op elke situatie van verontrusting en kindermishandeling een passende en kwaliteitsvolle reactie	83
OD 1.3: We ondersteunen jongvolwassenen met een versterkt en geïntegreerd beleid	84
OD 1.4: We laten kinderen zo veel als mogelijk in een gezinscontext opgroeien	84
OD 1.5: Met een effectieve, integrale en gecoördineerde aanpak ondersteunen we kinderen en jongeren die zich in complexe jeugdhulpsituaties bevinden ...	85
OD 1.6: We creëren een samenhangend en toegankelijk jeugdhulpaanbod dat de effectiviteit en efficiëntie verhoogt en samenwerking bevordert	85

OD 1.7: We versterken het mentaal welzijn van kinderen en jongeren met bijzondere aandacht voor vroegtijdige signalering en versterking van veerkracht	85
OD 1.8: Vanuit een gedeelde bevoegdheid samen inzetten op verdere uitvoering van het jeugddelinquentedecreet	86
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	86
1.2.1. Departement Zorg	86
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	87
Entiteit: Opgroeien regie	87
2. ISE Groeipakket	89
SD 1: We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening	89
OD 1.1: We maken het Groeipakket effectiever in haar doelstellingen en bestrijden het armoederisico en promotie vallen	89
OD 1.2: We ondersteunen overheden en partners om bijkomende voordelen en tegemoetkomingen toe te kennen aan gezinnen	89
OD 1.3: We stimuleren gezinnen in de ondersteuning van hun kinderen, met een focus op het Nederlands en de deelname aan onderwijs	89
OD 1.4: We blijven het Groeipakket continu verbeteren	90
2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	91
2.2.1. Departement Zorg	91
2.2.2. Overige entiteiten onder gezag	92
Entiteit: Opgroeien regie	92
2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht	93
Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)	93
2.2.4. Overige entiteiten onder toezicht	94
Entiteit: Private Uitbetalingsactoren	94
3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid	96
SD 1: We realiseren een geïntegreerde preventieve gezinsondersteuning en preventieve gezinszorg van kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders zodat ze optimaal kunnen ontwikkelen en opgroeien	96
OD 1.1: We investeren in sterke basisvoorzieningen met een sterke lokale regie	96
SD 2: We voeren de regie en strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang.	96
OD 2.1: We realiseren kwaliteitsvolle kinderopvang als toegankelijke basisvoorziening die afgestemd is op de noden van de gezinnen	96
OD 2.2: We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren	97
SD 3: We voeren een toekomstgericht adoptiebeleid	98
OD 3.1: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen respecteert	98
3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	99
3.2.1. Departement Zorg	99

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag	100
Entiteit: Opgroeien regie	100
VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP	102
1. ISE Personen met een handicap	102
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	103
SD 1: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger met een langdurige zorgnood centraal staan	103
OD 1.1: We maken werk van een langetermijnplan Perspectief 2040 waarbij we een concrete visie en doelstellingen ontwikkelen voor een meer inclusieve en toegankelijke samenleving over alle beleidsdomeinen heen	103
OD 1.2: We delen kennis en informatie over het VAPH, handicap en over zorg- en ondersteuningsmogelijkheden op maat van zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen	103
OD 1.3: We ondersteunen actief zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen bij het realiseren van een inclusief beleid voor personen met een handicap ..	105
OD 1.4: We monitoren de voortgang van de realisatie van een inclusief en sociaal beleid voor personen met een handicap	105
OD 1.5: We brengen knelpunten in kaart rond combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren en beleidsdomeinen, en formuleren oplossingen in samenwerking met de betrokken sector of beleidsdomein	106
OD 1.6: We ontwikkelen een intersectoraal actieplan en formuleren oplossingen om personen met een handicap en bijkomende complexe problematieken te ondersteunen	106
SD 2: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren	107
OD 2.1: We creëren een laagdrempelig en toegankelijk aanspreekpunt voor burgers rond zorg en ondersteuning voor personen met een handicap door onze intermediaire partners te heroriënteren naar de eerste lijn	107
OD 2.2: We werken, samen met andere beleidsdomeinen en actoren, een aanpak uit om de verschillende erkenningen handicap af te stemmen met het oog op vlot verlenen van afgeleide rechten	108
OD 2.3: We vereenvoudigen de toelidingsprocedures voor personen met een handicap	108
OD 2.4: We werken aan perspectief op zorg en ondersteuning voor personen met een handicap	109
OD 2.5: We breiden het beleid rond het huren of hergebruiken van hulpmiddelen verder uit	109
OD 2.6: We faciliteren de mogelijkheden om bestaande erkennings-, vergunnings- of registratieopties voor organisaties te vereenvoudigen en af te stemmen	109
OD 2.7: We werken verder aan administratieve vereenvoudiging voor de aanbieders van zorg- en ondersteuning	109
OD 2.8: We implementeren de principes van transparante boekhouding binnen de sector personen met een handicap	110
OD 2.9: We brengen alle projectsubsidies in kaart, evalueren en optimaliseren bestaande processen	110
SD 3: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning	110

OD 3.1: We zetten verder in op het ondersteunen van actoren betrokken bij de toeleidingsprocedures, in het bijzonder voor de realisatie van kwaliteitsvolle inschalingen.....	110
OD 3.2: We werken verder aan een sectoraal kwaliteitskader dat de principes van het kwaliteitsdecreet uitdraagt.....	111
OD 3.3: We ondersteunen lopende initiatieven en ontwikkelen concrete richtlijnen en acties om de participatie van personen met een handicap te versterken	111
OD 3.4: We optimaliseren de handhavingscyclus, in samenwerking met zorginspectie.....	112
OD 3.5: We ontwikkelen een proactief en preventief monitoringssysteem voor alle bestaande actoren in de sector om de vinger aan de pols te houden, in het bijzonder voor de financiële aspecten	112
OD 3.6: We implementeren en onderzoeken de toepassing van doelregelgeving binnen de sector personen met een handicap	112
OD 3.7: We zetten verder in op een doeltreffende besteding van het persoonsvolgend budget en persoonlijke assistentiebudget.....	113
OD 3.8: We werken verder aan het vernieuwen van het kader rond rechtstreeks toegankelijke hulp.....	113
SD 4: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers.....	113
OD 4.1: We onderzoeken de oorzaken en elementen die bijdragen aan de krapte aan de arbeidsmarkt binnen de sector personen met een handicap	113
OD 4.2: We formuleren (intersectorale) aanbevelingen om de krapte op de arbeidsmarkt binnen de sector te kunnen verminderen	114
SD 5: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om de zorg en ondersteuning verder te optimaliseren	114
OD 5.1: We zetten in op het digitaal toegankelijk maken van gegevens van personen met een handicap om deze op veilige wijze met andere overheden te kunnen uitwisselen.....	114
OD 5.2: We werken verder aan de digitalisering van onze dienstverlening voor burgers en hebben oog voor de toegankelijkheid ervan.....	114
SD 6: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten voor iedereen en op het voorkomen en bestrijden van armoede.....	115
OD 6.1: We houden de vinger aan de pols rond de betaalbaarheid van woon- en leefkosten en zetten samenwerkingsverbanden op met andere overheden om oplossingen te formuleren	115
OD 6.2: We onderzoeken de betaalproblemen rond vervoer en mobiliteit binnen de sector en werken aan gerichte oplossingen door de handen in elkaar te slaan met andere beleidsdomeinen.....	115
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	116
1.2.1. Departement Zorg	116
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	117
Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)	117
IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING	130
1. ISE Vlaamse sociale bescherming.....	130
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	130
SD 1: We waarborgen de sociale bescherming van de burger.....	130

OD 1.1: We verbeteren de financiële toegankelijkheid met vereenvoudigde en transparante (aanvraag)procedures en werken ongelijkheden weg.....	130
OD 1.2: We ontwikkelen een zorgprognosemodel om verwachte zorgnoden in kaart te brengen	130
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	131
1.2.1. Departement Zorg	131
1.2.3. Overige entiteiten onder gezag	137
Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming	137
X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR	146
1. ISE Zorginfrastructuur	146
1.1 Strategische en operationele doelstellingen	146
SD 1: We realiseren duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur	146
OD 1.1: We evalueren en hervormen infrastructuursubsidies om geïntegreerde infrastructuur te stimuleren	146
OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid.....	146
1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar	147
1.2.1. Departement Zorg.....	147
1.2.2. Overige entiteiten onder gezag	151
Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)	151
XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	156
1. Apparaatskredieten	156
XII. LIJST MET AFKORTINGEN	162
XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	164
XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'.....	180
XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'.....	181
XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJKE HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'	184
XVII. BIJLAGE 'METADATA INDICATOREN'	185

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Investeren én hervormen om zorg en ondersteuning in Vlaanderen te versterken

2025 was het eerste volle jaar van deze legislatuur, waarin we bewust koers zetten en onze ambities vormgaven. We hebben resoluut gekozen voor een dubbele koers: gerichte investeringen combineren met noodzakelijke hervormingen. Alleen door beide samen te brengen, kunnen we zorg en ondersteuning in Vlaanderen versterken, meer mensen bereiken en de kwaliteit en betaalbaarheid van onze dienstverlening duurzaam garanderen. Daarbij stond één principe centraal: niemand mag uit de boot vallen. Tegelijk hebben we ingezet op transformatie richting meer geïntegreerde zorg en ondersteuning. We namen maatregelen om zorg en ondersteuning beter te organiseren rond de noden van burgers, met meer samenwerking binnen en tussen sectoren en minder versnippering. Door muren af te bouwen tussen welzijns- en gezondheidszorg en door lokaal en intersectoraal samenwerken te stimuleren, brengen we ondersteuning dicht bij het dagelijkse leven van mensen en versterken we hun levenskwaliteit.

Binnen de vijf grote beleidswerven – kinderopvang, jeugdhulp, personen met een handicap, ouderenzorg en mentaal welzijn – hebben we in 2025 concrete vooruitgang geboekt. We realiseerden bijkomende plaatsen in de kinderopvang via een meerjarenprogrammatie, zetten belangrijke stappen in de hervorming en versterking van de jeugdhulp, breidden de ondersteuning voor personen met een handicap uit en legden met een vernieuwende conceptnota de basis voor een meer geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap. In de ouderenzorg werkten we verder aan buurtgerichte zorg, betere programmatie en meer transparantie, terwijl we in het beleid rond mentaal welzijn sterk inzetten op preventie, vroegdetectie en toegankelijke geestelijke gezondheidszorg.

Onze inzet in 2025 ging nadrukkelijk ook uit naar wie zorg en ondersteuning mogelijk maakt. We onderzochten de oorzaken van de aanhoudende personeelskrapte, zetten stappen richting een vervolgplan voor (zij)instroom en de aantrekkelijkheid van werken in welzijns- en gezondheidszorg. Tegelijk namen we initiatieven om administratieve lasten te verminderen en processen te vereenvoudigen, zodat professionals meer tijd en ruimte krijgen om te doen waar het echt om draait: zorgen en ondersteunen.

Tot slot bleef ook armoedebestrijding een essentiële pijler vanuit de overtuiging dat beleid alleen succesvol kan zijn als het sociaal rechtvaardig is en we de meest kwetsbaren in onze samenleving niet uit het oog verliezen. Met het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding legden we in 2025, samen met de volledige Vlaamse Regering, de basis voor een geïntegreerde en structurele aanpak van armoede.

De realisaties van 2025 tonen aan dat investeren en hervormen geen abstracte ambitie is, maar een concrete beleidspraktijk. Stap voor stap bouwen we zo verder aan betaalbare, toegankelijke en kwaliteitsvolle zorg en welzijn in Vlaanderen – én voor wie zorg nodig heeft én voor wie zorg verleent.

III. SAMENVATTING

Voor een samenvattend overzicht van de belangrijkste inhoudelijke realisaties voor 2025 verwijzen we naar de overkoepelende strategische doelstellingen. Onder die hoofding bundelen we de beleidsprioriteiten.

Naast hervormen is ook het uitbreiden van het aanbod noodzakelijk om tegemoet te kunnen blijven komen aan de noden van onze burgers. Zoals al aangegeven in de inleiding, vormt het investeren in kinderen en jongeren een absolute prioriteit. Voor kinderopvang was een budget van zo'n 100 miljoen euro voorzien. We lanceerden eind 2025 oproepen voor de eerste 4.500 plaatsen met subsidie voor inkomenstarief in het kader van de meerjarenprogrammatie en ook voor 600 plaatsen innovatief inkomensgerelateerd aanbod. Tenslotte werd de basissubsidie toegekend aan 1.000 nieuwe plaatsen met vrije prijs. Een uitgebreidere toelichting is terug te vinden onder ISE geïntegreerd gezinsbeleid. Met de 10 miljoen euro voor jeugdhulp werden verschillende projectsubsidies in het kader van jeugdhulp gecontinueerd met als doel om in 2026 een beslissing te kunnen nemen over een structurele verankering op basis van onderbouwde resultaten. Er werd ook voorzien in de financiering van extra doelgroepenomkadering in de onderwijsinternaten voor internen met een jeugdhulpmaatregel. Wat het uitbreidingsbudget van 5 miljoen euro voor jeugddelinquentie betreft, hebben we voornamelijk geïnvesteerd in contextbegeleiding na kortverblijf, elektronische monitoring en uitbreidingen binnen de gemeenschapsinstellingen.

Met de middelen uit het uitbreidingsbeleid werden ook binnen de sector personen met een handicap aanzienlijke investeringen gerealiseerd. Voor persoonsvolgende budgetten werd 52,4 miljoen euro voorzien voor automatische toekenningen en prioriteitengroep 1, aangevuld met 24,1 miljoen euro voor prioriteitengroep 2. Voor minderjarigen hebben we 13 miljoen euro uitgetrokken voor persoonlijke assistentiebudgetten. Tot slot werd in 2025 12,9 miljoen euro voorzien voor ondersteuning van minderjarigen in multifunctionele centra en via rechtstreeks toegankelijke hulp. Een uitgebreidere toelichting is terug te vinden onder het ISE personen met een handicap.

Tot slot hebben we ook geïnvesteerd in het preventief gezondheidsbeleid. Met het uitbreidingsbudget hebben we in 2025 een aantal nieuwe (eenmalige) initiatieven opgezet en bestaande initiatieven versterkt zoals de verschillende gezondheidsdoelstellingen. Een uitgebreidere toelichting is terug te vinden onder het ISE preventie.

TOTAAL – WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	79.863	823	0	17.262.562	16.945.976
BA-JR 2025	79.863	823	0	17.455.085	17.166.627
BU 2025	13.720	852	0	17.306.689	16.969.575

PROGRAMMA GC - WELZIJN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	220	0	0	624.210	643.899
BA-JR 2025	220	0	0	635.106	664.376
BU 2025	394	0	0	590.412	613.727

PROGRAMMA GD - GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	4.244	823	0	330.157	313.309
BA-JR 2025	4.244	823	0	337.846	345.026
BU 2025	13.326	852	0	299.775	289.341

PROGRAMMA GE - OPGROEIEN

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	7.219.179	7.214.523
BA-JR 2025	0	0	0	7.248.385	7.245.263
BU 2025	0	0	0	7.248.385	7.245.263

PROGRAMMA GG - PERSONEN MET EEN BEPERKING

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	2.988.611	2.720.372
BA-JR 2025	0	0	0	3.034.397	2.762.041
BU 2025	0	0	0	3.034.397	2.762.041

PROGRAMMA GH - SOCIALE BESCHERMING

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	5.271.999	5.274.424
BA-JR 2025	0	0	0	5.360.080	5.365.564
BU 2025	0	0	0	5.359.689	5.331.866

PROGRAMMA GI - ZORGINFRASTRUCTUUR

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	75.399	0	0	828.406	779.449
BA-JR 2025	75.399	0	0	839.271	784.357
BU 2025	0	0	0	774.031	727.337

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Niet van toepassing

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Overkoepelend doorheen alle werven zetten we in op (1) geïntegreerde zorg, (2) kwaliteit van zorg en ondersteuning, (3) digitalisering en datadeling en (4) armoedebestrijding.

2.1. SD: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger centraal staan.

In 2025 hebben we duidelijke stappen gezet om geïntegreerde zorg en ondersteuning meer concreet en operationeel te maken, met een sterke focus op samenwerking over sectoren en beleidsniveaus heen en het versterken van continuïteit van zorg en ondersteuning in functie van het verbeteren van levenskwaliteit van de burger. In het kader van het interfederaal plan geïntegreerde zorg, zetten we samen met de federale overheid en de andere deelentiteiten concrete stappen voor een samenwerkingsakkoord geïntegreerde zorg en ondersteuning. Vanuit dat kader ging ook het perinataal programma in uitvoering om zo de effectieve toegang tot zorg en ondersteuning te verzekeren voor kwetsbare zwangere vrouwen, hun kinderen en hun gezin tijdens de eerste 1.000 dagen en vanuit de praktijk geïntegreerde zorg en ondersteuning vorm te geven. In 2025 legden we ook de conceptnota 'Naar een vernieuwd, geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap' neer, een belangrijk referentiekader voor meerdere hervormingstrajecten van het huidige beleid, financieringssysteem en ondersteuningslandschap. De verdere uitwerking van deze conceptnota werd in 2025 intensief voorbereid.

2.2. SD: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren

Om de dienstverlening aan burgers en organisaties te versterken, werkten we aan administratieve vereenvoudiging en een verdere stroomlijning van het aanbod. We hebben belangrijke stappen gezet om de evaluatie van subsidies te verbeteren. We ontwikkelden een gezamenlijke aanpak voor de evaluatie van subsidiekaders binnen het beleidsdomein WVG om zo een meer onderbouwde en consistente evaluatie van subsidies te bekomen.

In 2025 werden de voorbereidingen opgestart voor de oprichting van een centraal, laagdrempelig aanspreekpunt voor handicap. Daarbij werd ingezet op afstemming met intermediaire partners en op het heroriënteren van bestaande initiatieven rond informatieverstrekking met het oog op minder versnippering en een vlottere toegang tot zorg en ondersteuning voor personen met een handicap.

We zijn gestart met een grondige evaluatie van de uitbetalingsactoren van het Groeipakket. Deze evaluatie moest de Vlaamse Regering in staat stellen om een weloverwogen beslissing te nemen over de verdere evolutie naar één uitbater, met blijvende aandacht voor een kwaliteitsvolle dienstverlening aan de burger en de nodige zorg voor de transitie. In opvolging van deze evaluatie, heeft de Vlaamse Regering op 30 januari 2026 een conceptnota goedgekeurd om deze transitie aan te vatten.

De kleutertoeslag was oorspronkelijk bedoeld om ouders te stimuleren hun kinderen zo vroeg mogelijk naar school te laten gaan, maar door het al jarenlang stabiel hoge aanwezigheidspercentage verliest deze maatregel zijn meerwaarde. Daarom werd beslist om de kleutertoeslag vanaf 2025 af te schaffen. Kinderen die op 31 december 2024 drie jaar waren, ontvingen in 2025 nog een laatste keer de kleutertoeslag voor vierjarigen.

2.3. SD: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning

In 2025 ging het belanghebbendenoverleg in uitvoering van het kwaliteitsdecreet actief van start. Vertegenwoordigers uit de welzijns- en gezondheidszorg kwamen meerdere keren samen om gezamenlijke inzichten rond kwaliteit en kennis te bundelen en prioritaire thema's te bepalen, waarbij in co-creatie een eerste kwaliteitsadvies over participatie werd voorbereid.

Daarnaast doorliepen we een traject om het omgaan met tweedelijnsklachten te stroomlijnen. Dit resulteerde in een afgestemde definitie, leidende principes en een uitgewerkt proces voor de behandeling van tweedelijnsklachten, dat in 2025 gefaseerd in implementatie ging.

De substantiële versterking van Zorginspectie naar aanleiding van de uitdrukkelijke vraag hierrond van de parlementaire onderzoekscommissie naar de veiligheid van de kinderopvang, komt stilaan op volle snelheid. In het kader van de uitbreiding van Zorginspectie werden sinds 2022 regelmatig inspecteurs aangeworven. We zorgden ook in 2025 voor de verdere uitbreiding en het opleiden en vormen van nieuwe inspecteurs. De inspectieteams zijn hierdoor gegroeid van 95 medewerkers naar 153. De opleiding van de recent aangeworven inspecteurs is nog volop lopende en de nog openstaande plaatsen worden stelselmatig ingevuld. Deze versterking moet ertoe leiden dat de inspectiefrequenties zoals ze werden toegelicht aan het Vlaams Parlement kunnen gerealiseerd worden.

2.4. SD: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

In 2025 bleven we inzetten op de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector, met bijzondere aandacht voor de aanhoudende personeelsuitdagingen. We startten met de evaluatie van het actieplan (zij-)instroom.

Daarnaast werd het onderzoek naar uitstroom en retentie van personeel in de Vlaamse zorg- en welzijnssectoren afgerond in december 2025, waarmee we verder aan de slag gaan. We namen maatregelen om de zij-instroom in de kinderopvang verder te versterken en keurden het beroepskwalificatiedossier educatief begeleider jonge kinderen goed.

2.5. SD: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren

We positioneren Vitalink als dé raadpleegbare gezondheidskluis. In 2025 werden extra stappen gezet om de transitie naar gegevensdeling via internationale informatiestandaarden te versnellen. Zo is er binnen Vitalink FHIR nu informatie beschikbaar over uitnodigingen voor bevolkingsonderzoeken en toegediende vaccinaties. Deze uitbreiding past perfect binnen onze aanpak om op termijn te voldoen aan de verplichtingen van de European Health Data Space (EHDS), waarmee het mogelijk wordt om een patiëntsamenvatting te delen conform Europese normen. Daarnaast is de gegevensdeling voor de web-toepassing Alivia via Vitalink FHIR gerealiseerd, wat een vlotte en veilige uitwisseling van zorg- en

ondersteuningsinformatie tussen zorgverleners mogelijk maakt. We werkten in 2025 ook aan de realisatie van de brug tussen Vitalink en MAGDA. We lanceerden daarvoor een Vlaanderen Radicaal Digitaal (VRD) 3-project met als piloot-case digitale zwangerschapsgegevens voor de automatische uitbetaling van het startbedrag binnen het Groeipakket.

Digitale toepassingen mogen de sociale en maatschappelijke kloof niet vergroten. Daarom blijft basisdienstverlening, naast digitaal, ook fysiek en telefonisch toegankelijk. Zo breidden we in 2025 de ondersteuning van de Huizen van het Kind bij aanvragen voor de zorgtoeslag verder uit. Samen met het Huis van het Kind in Leuven onderzochten we hoe het netwerk van partners geactiveerd kan worden om gezinnen beter te ondersteunen bij een aanvraag. Deze werkwijze werd positief geëvalueerd en uitgewerkt tot een methodiek die verdere verspreiding en uitrol in andere regio's mogelijk maakt.

Op deze manier bouwen we voort aan een toekomstbestendige en veilige digitale infrastructuur, waarbij de burger steeds meer regie krijgt over zijn eigen gezondheidsgegevens en met aandacht voor toegankelijkheid.

2.6. SD: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede

In 2025 hebben we belangrijke stappen gezet in de strijd tegen armoede. Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) werd goedgekeurd en vormt voortaan het strategisch kader voor een geïntegreerde en langdurige aanpak. We zetten in op structureel armoedebestrijdingsbeleid dat de oorzaken van armoede aanpakt en duurzame oplossingen bevordert.

Daarnaast lanceerden we een projectoproep rond gezonde voeding op school, waarop inmiddels 29 lokale besturen intekenden — een concrete investering in gelijke kansen voor kinderen.

We bleven sterk inzetten op ervaringsdeskundigheid: de inzet van ervaringsdeskundigen binnen de administratie werd verlengd en de structurele samenwerking met de verenigingen waar armen het woord nemen en hun Netwerk tegen Armoede werd verder bestendigd. Ook werd de handleiding voor de armoedetoets geactualiseerd, zodat nieuwe beleidsinitiatieven beter getoetst worden op mogelijke effecten voor mensen in armoede.

Ten slotte maakten we werk van de voorbereiding van een nieuw actieplan dak- en thuisloosheid om begin 2026 voor te leggen.

V. BELEIDSVELD WELZIJN

1. ISE BELEIDSONDERSTEUNING

Dit inhoudelijk structuurelement omvat taken en activiteiten die betrekking hebben op het ondersteunen, het coördineren en het ontwikkelen van het beleid. Het gaat om een gevarieerd palet van taken en opdrachten die bij uitstek een entiteitsbreed, beleidsdomeinbreed of zelfs beleidsdomeinoverschrijdend karakter hebben. Illustratief vermelden we in dat verband de uitvoering van het ouderenbeleidsplan, internationaal beleid, zorgberoepen, crisis preparedness, ... We concretiseren dat onder de begrotingsartikelen in kwestie.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We zorgen voor een gecoördineerde en onderbouwde aanpak van intersectoraal beleid met als doel samenwerking te creëren

OD 1.1: We coördineren de totstandkoming en uitvoering van intersectorale beleidsplannen en projecten

In 2025 ging het traject ToekomstZorg van start. Dit traject biedt een duidelijke structuur om vernieuwing en intersectorale samenwerking binnen ondersteuning voor personen met een langdurige ondersteuningsnood te stimuleren. Daarbij is er aandacht voor kwaliteit, succesvolle intersectorale en/of beleidsdomeinoverschrijdende praktijken, uitdagingen en mogelijke verbeteringen in beleid. Het traject zorgt er zo voor dat innovaties niet alleen worden geïmplementeerd, maar ook duurzaam en effectief verankerd worden in de praktijk. Het traject wordt uitgevoerd in samenwerking met een wetenschappelijk consortium van Vlaamse en Nederlandse universiteiten en hogescholen. In 2025 brachten we via zes provinciale verkenningen en een Vlaamse Toekomstconferentie inspirerende innovatieve samenwerkingen en initiatieven in kaart. Ook de knelpunten en randvoorwaarden werden benoemd. In totaal sprak een groep van 329 deelnemers (o.a. zorggebruikers, informele zorgverleners, zorgaanbieders, professionals, middenveldorganisaties, beleidsmakers en academici) zich hierover uit. Deze informatie is verwerkt en vormt de basis voor de uitbouw van de innovatiepijplijn, een regelluw kader waarbinnen geëxperimenteerd kan worden. Dit gaat van start in 2026. De beleidsuitgaven voor het traject ToekomstZorg werden in 2024 aangerekend.

In het kader van eerdere projectsubsidies werden er de afgelopen jaren 133 zorgzame buurten gerealiseerd in Brussel en Vlaanderen. De projectsubsidies liepen tot eind februari 2025. Het zorgzame buurten-verhaal is echter niet gestopt. Uit de verantwoordingen blijkt dat 92% van de zorgzame buurten hun werking hebben verdergezet. Ook wij blijven het terrein informeren en inspireren, opdat de principes van zorgzame buurten een structurele inbedding vinden. Daarnaast hebben we de realisatie van zorgzame buurten expliciet als beleidsprioriteit in het kader van lokaal sociaal beleid naar voren geschoven. Tot slot vormen de conclusies en beleidsaanbevelingen uit deze projecten mee de basis voor het realiseren van buurtgerichte zorg als onderdeel van geïntegreerde zorg en ondersteuning. Dit verhaal wordt momenteel volop verder vormgegeven.

De evaluatie van het Vlaams Ouderenbeleidsplan 2020–2025 is voltooid.

De zorgsectoren vangen mee de fysieke, mentale en sociale gevolgen op van de klimaatverandering en de vervuilde leefomgeving, maar dragen tegelijk hier zelf aan bij. Gezien de urgentie om deze vicieuze cirkel te doorbreken, treden we op als facilitator van de Green Deal Duurzame Zorg, die nog loopt tot 31 december 2026. De Green Deal Duurzame Zorg telt intussen 235 deelnemers en is een lerend netwerk in functie van bewustwording, kruisbestuiving, samenwerking en het

aanbieden van kennis en handvaten. De resultaten situeren zich op 3 niveaus. Ten eerste de realisatiegraad van de door de deelnemers zelfgekozen en zelf uit te voeren duurzame acties, waarvan de voortgang jaarlijks gemonitord wordt. Deze jaarlijkse monitoring werd in 2025 door 73% van de deelnemers ingevuld. Uit de gerapporteerde statussen van de opgenomen acties blijkt dat 37% van de acties inmiddels gerealiseerd is (tegenover 20% in 2024) en 44% in uitvoering (54% in 2024). Daarnaast werd 4% van de acties als geblokkeerd geregistreerd (6% in 2024) en was 15% nog niet opgestart (20% in 2024). We zien dus een positieve evolutie in vooruitgang van de zelfgekozen acties van de deelnemers. Ten tweede werden heel wat activiteiten binnen het lerend netwerk (webinars, bijeenkomsten om te leren en inspireren, praktijkgroepen, enz.), en de overkoepelend georganiseerde activiteiten vanuit de facilitatorrol (bv. de overkoepelende actiedag op 20 mei 2025 met ruim 200 ingeschreven deelnemers, informeren via de website, ...) georganiseerd. En ten derde waren er de inspanningen gericht op het opleveren van concrete producten per thema, met bv. als resultaat de lancering van een leidraad rond circulair aankopen voor de zorg. De beleidsuitgaven voor de Green Deal Duurzame Zorg werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

Toegankelijke, begrijpelijke en onderbouwde gezondheidsinformatie is cruciaal om burgers in staat te stellen weloverwogen keuzes te maken over hun gezondheid. In 2025 hebben we ingezet op de versterking van de gezondheidsvaardigheden van de bevolking door de voorbereiding en goedkeuring van een subsidiekader om burgers objectieve en wetenschappelijk onderbouwde gezondheidsinformatie te verstrekken. We ondersteunen burgers bij het maken van bewuste keuzes op het vlak van gezondheid en gezonder leven, onder meer door het tegengaan van desinformatie en het versterken van gezondheidsvaardigheden. Daarbij leggen we expliciet de nadruk op bereikbaarheid, begrijpelijkheid en toegankelijkheid van informatie, met bijzondere aandacht voor burgers in kwetsbare situaties. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

We hebben in 2025 werk gemaakt van de ontwikkeling van een Vlaamse visie op het zorg- en ondersteuningsaanbod in Brussel. We kiezen ervoor om onze verantwoordelijkheid en bevoegdheden ten volle op te nemen om ervoor te zorgen dat de belangen van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel behartigd worden. Uitgangspunten daarbij zijn de krachtlijnen uit het regeerakkoord en de beleidsnota, met onder meer focus op het Nederlands. Als Vlaamse Gemeenschap zetten we Vlaamse middelen zo efficiënt mogelijk in om een hoogwaardige Nederlandstalige dienstverlening in zorg en welzijn te garanderen. We werken hiervoor ook samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel. Daarbij werden ook voor de verschillende sectoren binnen het beleidsdomein WVG de context, het aanbod en de knelpunten in beeld gebracht. Hiermee zal verder sectoraal aan de slag worden gegaan, ook in de verschillende hervormingstrajecten.

OD 1.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en ondersteunen de beleidsuitvoering met gerichte en gestroomlijnde praktijkondersteuning.

In 2025 hebben we het beleid verder onderbouwd met wetenschappelijk onderzoek en praktijkgerichte ondersteuning. Het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (SWVG) voerde heel wat beleidsrelevant onderzoek uit. Er werden in 2025 tien wetenschappelijke onderzoeken (beleidsdomeinbreed) toegekend aan SWVG. De huidige beheersovereenkomst van het SWVG loopt ten einde in 2026. Daarom zijn we in 2025 gestart met de voorbereidingen voor een oproep om een nieuw Steunpunt aan te duiden. Er is in overeenstemming met de VCO-regelgeving ook een uitgebreide beleidsevaluatie gemaakt van het huidige SWVG (2021-2026). Deze beleidsevaluatie zal begin 2026 opgeleverd worden. De beleidsuitgaven voor

het wetenschappelijk onderzoek via de werkingssubsidie aan SWVG werden aangerekend op artikel GB0-1GCF2BA-WT.

In 2025 werkten we een rapport uit met mogelijke beleidsindicatoren voor het mantelzorgplan. Deze voorstellen werden vervolgens besproken en verder verfijnd binnen een beleidsdomeinbrede werkgroep.

In 2025 liep de bestaande beheersovereenkomst met SAM vzw, het steunpunt Mens en Samenleving, af en hebben we werk gemaakt van een nieuw samenwerkingskader voor de volgende beleidsperiode. Op basis van gerichte gesprekken en gezamenlijke inhoudelijke afstemming hebben we het nieuwe meerjarenplan uitgewerkt en de bijhorende beheersovereenkomst afgesloten. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

We hebben met het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek opnieuw stappen gezet om de kwaliteit van diagnostiek verder te versterken. Er is ook ingezet op de verdere ontsluiting en verspreiding van expertise over diverssensitieve diagnostiek, met het oog op een meer inclusieve praktijkvoering. De beleidsuitgaven voor het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT voor wat de basissubsidie betreft en op begrotingsartikel GM0-AGHF2YA-WT voor wat de opdrachten in verband met VSB aangaat.

OD 1.3: We voeren een proactief internationaal beleid gericht op het creëren van meerwaarde voor de zorg en ondersteuning in Vlaanderen

In het voorbije werkjaar hebben wij onze Europese en internationale inzet verder versterkt om het Vlaamse gezondheids- en welzijnsbeleid zichtbaar en invloedrijk te positioneren. Wij volgden de Europese agenda onder het Poolse en vervolgens het Deense voorzitterschap nauwgezet op. Via de Vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de EU en de intra-Vlaamse en intra-Belgische overlegkanalen leverden wij doelgerichte en onderbouwde bijdragen aan diverse strategische dossiers. Het betreft onder meer de Critical Medicines Act, de herziening van de farmaceutische strategie, raadsconclusies over betaalbaar wonen en over zelfstandig wonen voor personen met een handicap, evenals de verdere operationalisering van de Europese Kindergarantie. Ook de evoluties met betrekking tot het Meerjarig Financieel Kader en de jaarlijkse cyclus van het Europees Semester werden nauwgezet opgevolgd. Eén lopend EU-inbreukdossier werd succesvol afgerond. Daarnaast was er een constructief kennismakingsgesprek met Roxana Mînzatu, uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie, bevoegd voor de portefeuille Mensen, Vaardigheden en Paraatheid. Ook de samenwerking met de Europese Commissie zelf werd verdiept. Er vonden verschillende technische gesprekken plaats met DG SANTE over onze digitale zorgtools, waaronder ALIVIA, en over de Vlaamse implementatie van de European Health Data Space.

Op bilateraal vlak realiseerden we onze doelstellingen. We namen het woord tijdens de Week of the Regions van het Comité van de Regio's en gaven op uitnodiging van het Italiaanse UPIPA toelichting over het ouderen- en woonzorgbeleid en het zorgprognosemodel. De samenwerking met Nederland werd versterkt via de Crisis Preparedness Cell. We ontvingen twee Taiwanese delegaties en namen deel aan een zending naar Taipei in het kader van het Global Health Forum en hadden er gesprekken in verband met het Memorandum of Understanding Vlaanderen-Taiwan. Tot slot breidden we onze internationale contacten verder uit, onder meer via overleg met Central Denmark en verkennende gesprekken met Beieren en Lombardije.

Op multilateraal niveau namen wij actief deel aan het Regional Committee van WHO Europe, aan COP11 en aan de 75ste Wereldgezondheidsvergadering, evenals aan de jaarlijkse bijeenkomst van het Regions for Health Network. Waar nodig werd tijdig kwaliteitsvolle input geleverd. Tegelijk werd onderzocht hoe de samenwerking met WHO Europe kan worden verdiept binnen de Country Cooperation Strategy. De door ons georganiseerde conferentie Climate & Health, in samenwerking met het Regions for Health Network en het Comité van de Regio's, kreeg internationale erkenning als goede praktijk, wat wij verder willen uitbouwen met gelijk denkende regio's. Verder blijven wij sterk inzetten op relevante netwerkorganisaties, waaronder Euregha en EHTEL.

SD 2: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van de zorg en ondersteuning

OD 2.1: We genereren een kwaliteitsdynamiek met betrokkenheid van de belanghebbenden via de implementatie van het kwaliteitsdecreet.

In het kader van het Kwaliteitsdecreet kwam het belanghebbendenoverleg met vertegenwoordigers uit de zorg- en welzijnssector in 2025 meerdere keren samen om gezamenlijke inzichten rond kennis en kwaliteit te bundelen. Op basis van deze uitwisselingen werden prioritaire thema's geselecteerd waarvoor in co-creatie een advies zal worden uitgewerkt. Momenteel wordt gewerkt aan een eerste kwaliteitsadvies, met focus op participatie en ervaringskennis.

We maakten verder werk van een geïntegreerd beleid m.b.t. vrijheidsbeperkende maatregelen en met name de preventie of -wanneer het niet anders kan- de humane en kwalitatieve toepassing van afzondering en fixatie. Het onderzoek van het Steunpunt WVG naar de ontwikkeling van een nieuwe geïntegreerde intersectorale richtlijn voor de preventie en toepassing van afzondering en fixatie werd afgerond. We zetten daarbij de eerste stappen naar het publiceren van deze nieuwe intersectorale richtlijn en het verkennen van de implementatie ervan. Verder stuurden we het project 'Omgaan met Vrijheidsbeperkende Maatregelen (VBM)' verder aan ter ondersteuning van de sectoren van de residentiële brede jeugdhulp en geestelijke gezondheidszorg in het kwaliteitsvol en humaan omgaan met vrijheidsbeperkende maatregelen.

OD 2.2: We stroomlijnen de handhavingsketen om te komen tot een meer consistente en onderbouwde aanpak over de sectoren heen

We liepen een proces met de verschillende WVG-entiteiten in functie van het stroomlijnen van het omgaan met tweedelijnsklachten. Dit resulteerde in een afgestemde definitie, leidende principes en de uittekening van de hele behandeling van tweedelijnsklachten van indiening tot afronding. Hierbij houden we rekening met de specificiteit van bepaalde sectoren. De gemaakte afspraken worden nu gefaseerd geïmplementeerd.

SD 3: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

OD 3.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel en vrijwilligers om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden

In 2025 hebben we verder ingezet op het aanpakken van de personeelstekorten in

de zorg- en welzijnssector en op het verbeteren van de aantrekkelijkheid van zorg- en welzijnsberoepen. We startten met de evaluatie van het actieplan (zij)instroom. Tot slot werd het [onderzoek](#) naar uitstroom en retentie van personeel in de Vlaamse zorg- en welzijnssectoren door het Steunpunt WVG afgerond in december 2025.

In 2025 hebben we onze erkenningsprocedures voor zorgberoepen verder vereenvoudigd, onder meer door de doorgedreven digitalisering van processen en de invoering van meer automatische stappen in de dossieraanmelding. Zo hebben we de nodige voorbereidingen getroffen om de gegevensstroom vanuit de Leer- en Ervaringsbewijzendatabank (LED) uit te breiden naar het beroep van zorgkundige en het paramedisch beroep van orthopedisch technoloog. Erkenningen worden voor het merendeel van de paramedische beroepen en voor het beroep van kinesitherapeut automatisch afgeleverd op basis van diploma's die geregistreerd zijn in LED. Wanneer een diploma in de LED is geregistreerd, is een individuele aanvraag door de betrokkene niet langer vereist. Dit vermindert de administratieve lasten en versnelt de instroom in het werkveld. Vanaf 2026 kan voor orthopedisch technologen een automatische erkenning worden afgeleverd en voor zorgkundigen een automatische registratie worden verleend. We hebben ook belangrijke stappen gezet in de digitalisering van de erkenningsprocedures van zorgverleners. Het portaal en e-loket werden verder verbeterd. Daarnaast werd de automatische doorstroom van dossiers via eCad, de databank van alle beroepsbeoefenaars, nu ook gerealiseerd voor de beroepsgroepen van artsen, ziekenhuisapothekers en geestelijke gezondheidszorgberoepen. Tot slot hebben we verder onderzocht hoe we actuele statussen van de dossierbehandeling automatisch ter beschikking kunnen stellen aan kandidaten die een erkenningsaanvraag hebben ingediend. We onderzochten in welke mate de bestaande webservices van eCAD geschikt waren om een statusterugkoppelingsspagina te ondersteunen. Uit dit onderzoek bleek dat de huidige webservices onvoldoende aansluiten bij de vereisten voor zo'n functionaliteit. Daarom werd een bijkomende analyse uitgevoerd van het bestaande datamodel van eCAD, met de focus op mogelijke alternatieven. Deze analyse leidde tot een uitgewerkt voorstel voor een alternatieve aanpak om een statusterugkoppelingsspagina te realiseren. Dit voorstel zal verder worden uitgewerkt in 2026.

We streven ernaar ons e-loket optimaal af te stemmen op de noden van de gebruikers. (Kandidaat-)zorgverleners die een erkenning willen van het Departement Zorg kunnen hun aanvragen sinds 2022 indienen via het e-loket. In het najaar van 2025 hebben we een tevredenheidsenquête afgenomen bij de doelgroep die meermaals gebruik moet maken van dit e-loket, namelijk de artsen en tandartsen die een specialisatieopleiding volgen en de ziekenhuisapothekers in opleiding. Arts-specialisten in opleiding, tandartsen(-specialisten) in opleidingen en ziekenhuisapothekers in opleiding, konden aan de hand van enkele gerichte vragen hun mening geven over het gebruiksgemak van het e-loket en kregen de mogelijkheid om voorstellen tot verbetering van het e-loket te formuleren.

Naar aanleiding van de afschaffing van de professionele stage voor klinisch psychologen en klinisch orthopedagogen, hebben we in 2025 deze ontwikkeling nauwgezet opgevolgd en daarbij ingezet op een vlotte communicatie met de sector via de erkenningscommissies klinische psychologie en klinische orthopedagogiek, evenals geijverd voor een tijdige aanpassing van de federale regelgeving. Aangezien deze wetswijziging daarenboven gepaard gaat met een procedurewijziging voor het bekomen van een erkenning en een visum voor een geestelijk gezondheidszorgberoep, werden in 2025 de nodige stappen ondernomen op inhoudelijk en ICT-technisch vlak om deze wijzigingen te implementeren en te communiceren naar het brede publiek.

In het kader van de kwaliteitsbewaking bij de erkenning van buitenlandse beroepskwalificaties voeren we een systematische authenticiteitscontrole uit van

conformiteitsattesten voor kwalificaties die binnen de Europese Economische Ruimte zijn behaald. Deze verificatie gebeurt via het Internal Market Information System (IMI), een beveiligd Europees platform dat de rechtstreekse informatie-uitwisseling tussen bevoegde autoriteiten mogelijk maakt. Hierdoor kan worden nagegaan of een attest daadwerkelijk is afgeleverd door de bevoegde instantie, of de inhoud correct en volledig is, en of de gemelde kwalificatie voldoet aan de Europese vereisten zoals vastgelegd in Richtlijn 2005/36/EG. Deze procedure vermindert het risico op fraude en verhoogt de betrouwbaarheid van de erkenningsbeslissingen. Daarnaast onderhouden we een structureel overleg met NARIC-Vlaanderen (Beleidsdomein Onderwijs en Vorming) met als doel algemene knelpunten in de beoordeling van buitenlandse kwalificaties te bespreken, informatie op beleids- en procedureniveau uit te wisselen en relevante evoluties tijdig te signaleren.

De Vlaamse Planningscommissie heeft als doel het medische aanbod te spreiden, de wachttijden voor de patiënten te verlagen en zo de kwaliteit van zorg te verhogen. De Vlaamse Planningscommissie doet dit door adviezen te geven over de toegang tot de vervolgoopleidingen arts en tandarts via subquota. In 2025 hebben we op basis van de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie over de subquota voor 2028 (daterend van eind 2024), een besluit van de Vlaamse Regering gepubliceerd dat de subquota voor 2028 vastlegt. Eind 2025 volgden de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie over de subquota voor 2029. Tot slot hebben we ook het dashboard, dat het Departement Zorg heeft opgezet ter ondersteuning van de werkzaamheden van de Vlaamse Planningscommissie, verder uitgebreid. De federale overheid deelde cijfers over het aantal zorgverleners (licensed to practice, professionally active, practicing) en het corresponderend aantal VTE voor het Vlaams Gewest, Vlaamse Gemeenschap en per provincie.

OD 3.2: We streven naar een efficiënte inzetbaarheid van professionals en gepaste arbeidsorganisatie die zowel het welzijn van de professionals verhoogt als de kwaliteit van de zorg garandeert.

We hebben deze thematiek mee opgenomen in de startnota ter voorbereiding van een nieuw actieplan rond werken in zorg en welzijn (zie bij OD 3.1).

SD 4: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren

OD 4.1: We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms

In 2025 hebben we op interfederaal niveau intensief samengewerkt om te voldoen aan de verplichtingen van de European Health Data Space (EHDS) en om verder vorm te geven aan de gegevenstypes die opgenomen moeten worden in de patiëntsamenvatting. Deze zullen immers worden gedeeld via Vitalink FHIR (d.i. de internationale standaard 'Fast Healthcare Interoperability Resources'). Daarnaast is er werk gemaakt van de opmaak van een interfederaal actieplan eGezondheid, waarin alle betrokken overheden hun engagement bevestigen om gegevensdeling in de zorg verder te versterken en een strategisch samenwerkingskader uit te werken. We hebben de voorbereidingen en de onderlinge afstemming over de opmaak van het formele samenwerkingsakkoord eHealth & BelRAI actief verdergezet.

We hebben Vitalink zowel Vlaams als interfederaal verder gepositioneerd als dé raadpleegbare gezondheidskluus en een belangrijke bouwsteen in kader van het voldoen aan de verplichtingen van de European Health Data Space (EHDS),

waarmee het mogelijk wordt om een patiëntsamenvatting te delen conform Europese normen.

We hebben de nodige voorbereidingen getroffen voor de lancering van de web-toepassing van Vaccinnet 2.0 begin 2026. Zo werd het intensieve migratietraject van vaccinatiedata afgerond. Dit was een complex project met veel betrokkenen, ook binnen een interfederale context. De integratie in de pakketten van de zorgverleners werd grotendeels gerealiseerd. Dit vergde een omschakeling voor een groot deel van de softwarepakketten naar een duurzamere technologische omgeving gebaseerd op internationale informatiestandaarden (FHIR). Daarom hebben we een intensief ondersteuningstraject opgezet voor de industrie, onder meer via onze Vitalink Cafés. Tijdens deze bijeenkomsten begeleidde we software-integratoren van Vaccinnet 2.0 bij de integratie, het testen (ITB) en de aansluiting aan Vitalink FHIR, in nauwe samenwerking met het eHealth-platform en IMEC. Tot slot hebben wij een traject gelanceerd om de pakketten te laten kwalificeren op het vlak van interoperabiliteit, informatieveiligheid en gebruikersvereisten.

In 2025 is in kaart gebracht welke juridische stappen gezet moeten worden om het Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ) af te schaffen zonder de werking van het Vitalink Overlegcomité of de uitrol van de EHDS te hypothekeren. Daarnaast onderzochten we alternatieven om stakeholders en sector te betrekken bij het Vlaams data- en digitaliseringsbeleid in de zorg, zonder een nieuwe structuur uit te bouwen.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

OD 4.2: We onderbouwen het beleid en ondersteunen het werkveld maximaal met data

In 2025 hebben we het databeeld voor zorg en ondersteuning verder versterkt. Steeds meer beschikbare gegevens kunnen worden ingezet voor de beleidsvoorbereiding, -uitvoering en -evaluatie, maar ook voor het ondersteunen van de operationele werking. Daarom blijven we investeren in de verdere ontwikkeling, ontsluiting en beveiliging van het ZorgAtlas Dataplatform. Dit platform moet op termijn uitgroeien tot een stevige basis voor 'population health and care management'.

Daarnaast hebben we in 2025 blijvend ingezet op diverse data-science- en AI-projecten die de data-onderbouwing van beleidskeuzes versterken. Dit omvatte zowel de uitwerking van nieuwe initiatieven als het onderhoud en de optimalisatie van bestaande trajecten. Het Zorgprognoseproject werd inhoudelijk verder uitgewerkt, onder meer via conceptfiches en basisspecificaties van het model. Tot slot hebben we de eerste stappen gezet om te voldoen aan de vereisten van de Europese AI Act.

Een eerste verkennende impactanalyse en haalbaarheidsstudie van de EHDS-verordening werd afgerond en de resultaten zijn meegenomen in functie van de verdere voorbereiding van de implementatie van de EHDS-verordening in de Vlaamse context. Samen met regionale en federale gezondheidsactoren zijn we een programma aan het opstellen om te aligneren met de EHDS-richtlijnen.

Samen met Digitaal Vlaanderen (relanceproject 'gemeente zonder gemeentehuis') en Athumi bouwden we in 2025 aan het platform voor het digitaliseren van de aangifte van een overlijden, dat de naam eLys kreeg. In het kader van een gefaseerde uitrol sloten vanaf 1 november 2025 de eerste steden aan op het platform in een initiatiefase. Sinds 1 januari 2026 wordt het platform effectief en integraal gebruikt door alle in Vlaanderen betrokken actoren bij de digitale aangifte

van overlijden, met name de artsen, begrafenisondernemers en de ambtenaren van de burgerlijke stand van alle steden en gemeenten.

De uitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BB-WT.

OD 4.3: We verhogen de toegankelijkheid via digitale zorg en ondersteuning en faciliteren innovatie

De incentive-projecten Digitale Zorg, Hulpverlening en Ondersteuning 2024-2025 werden in 2025 afgerond, en de resultaten zijn mee verspreid via het netwerk Onlinehulp Vlaanderen. Ook het onderzoeksproject van het Steunpunt WVG, dat een kwaliteitskader ontwikkelde voor het gebruik van ICT-technologie binnen Onlinehulp, werd afgerond en gepubliceerd. We zorgden voor een actieve verspreiding van de resultaten, onder meer via een webinar. Daarnaast werd het project Vlaamse Veerkracht VV114 Digitale hulpverlening – kwaliteitsbevordering afgesloten, waarna we een tijdelijk vervolgproject hebben gesubsidieerd om de duurzame inbedding van de werking van het netwerk Onlinehulp Vlaanderen verder te verkennen. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT. Tot slot ondersteunden we de uitrol van het interfederaal actieplan Digitale Gezondheidsgeletterdheid en onderzochten we hoe dit verder kan worden uitgevoerd in Vlaanderen.

Voor Rechtenverkenner zetten we in 2025 verder in op het bereiken en activeren van lokale besturen. Het aantal lokale besturen dat tien of meer lokale rechten invoerde, steeg van 129 naar 177. Daarnaast slaagden we er via gerichte acties in om het aantal besturen zonder rechtstreekse contactgegevens te verminderen tot 31. Aanklampend maar constructief contact blijven zoeken met lokale besturen, blijft essentieel om verdere vooruitgang te boeken. Samen met de VVSG organiseerden we ook een workshop voor maatschappelijk werkers om hen beter inzicht te geven in hoe Rechtenverkenner in hun dagelijkse praktijk kan worden ingezet. Voor de Sociale Kaart werden verschillende initiatieven genomen om de kwaliteit van de gegevens over diverse zorgberoepen te verbeteren. Hierbij werden telkens de zorgraden en de betrokken beroepsverenigingen nauw betrokken. Verspreid over 2024 en 2025 werd 80% van de 46.600 fiches in de databank manueel geactualiseerd. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BA-WT.

SD 5: We zijn voorbereid en reageren snel op crises om de impact op gezondheid en welzijn in te perken en herstel te faciliteren

OD 5.1: We zetten in op crisisparaatheid om slagkrachtig te kunnen antwoorden op crisissen

Op het vlak van crisisparaatheid werd de samenwerking met Sciensano verdergezet om epidemiologische evoluties systematisch en tijdig te detecteren, te monitoren en te duiden in het kader van crisissurveillance. Deze samenwerking heeft de beschikbaarheid en bruikbaarheid van informatie voor zowel luwe als acute fasen verbreed, met bijzondere aandacht voor datakwaliteit, interoperabiliteit en proportionaliteit van rapportering. Binnen het Samenwerkingsplatform Uitbraak Management (SUM), nu InfectioNet, werd conform het beleidskader meegewerkt aan de ontwikkeling van een dashboard dat meldingen van infectieziekten uniform ontsluit in luwe én crisistijden. De focus vanuit het crisisperspectief ligt op de mogelijkheid tot opschaling en samenwerking met externe actoren tijdens crisisperiode van de huidige systemen. Daarnaast hebben we gerichte aankopen verricht om de strategische stock in overeenstemming te brengen met de voorziene parameters, zodat de beschikbaarheid van essentiële middelen opnieuw gewaarborgd is. Tot slot organiseerden we verschillende crisisoefeningen binnen het Departement Zorg en

namen we deel aan zowel nationale als internationale crisisoefeningen zodat we optimaal voorbereid zijn. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BC-WT.

OD 5.2: We zorgen voor een snelle en gecoördineerde respons tijdens een crisis en hebben daarbij ook aandacht voor het herstelproces

Om tijdens een crisis snel en gecoördineerd aan de slag te gaan, is er nood aan een oproepbare reserve-eenheid die op korte termijn inzetbaar is. We hebben dan ook een marktonderzoek gedaan naar mogelijke organisaties voor een oproepbare reserve-eenheid paraatheid (REP). De conclusies uit dit onderzoek zijn geanalyseerd en omgezet in concrete vervolgstappen. In dit kader werden gesprekken met Rode Kruis Vlaanderen opgestart. Daarnaast is substantieel geïnvesteerd in competentieopbouw. Om goed opgeleide medewerkers en vrijwilligers binnen de reserve-eenheid paraatheid te garanderen, hebben we in het najaar 2025 een overheidsopdracht toegekend voor een opleidingspakket infectieziekten aan het consortium UZA–Universiteit Antwerpen–Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG). Het pakket is opgebouwd rond actuele infectieziektethema's, het veilige en efficiënte gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, triage- en coherteringsprincipes, en scenario-gebaseerde oefeningen die de inzetbaarheid in reële crisissomstandigheden verhogen. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2BC-WT.

SD 6: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren

OD 6.1: We ontwikkelen een kader voor de evaluatie van subsidies en stroomlijnen subsidieprocessen

We ontwikkelden een gezamenlijke aanpak voor de evaluatie van subsidie(kaders) binnen het beleidsdomein WVG waarin wordt vastgelegd hoe evaluaties worden voorbereid, welke afstemming nodig is en welke rollen en verantwoordelijkheden worden opgenomen. In dat kader stelden we een eerste evaluatiekalender op om zicht te krijgen op welke evaluaties wanneer plaatsvinden en door wie ze worden uitgevoerd. Ter ondersteuning hiervan werkten we een handleiding en bijhorende sjablonen uit. Deze afspraken vormen een gemeenschappelijk referentiekader dat de verdere eenvormige aanpak van de evaluatie van subsidies faciliteert en het maken van onderbouwde keuzes ondersteunt. Daarnaast werkten we een handleiding voor subsidiekaders uit met als doel om steeds te voldoen aan de verplichtingen van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën. Deze handleiding ondersteunt een meer consistente en kwalitatieve uitwerking van subsidies binnen het beleidsdomein.

In 2025 hebben we verdere stappen gezet richting administratieve vereenvoudiging. We startten met een inventaris van lopende, geplande en toekomstige vereenvoudigingsinitiatieven binnen het beleidsdomein WVG. Intussen ging ook het project Regelrecht van de Vlaamse Regering van start. De thematische werkgroep Welzijn kwam meermaals samen, waar we de vereenvoudigingsinitiatieven binnen WVG toelichtten en stakeholders hun voorstellen konden overmaken. In het mozaïekdecreet en -besluit 2025 lag de focus op het schrappen van in onbruik geraakte regelgeving en op het verwijderen van dossier- en rapportageverplichtingen die weinig of geen meerwaarde meer bieden.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

BELEIDSONDERSTEUNING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	297.797	303.002	275.143	305.113	311.899	283.578
Toe-lagen IS	26	26	26	26	26	26
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	297.823	303.028	275.169	305.139	311.925	283.604

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GCFABA-OW – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Uitzonderlijk heeft het beleidsdomein ontvangsten i.v.m. beleidsmiddelen die niet elders kunnen aangerekend worden. Het betreft diverse, uitzonderlijke of eenmalige ontvangsten. Dit artikel moet toelaten om in voorkomend geval deze uitgaven aan te rekenen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	8	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden in 2025 voor 8 keuro aan ontvangsten gerealiseerd naar aanleiding van een EU-subsidie in het kader van het Europese project SHIELD, ter compensatie van personeels- en werkingsuitgaven van het Departement Zorg die verband houden met de uitvoering van dit project.

GB0-9GCF2BA-OW – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel wordt gebruikt voor enerzijds ontvangsten i.v.m. wetenschappelijk onderzoek waarbij externe partners voor cofinanciering zorgen en anderzijds ontvangsten i.v.m. de aanmaak en de verspreiding van publicaties.

Het gaat om de ontvangstenzijde van een begrotingsfonds, de uitgavenzijde is terug te vinden op begrotingsartikel GB0-1GCF4BA-WT.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2025 werden geen ontvangsten gerealiseerd op dit begrotingsartikel. Er worden geen verdere ontvangsten en uitgaven meer gepland op dit begrotingsfonds. Het saldo per 31 december 2026 wordt daarom gedesactiveerd waarna het fonds met ingang van 1 januari 2027 kan opgeheven worden.

Uitgaven

GB0-1GCF2BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het merendeel van de middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de uitvoering van sociale akkoorden (274.513 keuro). De andere middelen worden aangewend ter ondersteuning en de ontwikkeling van het beleid.

Het betreft o.a. uitgaven inzake communicatie- en IT met een externe finaliteit zoals de e-loketten, de rechtenverkenner, de sociale kaart en het gegevensdelingsplatform en Vlaamse gezondheidskuis Vitalink. Ook de budgetten nodig voor European Health Data Space (EHDS) staan op dit artikel. Met deze middelen gebeurt ook de opvolging van en de participatie aan het internationale en Europese beleid. Het betreft een uitgave van 10.809 keuro.

Vanop dit budget worden advies- en overlegorganen ondersteund voor 75 keuro (o.a. Technische Commissie Brandveiligheid, de Adviserende Beroepscommissie van het beleidsdomein WVG, Commissie Zorgstrategie en de commissies zorgberoepen). Ook uitgaven in het kader van de zorgambassadeur (229 keuro) worden hierop aangerekend.

Daarnaast bevat dit artikel kredieten voor kosten die voortvloeien uit het beheer van het Paleis der Academiën en de voormalige Koninklijke Stallingen waar de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België ondergebracht is en voor de werking van deze Academie (183 keuro).

Er worden ook een aantal subsidies aangerekend op dit budget zoals SAM steunpunt mens en samenleving (3.488 keuro), CEBAM (300 keuro), IMEC (571 keuro), Dag van de Zorg vzw (150 keuro), Lus vzw (75 keuro), Sociaal.Net (351 keuro) en SOM (158 keuro).

Het laten uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is een andere bestemming van de middelen met daarbij de subsidie aan het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (550 keuro). Verder zijn er de subsidies in het kader van ouderenbeleid (1.098 keuro), autisme (180 keuro) en de subsidiëring van projecten online hulpverlening (144 keuro).

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We coördineren de totstandkoming en de uitvoering van intersectorale beleidsplannen en projecten;
- OD 1.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijk onderzoek en ondersteunen de beleidsuitvoering met gerichte en gestroomlijnde praktijkondersteuning;
- OD 1.3: We voeren een proactief internationaal beleid gericht op het creëren van meerwaarde voor de zorg en ondersteuning in Vlaanderen;
- OD 2.1: We genereren een kwaliteitsdynamiek met betrokkenheid van de belanghebbenden via de implementatie van het kwaliteitsdecreet;
- OD 2.2: We stroomlijnen de handavingsketen om te komen tot een meer consistente en onderbouwde aanpak over de sectoren heen;
- OD 3.1: We investeren in voldoende competent zorgpersoneel om ook in de toekomst kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening te kunnen bieden;
- OD 3.2: We streven naar een efficiënte inzetbaarheid van professionals en gepaste arbeidsorganisatie die zowel het welzijn van de professionals verhoogt als de kwaliteit van de zorg garandeert;
- OD 4.1: We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms;
- OD 4.3: We verhogen de toegankelijkheid via digitale zorg en ondersteuning en faciliteren innovatie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	293.232	297.187	269.683	301.104	305.711	278.211

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 3.955 keuro VAK en 4.607 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 5.005 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2);
- Er werd 100 keuro VAK en VEK herverdeeld voor het project CoBRHA+ in het kader van Vlaanderen Radicaal Digitaal (VR 2025 1407 DOC.0604/2BIS);

- Er werd een totaal van 31 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 4 keuro voor VV144 'Zorgzame buurten: versterken van buurtgerichte lokale initiatieven' en 27 keuro voor VV114 'Digitale hulpverlening: kwaliteitsbevordering' (MB van 23 mei 2025);
- Er werd 650 keuro VAK en VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GCF2BB-WT in het kader van een tijdelijke herschikking van middelen binnen een bredere prioriteringsoefening om, in een blijvend krap budgettair kader, de continuïteit van beleidskritische functies inzake beleidsinformatie en data te waarborgen (MB van 10 februari 2025);
- Er werd 500 keuro VAK en VEK herverdeeld naar het begrotingsartikel GB0-1GCF2BC-WT in het kader van de oprichting van een reserve-eenheid paraatheid (REP) (MB van 16 juni 2025);
- Er werd 621 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT in het kader van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-middelen (MB van 23 december 2025).

Het VAK-budget werd voor 90,71% benut en het VEK-budget werd voor 91,00% benut. De niet gerealiseerde 27.504 keuro VAK en 27.500 keuro VEK heeft te maken met de middelen voor de toeslag op de eindejaarspremies 2024 die op dit begrotingsartikel voorzien waren, maar foutief op GM0-AGHF2TL-WT bij VSB werden aangerekend. Dit werd nadien technisch rechtgezet door dit budget van 27.500 keuro VAK en VEK te blokkeren op GB0-1GCF2BA-WT (1GD319) en een anomalie te boeken op GM0-AGHF2TL-WT (AGH073) bij VSB.

GB0-1GCF2BB-WT – BELEIDSINFORMATIE EN DATA

Korte inhoud begrotingsartikel:

We ontwikkelen stap voor stap een geïntegreerd digitaal zorg- en ondersteuningsplan (Alivia) in overleg met het Stuurorgaan Vlaams Informatie en ICT-beleid (digitaal Vlaanderen). Dat moet ervoor zorgen dat digitale gegevensuitwisseling tussen zorgverleners onderling én met de zorgvrager verbeterd wordt. Op die manier willen we de persoon versterken en activeren en tevens het zorgteam goed voorbereiden op de specifieke, individuele zorgsituatie van de persoon. We maken voor de realisatie gebruik van Vitalink als achterliggend platform om de data te delen. We hanteren daarbij internationale standaarden en maken werk van een toekomstgerichte architectuur en infrastructuur, die toelaat om de verzamelde gegevens te hergebruiken voor population health & care management. Om te evolueren naar actuele gegevensdeling tussen de overheid en Vlaamse zorgverleners investeren we in een selfservice portaal (eLoket of Burgerprofiel) en Customer Relationship Management systeem (CRM). Hiermee kunnen nieuwe zorgverleners in eerste instantie de status en voortgang van hun erkenning consulteren. In een latere fase kan er bijkomende gegevensdeling en rapportage tot stand komen.

In de periode 2024–2025 werd het platform voor de digitale aangifte van overlijden ontwikkeld en verder geoperationaliseerd, waarbij in 2025 de verdere ontwikkeling en concretisering van het eLys-platform werd voortgezet. De ontwikkelaars van het Departement Zorg realiseerden de noodzakelijke API's teneinde nieuwe datastromen te faciliteren en deze te integreren in de vernieuwde toepassingen. In het kader van een gefaseerde uitrol sloten in het najaar 2025 (november-december) de eerste steden en gemeenten succesvol aan op het platform.

Er zijn steeds meer data die we kunnen inzetten voor beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering, maar ook voor operationele doeleinden. Daarom blijven we verder investeren in het ontwikkelen, ontsluiten en beveiligen van het ZorgAtlas Dataplatform. Dit performante platform voedt het beleid met betrouwbare data en

zet data om naar informatie en kennis, ook toegankelijk voor burgers, lokale besturen, universiteiten en zorg- en welzijnsactoren.

Deze aanpak zal op termijn de basis versterken voor een 'population health and care management'. Via het verzamelen, analyseren en ontsluiten van gegevens en indicatoren willen we, vertrekkend vanuit het individu, tendensen aggregeren naar het niveau van subpopulaties die dan op hun beurt geëxtrapoleerd kunnen worden naar de totale populatie.

Daarnaast testen we een Vlaamse 'Health Data Space', gelinkt aan het ZorgAtlas Dataplatform, wat ons moet klaarmaken voor de (digitale) uitdagingen in de toekomst m.b.t. gezondheids- en welzijnszorg. Deze 'dataruimte' moet gezondheids- en welzijnsdata op een veilige manier ontsluiten via een decentrale werkwijze voor onderzoek, innovatie en beleid. We lijsten de ethische en privacy-voorwaarden op voor een digitale 'health & care twin' en zetten scenario's op om via data science en Artificial Intelligence (AI) snelle analyses uit te voeren en daar beleidsacties op te enten. We slaan hierbij bruggen naar de andere Vlaamse entiteiten (EWI, Athumi, Digitaal Vlaanderen, FTI,..) en met de federale overheid.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstellingen:

- OD 4.1: We bevorderen veilige en efficiënte gegevensdeling en de uitbouw van gebruiksvriendelijke digitale platforms;
- OD 4.2: We onderbouwen het beleid en ondersteunen het werkveld maximaal met data.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	4.565	5.215	5.215	4.009	4.659	4.021

Inhoudelijke toelichting:

Het verschil tussen BA 2025 en BA-JR 2025 wordt verklaard door een herverdeling in 2025, waarbij 650 keuro VAK en VEK werd overgeheveld van GB0-1GCF2BA-WT naar GB0-1GCF2BB-WT (MB van 10 februari 2025).

Deze herverdeling kaderde in een tijdelijkeerschikking van middelen binnen een bredere prioriteringsoefening voor de IT- en databeheerswerking. Binnen een blijvend krap budgettair kader werd zo voldoende ondersteuning voor beleidsinformatie en data verzekerd. De herverdeling had tot doel de continuïteit en kwaliteit van deze beleidskritische functies te waarborgen en impliceert geen structurele heroriëntering of vermindering van de IT-ondersteuning van de werking.

Het VAK-budget werd voor 100% benut en het VEK-budget werd voor 86,3% gerealiseerd.

Het niet gerealiseerde VEK bedraagt 638 keuro en is hoofdzakelijk toe te schrijven aan volgende factoren:

- een vertraging van enkele maanden in de aanwerving van externe expertprofielen in het kader van de voorbereiding van het Departement Zorg op 'European Health Data Space' en het 'Vitalink-architectuurtraject';

- het uitblijven van facturatie in 2025 voor het project m.b.t. de digitalisering van de aangifteformulieren overlijden (eLys). Dit houdt verband met de gefaseerde uitvoering en validatie van het project, waarbij de definitieve oplevering en slotfacturatie pas na afronding van bijkomende testen in de eerste helft van 2026 worden voorzien.

GB0-1GCF2BC-WT – CRISIS PREPAREDNESS

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor crisis preparedness in het kader van gezondheids- en zorgcrisissen.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstellingen:

- OD 5.1: We zetten in op crisisparaatheid om slagkrachtig te kunnen antwoorden op crisissen;
- OD 5.2: We zorgen voor een snelle en gecoördineerde respons tijdens een crisis en hebben daarbij ook aandacht voor het herstelproces;

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	500	245	0	1.429	1.346

Inhoudelijke toelichting:

Vanaf 1 januari 2025 werd er een nieuw begrotingsartikel gecreëerd. De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 500 keuro VAK en 1.429 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 200 keuro VEK herverdeeld vanuit GB0-1GDF2JA-WT om de stockage van de strategische stock te vrijwaren (MB van 23 maart 2025);
- Er werd 500 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit GB0-1GCF2BA-WT in het kader van de oprichting van een reserve eenheid paraatheid (REP) (MB van 16 juni 2025);
- Er werd 729 keuro VEK herverdeeld vanuit GB0-1GDF2JA-WT om de vernietiging van de strategische stock en de aankoop van isolatiejassen te financieren (MB van 14 oktober 2025).

Het VAK-budget werd voor 49,00% benut en het VEK-budget werd voor 94,19% benut. De openbare aanbesteding voor de opleidingen voor het REP is gegund geweest aan UA-UZA-ITG en VAK is toegekend in 2025. Echter de samenwerkingsovereenkomst met Rode Kruis Vlaanderen is pas goedgekeurd begin 2026 op de Vlaamse Regering en hierdoor kon het voorziene VAK niet worden vastgelegd. De niet gerealiseerde 83 keuro VEK heeft grotendeels te maken met de vertraging omtrent de samenwerkingsovereenkomst met Rode Kruis Vlaanderen.

GB0-1GCF2BY-IS – EVA VASGAZ

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het EVA Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ). Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het EVA VASGAZ.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	26	26	26	26	26	26

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft de jaarlijkse toelage aan EVA VASGAZ.

GB0-1GCF4BA-WT – BELEIDSONTWIKKELING EN -ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor beleidsdomeinbreed wetenschappelijk onderzoek dat focust op thema's die inhoudelijk niet toe te wijzen zijn aan één entiteit maar die impact hebben op diverse entiteiten en waarvoor financiering vanuit diverse entiteiten wordt opgezet.

Het gaat om de uitgavenzijde van een begrotingsfonds, de ontvangstenzijde is terug te vinden op begrotingsartikel GB0-9GCFTBA-OW.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	100	0	0	100	0

Inhoudelijke toelichting:

Er waren in 2025 geen onderzoeksprojecten die gefinancierd werden door externe partners waardoor geen nieuwe uitgaven werden voorzien. De 100 keuro middelen zijn het resultaat van ontvangsten uit het verleden i.v.m. cofinanciering van wetenschappelijk onderzoek en de aanmaak en verspreiding van publicaties.

Er worden geen verdere ontvangsten en uitgaven meer gepland op dit begrotingsfonds. Het saldo per 31 december 2026 wordt daarom gedesaffecteerd waarna het fonds met ingang van 1 januari 2027 kan opgeheven worden.

1.2.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ)

Omschrijving

Het Vlaams Agentschap Voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg (VASGAZ) heeft als missie het bevorderen en regelen van de samenwerking op het vlak van gegevensdeling, zowel tussen de actoren in de zorg met het oog op de verbetering van de kwaliteit van zorg, als tussen actoren in de zorg en de administratie om zorggebruikers op een administratief vereenvoudigde wijze rechten te laten genieten die voortvloeien uit de regelgeving inzake de Vlaamse sociale bescherming (VSB) en de zorgverzekering.

VASGAZ wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit vierentwintig leden met aantoonbare deskundigheid. Het agentschap heeft geen eigen personeel. De diensten worden door het personeel van het beleidsdomein WVG geleverd.

Ontvangsten

Het agentschap beschikt over een toelage van 26 keuro.

Uitgaven

Het agentschap heeft voor 1 keuro uitgaven gerealiseerd. De lage uitgave betreft een residuele kost die past binnen een overgangssituatie, in afwachting van de juridische afbouw van de structuur en de herpositionering van het Vitalink-overleg, waarvoor expliciet wordt gewaakt dat geen juridisch vacuüm ontstaat.

2. ISE Armoedebeloid

Dit structuurelement bevat de uitgaven in het kader van het armoedebestrijdingsbeleid. Hieronder vallen onder andere de werkingen van organisaties zoals verenigingen waar armen het woord nemen, vormingsorganisaties in zake armoede, de opleidingsorganisatie voor ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting, enzovoort, alsook het maatschappelijk opbouwwerk, naast tijdelijke projecten.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede

OD 1.1: We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid

In 2025 hebben we het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) 2025–2029 opgemaakt in uitvoering van het armoedebestrijdingsdecreet. Het plan legt voor de komende legislatuur de strategische lijnen vast voor de bestrijding van armoede in Vlaanderen. We kiezen voor een duurzame en structurele aanpak van armoede, die integraal over beleidsdomeinen heen wordt uitgerold. De opmaak van het actieplan gebeurde in overleg met diverse belanghebbenden, waaronder erkende vormingsorganisaties, het Netwerk tegen Armoede, verenigingen waar armen het woord nemen en ervaringsdeskundigen. Dit actieplan werd op 30 september 2025 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Daarnaast bleef het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg ook in 2025 een essentieel instrument om de samenwerking en afstemming tussen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen verder te versterken in functie van een geïntegreerd armoedebestrijdingsbeleid.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT.

OD 1.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis

We ondersteunden verder de bestaande praktijken van inzet van ervaringsdeskundigheid, zodat beleid ook echt aansluit bij de leefwereld van mensen in armoede. We verlengden bijvoorbeeld de inzet van ervaringsdeskundigen binnen de eigen administratie. Ook de ondersteuning van en samenwerking met de verenigingen waar armen het woord nemen en hun Netwerk tegen Armoede werd structureel verdergezet, zodat zij vanuit de dialoogmethode ervaringskennis en -deskundigheid kunnen blijven inbrengen in het lokale en Vlaamse beleid. Ook de erkende vormingsorganisaties inzake armoede, die werken mét en vanuit ervaringskennis en -deskundigheid, werden verder ondersteund. We werkten mee aan hun gezamenlijke netwerkdag 'Armoede spreekt voor zich' op 7 november 2025, waar het belang van ervaringskennis centraal stond.

Daarnaast actualiseerden we de handleiding voor de armoedetoets, waarbij nagegaan wordt of nieuwe regelgeving geen onbedoelde effecten heeft voor mensen in armoede. Deze geactualiseerde versie biedt inspiratie en ondersteuning bij nieuwe armoedetoetsen, waarbij zowel wetenschappelijke inzichten als ervaringskennis een cruciale rol spelen.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT. Voor de vormingsorganisaties werden de uitgaven aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CA-WT.

OD 1.3: We versterken de sociale cohesie en gemeenschapsvorming, zetten in op laagdrempelige en toegankelijke basisdienstverlening en pakken onderbescherming aan

Via basiswerk en innovatieve projecten bouwt Samenlevingsopbouw aan de realisatie van sociale grondrechten en aan sociale cohesie, en dit met een bijzondere aandacht voor kwetsbare wijken en groepen. De 8 instituten voor samenlevingsopbouw, of kortweg SAAMO, ontvingen ook in 2025 verdere ondersteuning. Deze organisaties gaven doorheen 2025 verder uitvoering aan hun strategische meerjarenplannen. De beleidsuitgaven voor deze subsidies werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CA-WT.

OD 1.4: We zetten gerichte acties op tegen kinderarmoede

Complementair aan het ondersteuningsaanbod door het Netwerk tegen Armoede en de Link, volgden we de uitvoering van de 48 projecten lokale bondgenotennetwerken op. In deze projecten slaan bondgenoten uit sectoren als het onderwijs, de hulpverlening, de lokale besturen, het opbouwwerk en de vrijetijdsector de handen in elkaar om op een duurzame manier gericht kansarmoede bij kinderen en jongeren terug te dringen. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT.

OD 1.5: We verhogen de voedselzekerheid

We hebben voor het schooljaar 2025–2026 een eerste projectoproep 'Gezonde voeding op school' gelanceerd voor lokale besturen volgens een cofinancieringsmodel. Met deze projectoproep wilden we lokale besturen ondersteunen in hun regierol om, samen met scholen en lokale partners, gezonde voeding structureel te verankeren in de schoolomgeving. De projectoproep richtte zich in de eerste plaats op kinderen in het kleuter- en lager onderwijs, met als doel gezonde eetgewoonten te stimuleren in een cruciale ontwikkelingsfase. Door gezonde voeding toegankelijk te maken tijdens de schooluren, beoogt deze subsidielijn bij te dragen aan het welzijn, de gezondheid en de onderwijskansen van alle kinderen, met bijzondere aandacht voor het tegengaan van sociale ongelijkheid en kinderarmoede. In totaal tekenden 29 lokale besturen in op deze eerste projectoproep.

We overlegden in 2025 met verschillende organisaties die werken rond voedseloverschotten en het schenken van voedsel aan voedsel-verdeel-initiatieven die zich richten op mensen in kwetsbare situaties. De projecten 'Sociale distributieplatformen om tot voedselhubs te komen' volgden we op via het lerend netwerk. Met ondersteuning van een externe begeleider werd bijkomend ingezet op het ontwikkelen van instrumenten die de voedselhubs moeten helpen om lokaal duurzaam verankerd te raken.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT.

OD 1.6: We voorkomen en bestrijden dak- en thuisloosheid

In 2025 hebben we belangrijke voorbereidingen getroffen voor een nieuw actieplan dak- en thuisloosheid. Dit gebeurde in nauwe samenwerking tussen het beleidsdomein Wonen en het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en werd gevoed door een breed stakeholdersoverleg. Door de kennis en expertise van uiteenlopende actoren te bundelen, willen we een stevige basis leggen voor een geïntegreerde aanpak.

Daarnaast werd een opdracht toegekend om lokale besturen te ondersteunen bij het uitvoeren van lokale tellingen rond dak- en thuisloosheid en het opstellen en

uitvoeren van beleidsmaatregelen op basis van de resultaten, zodat lokale besturen hun beleid gericht kunnen versterken en afstemmen op de reële behoeften in hun regio. Deze tellingen vormen een cruciale eerste stap om de lokale situatie nauwkeurig in kaart te brengen.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ARMOEDEBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	45.899	46.264	30.540	46.547	47.462	28.802
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	45.899	46.264	30.540	46.547	47.462	28.802

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

2.2.1 Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GCF2CA-WT – ARMOEDEBESTRIJDING EN SAMENLEVINGSOPBOUW

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel zijn de middelen opgenomen voor het maatschappelijk opbouwwerk en de armoedebestrijding.

In het kader van armoedebestrijding ontvangen verenigingen waar armen het woord nemen subsidies om zo bij te dragen tot de armoedebestrijding vanuit de eigen ervaring (4.514 keuro). De ondersteuningsstructuur voor de verenigingen, het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, ontvangt eveneens een werkingssubsidie (986 keuro). Ook vzw De Link ontvangt een werkingssubsidie (797 keuro). Deze vzw is een erkende organisatie voor de opleiding van ervaringsdeskundigen in de armoede en sociale uitsluiting. Daarnaast wordt met deze middelen een subsidie toegekend aan verschillende vormingsinitiatieven zoals Karel De Grote Hogeschool voor Bind-Kracht (70 keuro) en Welzijnzorg voor Armoede In Zicht (37 keuro). Ook aan Caritas Catholica Vlaanderen vzw wordt een werkingssubsidie (250 keuro) verleend voor de werking rond armoedebestrijding en vrijwilligerswerk.

Acht regionale instituten voor samenlevingsopbouw worden erkend en gesubsidieerd (13.755 keuro) voor projecten die zich toespitsen op de realisatie van sociale grondrechten (art. 23 en 24, §4 van de Grondwet) en de aanpak van leefbaarheidsproblemen in achtergestelde buurten en streken.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van strategische doelstelling SD 1: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede, meer bepaald volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid;
- OD 1.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis;
- OD 1.3: We versterken de sociale cohesie en gemeenschapsvorming, zetten in op laagdrempelige en toegankelijke basisdienstverlening en pakken onderbescherming aan;
- OD 1.6: We voorkomen en bestrijden dak- en thuisloosheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	21.414	21.779	21.747	21.414	21.779	20.542

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 365 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 365 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Het VAK-budget werd voor 99,85% benut en het VEK-budget werd voor 94,32% benut. De VEK benuttingsgraad is het gevolg van vastleggingen (onder meer voor opdrachten i.k.v. dak- en thuisloosheid en REMI-tool) die pas in het najaar werden vastgelegd.

GB0-1GCF2CB-WT – COORDINATIE VAN HET ARMOEDEBESTRIJDINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met deze middelen worden experimentele of innovatieve projecten op het vlak van armoedebestrijding ondersteund. Deze projecten streven een integrale aanpak op het vlak van armoedebestrijding na. Ook lokale middenveldorganisaties kunnen met deze middelen worden ondersteund om initiatieven op dit vlak te nemen. Binnen dit artikel is er ook aandacht voor kennisverbreding en verdieping. De nodige middelen voor wetenschappelijk onderzoek ter voorbereiding of ondersteuning van het armoedebeleid zijn hierin opgenomen.

Het interfederaal Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting ontvangt een subsidie en ook de middelen voor de VGC in het kader van kinderarmoedebestrijding blijven beschikbaar op dit begrotingsartikel.

De middelen voor gezonde voeding op school worden ook op dit begrotingsartikel ondersteund.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van strategische doelstelling SD 1: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten en op het voorkomen en bestrijden van armoede, meer bepaald volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We voeren een gecoördineerd armoedebestrijdingsbeleid;
- OD 1.2: We onderbouwen het beleid met wetenschappelijke kennis en ervaringskennis;
- OD 1.4: We zetten gerichte acties op tegen kinderarmoede;
- OD 1.5: We verhogen de voedselzekerheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	24.485	24.485	8.793	25.133	25.683	8.260

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 550 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen

- Er werd 550 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceproject Vlaamse Veerkracht VV148 'Lokale armoede initiatieven ondersteunen' (MB van 23 mei 2025).

Naar dit begrotingsartikel werd 23.333 keuro VAK-middelen en 19.333 keuro VEK-middelen Welvarend Vlaanderen (netto beleidsruimte) verdeeld voor het project Gezonde Voeding op School, dat aansluit bij de beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in het regeerakkoord. In dat kader werd een groeipad voorzien dat de verdere uitrol van het project ondersteunt. De uitvoering van dit groeipad verloopt gefaseerd. Er werd 7.714 keuro VAK en 2.720 keuro VEK besteed in 2025.

Het VAK-budget voor dit begrotingsartikel werd voor 35,91% benut en het VEK-budget voor 32,16%. De lagere benutting van het VAK-budget in 2025 is voornamelijk te verklaren door het feit dat het vooropgestelde groeipad binnen dit begrotingsartikel, met name voor het project Gezonde Voeding op School, niet volledig werd gerealiseerd. Dit houdt verband met de latere lancering van de projectoproep, die pas in juni 2025 werd gepubliceerd, waardoor lokale besturen onvoldoende tijd hadden om zich hierop voor te bereiden en projecten op te starten. Ook de benutting van het VEK-budget in 2025 wordt in hoofdzaak hierdoor verklaard. Daarnaast speelde in beperkte mate mee dat voor de projecten lokale bondgenotennetwerken die in 2023 en 2024 werden opgestart, een ruimer VEK werd geraamd dan uiteindelijk noodzakelijk bleek.

Het VAK-budget met uitzondering van Gezonde Voeding op School werd voor 99,75% benut en het VEK-budget met uitzondering van Gezonde Voeding op School en een correctie in het kader van een project lokale bondgenotennetwerken kende een benuttingsgraad van 95,68%.

3. ISE Welzijnswerk

Hier worden de middelen voor het beleid rond welzijnswerk opgenomen. Welzijnswerk is een brede term die het beleid omvat dat zich richt tot alle zorgvragers met een brede welzijnsvraag. Concreet gaat het om het algemeen welzijnswerk, het algemeen welzijnsbeleid en het lokaal sociaal beleid. Ook de uitvoering van het decreet van 5 oktober 2017 houdende de werk- en zorgtrajecten maakt deel uit van het welzijnswerk. Dat geldt ook voor het autonoom vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning

OD 1.1: We blijven inzetten op een sterk sociaal werk waarbij de mensenrechtenbenadering centraal staat

In 2025 hebben we verder gewerkt aan de voorbereiding van een nieuw actieplan Sterk Sociaal Werk. Dit actieplan legt de focus op twee speerpunten: procesmatig werken en de aanpak van de krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast zetten we in op de verdere uitbouw van de regionale platformen, op communicatie en positieve beeldvorming rond sociaal werk en op de voorbereidingen van een nieuwe Sociaalwerkconferentie in 2027. Ook een aantal thema's uit het vorige actieplan worden meegenomen, zoals politiserend werken, impactevaluatie en ecosociaal werk. Voor deze thema's lag de nadruk in 2025 vooral op het inspireren en versterken van sociaal werkers uit het brede sociaalwerkveld.

Daarnaast hebben we in 2025 sterk ingezet op het zichtbaar maken van sociaal werk, omdat erkenning en waardering essentieel zijn om het beroep aantrekkelijk te houden. Vanuit de regionale platformen Sterk Sociaal Werk werden opnieuw tal van evenementen georganiseerd voor praktijkwerkers. In Brussel gingen zes Lunch&Connect momenten door, waarbij praktijkwerkers over de middag kennis maken met elkaar en met een Brusselse sociaalwerkpraktijk. In andere regio's werden leerplatformen, presentaties van onderzoek naar arbeidskrapte, mensenrechtencafés en andere inspirerende bijeenkomsten opgezet. 'World Social Work Day' blijft daarbij een vaste mijlpaal. Op 18 maart 2025 werden in alle regio's activiteiten georganiseerd, zoals studiedagen, netwerkmomenten, ontbijtsessies, wandelingen en pitches. Deze evenementen leveren telkens waardevolle inzichten uit de praktijk op, die door de voorzitters worden meegenomen in de regionale werking en in de stuurgroep van het Vlaams platform.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2ED-WT.

OD 1.2: We bouwen een sterk vervlochten welzijnswerk uit

We zijn in 2025 gestart met de evaluatie van het huidig regelgevend kader van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) om tot een heldere positionering, aansturing en opvolging van deze sector te komen. In 2025 lag de focus op de positie en de opdrachten van de CAW.

In 2025 verlengden we het project Ontmoetingshuizen en startten we met de evaluatie van hun werking. Daarbij onderzoeken we in welke mate deze ontmoetingshuizen een antwoord bieden op de vraag naar bijkomende mogelijkheden voor contactherstel tussen ouders (of andere vertrouwens- en zorgfiguren) en kinderen.

Ook het pilootproject waarbij personen in een vluchthuis of beveiligde opvang een financiële tussenkomst krijgen in de dagprijs, werd verlengd. Parallel daaraan werken we een duurzaam financieringskader en, waar nodig, een aanbod op maat uit.

Tot slot zetten we voor de doelgroep van chronische dak- en thuislozen met een multiproblematiek (psychische, psychiatrische, verslavings- of enige andere problematiek) verder in op de methodiek Housing First.

De beleidsuitgaven voor voormelde acties werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

OD 1.3: We voorzien toegankelijke, betaalbare en passende hulpverlening aan slachtoffers

In 2025 hebben we onze rol ten aanzien van slachtoffers en hun naasten verder opgenomen door in te zetten op een samenhangende en gecoördineerde aanpak. We werkten nauw samen met de minister van Justitie en Handhaving om onze beleidsmaatregelen beter op elkaar af te stemmen. In uitvoering van het samenwerkingsakkoord Slachtofferzorg kwam in 2025 de Vlaamse Commissie Slachtofferzorg voor het eerst samen, onder een roterend voorzitterschap van het Departement Zorg en het Agentschap Justitie en Handhaving. In 2026 neemt het Departement Zorg het voorzitterschap op zich.

Daarnaast onderzochten we hoe we de samenwerking met overheden en partnerorganisaties verder kunnen versterken, zodat slachtoffers van mensenhandel sneller worden opgespoord en beter kunnen worden ondersteund en begeleid.

De beleidsuitgaven voor de acties worden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

OD 1.4: We zetten in op een toegankelijke zorg en in een forensische context en werken preventief en schadebeperkend

In 2025 hebben we verder werk gemaakt van toegankelijke en passende zorg voor plegers, hun naasten en voor mensen die dreigen in contact te komen met justitie of politie. We werkten hierbij nauw samen met de minister van Justitie en Handhaving om te zorgen voor een coherente aanpak van onze beleidsmaatregelen. In dat kader droegen we bij aan de verdere uitwerking van het masterplan forensische zorg en zorgden we voor aanbod in de gevangenissen en detentiehuizen die in 2025 werden geopend. Daarnaast werkten we mee aan het nieuw Vlaams strategisch plan ter versterking van de re-integratie van personen in detentie 2025–2030 en aan het Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme. Op die manier versterken we de continuïteit van zorg binnen detentie én zorgen we voor een betere aansluiting tussen de justitiële en welzijnssector. De beleidsuitgaven voor de acties werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

OD 1.5: We voeren de strijd tegen geweld verder op

In 2025 hebben we verder ingezet op het voorkomen en aanpakken van verschillende vormen van geweld. We deden dit door te informeren en te sensibiliseren, expertise op te bouwen en gepaste ondersteuning te bieden aan slachtoffers, plegers en hun naasten. Onder de coördinatie van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving zetten we de uitrol van de Veilige Huizen samen voort. Daarnaast werkten we actief mee aan het Vlaams actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld 2025-2029. We verlengden in 2025 ook

verschillende projectsubsidies voor hulplijn 1712 om de algemene werking, de bereikbaarheid en de bekendheid te continueren. Deze hulplijn blijft een essentiële, laagdrempelige toegangspoort voor iedereen die hulp zoekt of vragen heeft over geweld, en het blijft belangrijk om in deze werking te blijven investeren. De beleidsuitgaven voor de acties werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EA-WT.

OD 1.6: We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau

Ook in 2025 erkenden we de regierol van de lokale besturen en zetten we beleidsdomeinbreed in op de ondersteuning van lokale besturen bij het voeren van een lokaal sociaal beleid. We formuleerden de Vlaamse beleidsprioriteiten 2026-2031 in het kader van lokaal sociaal beleid, waarin we de strategische doelstellingen en krachtlijnen vastleggen die lokale besturen richting moeten geven bij de uitbouw van hun sociaal beleid voor de komende legislatuur. We informeerden lokale besturen en ondersteunden hen bij het integreren van deze Vlaamse beleidsprioriteiten voor de nieuwe legislatuur in hun meerjarenplannen. Daarnaast bevorderden we de afstemming tussen zorgraden en lokale besturen. We bereidden een nieuwe beheersovereenkomst voor met de VVSG en de VGC ter ondersteuning van lokale besturen bij de uitvoering van de Vlaamse beleidsprioriteiten.

In het samenwerkingsverband 'geïntegreerd breed onthaal' (GBO) bundelen 3 kernpartners – met name het OCMW, het CAW en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen (DMW) – hun krachten om een breed toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening te realiseren en onderbescherming aan te pakken. We ondersteunden de doorontwikkeling van deze samenwerkingsverbanden en van goede praktijken en zorgden voor een financiële ondersteuning en ondersteuning van partnerorganisaties VVSG en SAM vzw.

In 2025 hebben we ook ingezet op het ondersteunen van het vrijwilligerswerk binnen het beleidsdomein WVG. We zetten de financiering verder van autonome vrijwilligersorganisaties en van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. In het kader van vermaatschappelijking van zorg en ondersteuning kenden we eveneens een subsidie toe aan Trefpunt Zelfhulp vzw, Lus vzw en PLAZZO.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikels GB0-1GCF2ED-WT en GB0-1GCF2EB-WT.

OD 1.7: We stroomlijnen het aanbod aan werk- en zorgtrajecten

In 2025 hebben we samen met de betrokken domeinen Werk en Sociale Economie bekeken hoe we het aanbod, maar ook de regelgeving binnen het geïntegreerde beleidskader rond de werk- en zorgtrajecten kunnen verbeteren en stroomlijnen. Een aanpassing van de regelgeving werd inhoudelijk voorbereid. Zorginspectie leverde in 2025 een rapport op over de steekproefsgewijze inspecties die eind 2024 werden uitgevoerd bij de begeleiders van arbeidsmatige activiteiten (AMA) in het kader van het welzijns- en gezondheidsbeleid in functie van kwaliteitsverbetering. We hebben de handhaving hiervan actief opgenomen. Tot slot kenden we een subsidie toe aan het Steunpunt Groene Zorg, dat ondersteuning biedt aan zorgboerderijen. De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2EE-WT.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WELZIJNSWERK, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	154.417	157.594	156.832	154.417	161.800	159.634
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	154.417	157.594	156.832	154.417	161.800	159.634

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GCFAEA-OW – WELZIJNSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze ontvangsten komen uit terugvorderingen van subsidies in het kader van welzijnswerk. Terugvorderingen doen zich voor als een subsidie niet of onvoldoende inhoudelijk of financieel wordt verantwoord.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	220	0	0
BA-JR 2025	220	0	0
BU 2025	387	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden in 2025 meer terugvorderingen uitgevoerd dan initieel geraamd. De raming werd gebaseerd op het aantal terugvorderingen van de afgelopen jaren. De reden waarom dit in 2025 hoger is kan gevonden worden in eenmalige afrekeningen die hoger zijn uitgevallen dan geraamd.

Uitgaven

GB0-1GCF2EA-WT – WELZIJNSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel zijn de subsidies opgenomen voor de CAW's (130.138 keuro), CAW bisenveloppe (1.240 keuro), de centra voor teleonthaal (3.923 keuro) en de samenwerkingsverbanden voor schuldhelpverlening (1.498 keuro). Daarnaast zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan welzijnsorganisaties. Ten slotte zijn er middelen voor projectsubsidies.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van strategische doelstelling SD 1 We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning, meer bepaald volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.2: We bouwen een sterk vervlochten welzijnswerk uit;
- OD 1.3: We voorzien toegankelijke, betaalbare en passende hulpverlening aan slachtoffers;
- OD 1.4: We zetten in op een toegankelijke zorg en in een forensische context en werken preventief en schadebeperkend;
- OD 1.5: We voeren de strijd tegen geweld verder op.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	141.740	144.889	144.148	141.740	149.095	147.053

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 3.149 keuro VAK en 7.355 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 2.360 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2);
- Er werd 2.500 keuro VEK herverdeeld vanuit artikel GB0-1GDF2KA-WT in het kader van aanrekeningen van onder andere de relancemiddelen die pas later in 2025 herverdeeld zouden worden (MB van 24 april 2025);
- Er werd 1.619 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 36 keuro voor VV138 'Opvolging actieplan mentaal welzijn', 1.575 keuro voor VV149 'Ondersteuning Buurtwerk' en 8 keuro voor VV142 'Versterking aanpak Intrafamiliaal geweld' (MB van 23 mei 2025);
- Er werd 789 keuro VAK en 876 keuro VEK herverdeeld vanuit de provisie voor het Noodfonds Oekraïne (VR 2025 2305 DOC.0412/2).

Het VAK-budget werd voor 99,49% benut en het VEK-budget voor 98,63% benut.

GB0-1GCF2EB-WT – VRIJWILLIGERSWERK

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden ingezet voor de subsidiëring van organisaties voor vrijwilligerswerk.

Binnen de beschikbare kredieten worden subsidies toegekend aan organisaties voor autonoom vrijwilligerswerk (1.860 keuro). De erkenning en subsidiëring van deze organisaties steunt op het besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2010 evenals op het decreet van 3 april 2009 betreffende het georganiseerde vrijwilligerswerk binnen het beleidsdomein Welzijn Volksgezondheid en Gezin. In totaal worden 140 organisaties gesubsidieerd. Het subsidiebedrag per organisatie wordt bepaald op basis van het aantal actieve vrijwilligers.

Daarnaast is binnen dit begrotingsartikel ook een subsidie voorzien voor vzw Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk (146 keuro). De VGC ontvangt bovendien een jaarlijkse werkingssubsidie (23 keuro) voor de ondersteuning van het lokaal sociaal beleid waaronder het vrijwilligerswerk binnen het beleidsdomein Welzijn Volksgezondheid en Gezin in Brussel.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van strategische doelstelling SD 1 We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning, meer bepaald operationele doelstelling OD 1.6: We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	2.037	2.039	2.029	2.037	2.039	2.029

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 2 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 2 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Het VAK-budget werd voor 99,51% benut en het VEK-budget werd voor 99,51% benut.

GB0-1GCF2ED-WT – LOKAAL SOCIAAL BELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Hier zijn de kredieten opgenomen voor het lokaal sociaal beleid en voor het geïntegreerd breed onthaal. Daarnaast zijn er middelen voor een aantal werkingssubsidies aan organisaties die het lokaal sociaal beleid ondersteunen en organisaties voor de vermaatschappelijking van de zorg. Er gaan subsidies naar Trefpunt Zelfhulp (337 keuro), VVSG (322 keuro), Lus VZW (501 keuro), Plazzo (40 keuro) en VGC (142 keuro).

Dit budget draagt bij aan de realisatie van strategische doelstelling SD 1 We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning, meer bepaald volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We blijven inzetten op een sterk sociaal werk waarbij de mensenrechtenbenadering centraal staat;
- OD 1.6: We richten ons met het lokaal sociaal beleid op het realiseren van toegankelijke dienstverlening en de aanpak van onderbescherming afgestemd op de noden en behoeften op lokaal niveau.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	2.461	2.473	2.462	2.461	2.473	2.426

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 12 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 12 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Het VAK-budget werd voor 99,56% benut en het VEK-budget werd voor 98,10% benut.

GB0-1GCF2EE-WT – WERK-ZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Hier zijn de kredieten opgenomen voor de uitvoering van het werk- en zorgdecreet.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van strategische doelstelling SD 1 We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning, meer bepaald operationele doelstelling OD 1.7: We stroomlijnen het aanbod aan werk- en zorgtrajecten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	8.179	8.193	8.193	8.179	8.193	8.126

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 14 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 14 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Het VAK-budget werd voor 100% benut en het VEK-budget werd voor 99,18% benut. De toegenomen realisatie in vergelijking met 2024 is te verklaren door een overlopende rekening ten belope van €2.848 keuro. In 2024 is er op het einde van het jaar geen dergelijke vastlegging (overlopende rekening) gebeurd. Het Rekenhof maakte ons hierop attent en dit werd in 2025 rechtgezet.

4. ISE Vlaams intersectoraal akkoord

De Vlaamse Regering en de vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers van de Vlaamse social/non-profitsectoren uit de private en publieke sector sluiten meerjarige intersectorale sociale akkoorden ("VIA", Vlaams Intersectoraal Akkoord). In deze intersectorale akkoorden worden maatregelen afgesproken rond de verhoging van de koopkracht van de personeelsleden, de verbetering van de kwaliteit van het werken en de uitbreiding van het aanbod. Het gaat niet alleen om de welzijns- en gezondheidszorgsectoren, maar ook om de sectoren sociale economie en de ruime socio-culturele sector. Het VIA bestrijkt dus verschillende beleidsdomeinen (zorg en welzijn, werk en sociale economie, cultuur, jeugd,). Het grootste deel van de coördinatie verloopt via het Departement Zorg waarbij tegelijk voldoende afstemming wordt voorzien met de andere betrokken beleidsdomeinen.

4.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

OD 1.1: We zien toe op de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord

VIA6 liep van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025. We hebben erop toegezien dat de afspraken die gemaakt zijn in 2025 uitgevoerd werden zoals gepland. Verschillende maatregelen waarvoor nog budget voorhanden was, werden verlengd of geheroriënteerd. Daarnaast is gestart met de voorbereiding van de evaluatie van het aflopende VIA6. Hiervoor werden geen bijkomende budgetten ingezet.

4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	126.071	128.220	127.871	137.796	143.189	141.687
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	126.071	128.220	127.871	137.796	143.189	141.687

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

4.2.1. Departement Zorg

Uitgaven**GB0-1GCF2FA-WT – VLAAMS INTERSECTORAAL AKKOORD****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel zijn kredieten opgenomen voor de gedeeltelijke uitvoering van VIA-4, VIA-5 en VIA-6. Het gaat om subsidies aan Verso, VIVO en het Sociaal Fonds voor de non-profit voor de private sector. Daarnaast zijn er subsidies aan de Gemeenschappelijke Sociale Dienst voor de Lokale Besturen voor Vlaanderen en aan de VVSG voor de publieke sector. De betaling van de middelen voor VIA-4, VIA-5 en VIA-6 aan de personeelsleden, gefinancierd door de sociale maribel gebeurt door de sociale fondsen sociale maribel. Hiervoor worden subsidies toegekend. De middelen voor de tweede pensioenpijler ter uitvoering van VIA-4 en VIA-5 staan eveneens op dit artikel.

Naam	Bedragen 2025 (keuro)
BVR_1_Verso_VIA_4	722
BVR_2_VIVO_VIA_4	684
BVR_2_VIVO_VIA_6_voor_Icoba	85
BVR_3_SFNP_VIA_4-5-6	2.838
BVR_4_VSPF_VIA3-4-5-6_Sociale Maribel	15.638
BVR_4_VSPF_VIA3-4-5-6_project 3030	243
BVR_5_VIA_2025_SM_VFBZ_BW_SW_VIA_3_4	1.226
BVR_6_VIA_4_5_6_2025_GSD_V	81.178
BVR_7_VIA_VVSG	4.681
BVR_8_VIA_3-5_2de_pensioenpijler_Priv	21.513

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstelling:

- OD 1.1: We zien toe op de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	126.071	128.220	127.871	137.796	143.189	141.687

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 2.149 keuro VAK en 5.393 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 2.149 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2);
- Er werd 3.244 keuro VEK herverdeeld in het kader van de uitvoering van het relanceproject VV45 'Inzetten op kwaliteit en 'Good governance' van WZC & vooruitschuif nieuw beleid' (MB van 23 mei 2025).

Het VAK-budget werd voor 99,73% benut en het VEK-budget werd voor 98,95% benut.

VI. BELEIDSVELD GEZONDHEIDS- EN WOONZORG

1. ISE Preventie

Dit structurelement bevat de uitgaven voor het bevorderen en het beschermen van de gezondheid en welzijn van onze burgers, het voorkomen en de vroeg detectie van ziektes en aandoeningen en het voorkomen en zo nodig indijken van ziekte-uitbraken. Hierbij wordt steeds gestreefd naar gezondheidswinst op bevolkingsniveau en worden prioriteiten voor het beleid geconsolideerd in gezondheidsdoelstellingen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We zetten in op preventief gezondheidsbeleid om gezondheidswinst op populatieniveau te vergroten en gezondheidsongelijkheden te verkleinen

In 2025 werd er uitbreidingsbudget vrijgemaakt voor het preventief gezondheidsbeleid. Met het uitbreidingsbudget werden in 2025 een aantal nieuwe (eenmalige) initiatieven opgezet en bestaande initiatieven versterkt. Het betreft de versterking van de gezondheidsdoelstelling Suïcidepreventie in het kader van het derde Vlaamse actieplan suïcidepreventie (VAS III), de versterking van de gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg en het klimaatgezondheidsplan, de versterking van de gezondheidsdoelstelling de Vlaming leeft gezonder, de versterking van de gezondheidsdoelstelling Vaccinatie in het kader van de uitvoering van het actieplan rond vaccinatie en de vervroeging van de 2de dosis mazelen-bof-rubellavaccin, het uitbouwen van opvolgingssystemen om in de toekomst het bereik van het preventieve gezondheidsbeleid beter te kunnen monitoren, de versterking van de gezondheidsdoelstelling bevolkingsonderzoeken naar kanker, de organisatie van de covid-herfstvaccinatiecampagne, de versterking van beleid aangaande infectieziektebestrijding en de continuering van de ontwikkeling en uitrol van InfectioNet. Daarnaast werd in het kader van een Vlaamse overheid brede opgelegde besparing een deel van het uitbreidingsbudget niet aangewend.

OD 1.1: We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op basis van gezondheidsdoelstellingen

In de loop van 2025 werd, aansluitend op 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' een voorstel van nieuwe gezondheidsdoelstelling ontwikkeld: 'Gezonde Generatie' met horizon 2035. Deze ontwerpdoelstelling is ingedeeld in vier preventieprogramma's (gezonde voeding en beweging, middelengebruik, mentaal welzijn en seksuele gezondheid) en gericht op vier doelgroepen (eerste 1000 dagen, kinderen en jongeren, volwassenen en ouderen). Prioritaire aandacht gaat naar de doelgroep kinderen en jongeren, en de settings lokale besturen, onderwijs en zorg en welzijn. Stakeholders kregen de gelegenheid om input te geven, en het voorstel van doelstelling werd voorgesteld op de gezondheidsconferentie van 15 december 2025.

De focus op kinderen en jongeren is een rode draad in het preventief gezondheidsbeleid. We startten het 'impacttraject onderwijs' op met als doel het preventieve gezondheidsaanbod voor onderwijsinstellingen beter te stroomlijnen en af te stemmen op de noden van scholen. Met oog op het verbeteren van het mentaal welzijn, de mentale weerbaarheid en veerkracht van de Vlaming hebben we in 2025 drie nieuwe initiatieven opgestart. Er werden twee initiatieven gelanceerd ter bevordering van het mentaal welzijn van kinderen, met bijzondere aandacht voor het versterken van sociaal-emotionele vaardigheden (een universeel aanbod, dus voor alle leerlingen en een selectief preventief aanbod

uitgebouwd voor kinderen met een verhoogd risico, via onder meer de Huizen van het Kind, de CLB's en de CAW's). Daarnaast richt een initiatief zich op de bevordering van het mentaal welzijn bij personen rond de pensioensleeftijd.

Daarnaast hebben we een interactief dashboard gepubliceerd waarmee gegevens over de Body Mass Index (BMI) afkomstig van de centra voor leerlingenbegeleiding kunnen worden geraadpleegd en gemonitord op verschillende beleidsniveaus (gemeente, eerstelijnszone, provincie, Vlaanderen).

Het derde Vlaams Actieplan Suïcidepreventie 2022 – 2030 (VAS III) vormt het beleidskader voor de gezondheidsdoelstelling 'suïcidepreventie', die beoogt het aantal zelfdodingen tegen 2030 met 10% te doen dalen ten opzichte van 2020. De uitvoering van VAS III verloopt via beheersovereenkomsten met een partnerorganisatie voor suïcidepreventie, een terreinorganisatie voor laagdrempelige telezorg en de suïcidepreventie-werking van de CGG. In 2025 zetten we zowel de lopende acties uit eerdere jaren voort als nieuwe stappen. We bouwden verder op projecten die in 2023 en 2024 werden opgestart, waaronder een toolbox voor suïcidepreventie op de werkvloer, materialen voor hulpverleners om met kinderen en jongeren in gesprek te gaan over suïcidedgedachten, en de ontwikkeling van een zelfhulpapp voor suïcidale jongeren. Daarnaast werden in 2025 drie nieuwe projecten opgestart:

- de ontwikkeling en validatie van een toolbox waarmee organisaties aan de slag kunnen om aan onmiddellijke postventie te doen na een zelfdoding;
- een epidemiologische studie naar risicofactoren en risicogroepen voor het formuleren van aanbevelingen voor gerichte suïcidepreventie;
- de versterking van de chatwerking van de Zelfmoordlijn1813.

De resultaten van deze nieuwe projecten worden eind 2027 verwacht.

In 2025 is gestart met de tussentijdse evaluatie van de interfederale actieplannen tabak en alcohol, waarbij we sterk betrokken zijn. We zijn gestart met de uitwerking van de campagnes 'is het altijd alcoholtijd' en de rookstopcampagne 'Buddy Deal' om deze in 2026 in het straatbeeld zichtbaar te maken. Om jongeren te sensibiliseren rond de gevaren van vaperen, werd in 2025 de bestaande antirookcampagne #RIProken, uitgebreid en versterkt.

Op 25 juni 2025 vond de gezondheidsconferentie plaats waarin het voorstel voor de nieuwe gezondheidsdoelstelling voor de bevolkingsonderzoeken naar kanker werd gepresenteerd. Deze luidt: *'Van 2025 tot 2035 realiseren we maximale gezondheidswinst voor de bevolking in Vlaanderen door een passend, kwaliteitsvol en wetenschappelijk onderbouwd screeningsaanbod op maat van de doelgroep voor borst-, baarmoederhals- en dikkedarmkanker en volgen we nieuwe ontwikkelingen nauwgezet op.'*

In het kader van de gezondheidsdoelstelling Vaccinatie willen we de goede vaccinatiegraden in Vlaanderen behouden en waar mogelijk nog verbeteren, daaromtrent werd in 2025 verschillende initiatieven ondernomen (zie OD 1.2 voor een meer uitgebreide toelichting).

We voerden de gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg verder uit (zie OD 1.3 voor een meer uitgebreide toelichting).

Eind 2025 lanceerden we negen oproepen voor het sluiten van nieuwe beheersovereenkomsten met partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking ter uitvoering van het preventief gezondheidsbeleid. Met deze oproepen bereiden we tijdig de volgende beheercyclus voor, zodat de continuïteit verzekerd blijft, wanneer de huidige beheersovereenkomsten eind 2026 aflopen.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.1 werden aangerekend op begrotingsartikel

OD 1.2: We zetten in op het voorkomen, detecteren en snel indijken van infectieziekten in de gemeenschap en in onze voorzieningen

In 2025 werd verder ingezet op een robuust en geïntegreerd beleid voor de bestrijding en opvolging van infectieziekten. We actualiseerden 15 richtlijnen over meldingsplichtige infectieziekten om tijdig en wetenschappelijk onderbouwd te kunnen ingrijpen in zowel individuele gevallen als collectieve settings. De modernisering van het meldingsproces en het bijhorende dossierbeheer kreeg concreet vorm door de doorgedreven implementatie van het InfectioNet (voorheen Samenwerkingsplatform Uitbraakbeheer; SUM) als nieuw centraal registratiesysteem en ondersteund door bijkomende optimalisaties in datakwaliteit, clusterregistratie en gegevensontdubbeling. De uitfasering van ORKA als dossierbeheersysteem voor meldingsplichtige infecties werd uitgevoerd. Daarnaast werden dashboards ontwikkeld voor de opvolging van individuele en geclusterde meldingen, ter ondersteuning van zowel de operationele teams als de beleidsopvolging.

De opvolging van zoönotische en vectoroverdraagbare infectieziekten – ziekten die worden overgedragen van dieren op mensen of via insecten zoals muggen – werd in 2025 verzekerd via samenwerking met relevante partners binnen een One Health-benadering. Deze benadering vertrekt vanuit het idee dat de gezondheid van mens, dier en leefomgeving nauw met elkaar verbonden is. Sensibilisering, voortdurende monitoring via een geïntegreerd surveillancesysteem en het opstellen van draaiboeken voor casemanagement vormen belangrijke activiteiten om onze paraatheid te versterken.

Ook de opvolging van respiratoire infecties, zoals griep en andere luchtweginfecties, bleef ononderbroken gegarandeerd. Daarnaast startten we met de voorbereidingen voor een early-warning mechanisme: een systeem dat vroegtijdig signalen van mogelijke uitbraken detecteert, zodat we sneller kunnen reageren.

In het kader van het Nationaal Actieplan Antimicrobiële Resistentie zijn de voorbereidingen lopende voor de nieuwe doelstellingen voor de periode 2025–2029. Binnen de residentiële ouderenzorg hebben we verder ingezet op infectiepreventie, met onder andere de voorbereiding van geactualiseerde handhygiënecampagne, graduele update van het werkinstrument infectiepreventiebeleid woonzorgcentra en de ontwikkeling van specifieke richtlijnen.

In het kader van de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg is gewerkt aan screeningsstrategieën om gezondheidsproblemen sneller op te sporen, linkage to care voor hepatitis C en de actualisering van richtlijnen voor onder meer scabiës en tuberculose.

Naar aanleiding van het toenemend aantal uitbraken van mazelen in de voorbije jaren hebben we in het najaar van 2025 maatregelen genomen om de burger nog beter te beschermen door het gefaseerd vervroegen van de 2de dosis mazelenvaccinatie naar de leeftijd van 2 jaar, dit in samenwerking met Opgroeien en de CLB's. Nog in het kader hiervan hebben we een campagne gelanceerd over mazelenvaccinatie gericht naar 30- tot 40-jarigen en een mazelencampagne specifiek in Antwerpen.

Om ook die burgers te bereiken die moeilijk toegang vinden tot de reguliere (preventieve) zorgkanalen, werkten we in 2025 opnieuw met een mobiel vaccinatieteam. Dit team wordt ook ingezet bij grotere uitbraken zoals de uitbraak

van mazelen in het voorjaar 2025 om randvaccinatie te geven. Daarnaast reikten we in het kader van een toename aan tuberculose bij migranten afkomstig van Eritrea en Ethiopië een subsidie uit aan de VRGT voor de aanwerving van een cultureel bemiddelaar om hen toe te leiden naar screening, behandeling en opvolging.

In 2025 werden alle vaccins uit het Vlaamse immunisatieprogramma gratis ter beschikking gesteld aan de toedieners via het bestel- en registratiesysteem van de Vlaamse overheid. Het nieuwe en uitgebreidere bestel- en registratiesysteem Vaccinnet 2.0 werd verder ontwikkeld. Daarbij werden ook dashboards geïntegreerd in het ZorgAtlas Data Platform en troffen we de nodige voorbereidingen voor de uitrol van het systeem (zie ook ISE Beleidsondersteuning). Daarnaast werden verschillende overheidsopdrachten opgestart om de beschikbaarheid van vaccins te verzekeren na het aflopen van de lopende contracten in juni 2026. Verder startten we twee kosten-batenstudies op om te bepalen welke doelgroepstrategie het meest aangewezen is voor pneumokokkenvaccinatie bij zowel volwassenen/ouderen als jongeren. Tot slot, werkten we een communicatiestrategie uit met herhaaldelijke, doelgroepgerichte en begrijpbare boodschappen en herkenbare communicatiemomenten. In dit kader realiseerden we in 2025 al een reeks producten en acties waaronder: een lespakket over vaccinatie voor het lager onderwijs, praatkaarten over vaccinatie als ondersteunend materiaal voor zorgverleners, een campagne over zwangerschapsvaccinatie en een griepvaccinatiecampagne gericht naar pluimvee- en varkenshouders. Daarnaast werden verschillende nieuwe initiatieven voorbereid, zoals de website *Alles Over Vaccineren* met laagdrempelige informatie, een sociale media-plan, een nieuw lespakket voor het secundair onderwijs en de nieuwsbrief *Vlaams Vaccinatienieuws* voor vaccinatoren. In het najaar 2025 werd opnieuw een Covidherfstvaccinatiecampagne gevoerd.

In 2025 werden gesprekken (her)opgestart met de federale overheid en de andere deelentiteiten om te komen tot een samenwerkingsakkoord Saniport ter vervanging van een aflopend protocolakkoord.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.2 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

OD 1.3: We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren

Klimaatweerbaarheid is een belangrijke basisvaardigheid voor zowel de zorgverleners als de gehele bevolking; we hebben ons vooral toegespitst op de gezondheidsstressoren hitte, pollen en vectoren. De sensibilisatiematerialen m.b.t. hitte voor de kinderopvang kregen een update en we ontwikkelden praatplaten voor laaggeletterden in functie van laagdrempelige informatie. In diverse studies werden indicatoren ontwikkeld op basis van gegevens uit huisartspraktijken (Intego), minimale ziekenhuisgegevens (IMA) en milieu-gerelateerde ziektelast (EBoD). Deze analyses geven een beter beeld van welke groepen in Vlaanderen extra kwetsbaar zijn voor hittestress. Een nieuwe overheidsopdracht legt daarnaast de basis voor een roadmap klimaatweerbaarheid bij extreem weer (hitte en overstromingen) voor de zorgsector. Op basis daarvan worden doelgroep- en sectorspecifieke stappenplannen, handvatten en draaiboeken ontwikkeld om zorgorganisaties beter te ondersteunen. De nieuwe campagne steekmuggen.be is gelanceerd in 2025. Tegelijkertijd startte een overheidsopdracht om een efficiënte aanpak te ontwikkelen voor de geïntegreerde reactieve bestrijding van ziektes die door tijgermuggen worden overgedragen. Verder werden zowel het klimaatgezondheidsplan als de gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg internationaal erkend als good practice tijdens een conferentie van het WHO

'Regions for Health'-netwerk, georganiseerd door het Departement Zorg. Tot slot kreeg het aspect ventilatie binnen de zorgsector extra aandacht, onder meer door de verdere uitwerking van kwaliteitskaders. Het belang hiervan werd nogmaals bevestigd door een meetcampagne rond binnenluchtkwaliteit in kinderdagverblijven.

We hebben de preventieprogramma's natuur-gezondheid en bodem-gezondheid, samen met de werking van de partnerorganisatie Milieugezondheidszorg, verlengd met 1 jaar. Deze programma's werden ingekanteld in een oproep voor een nieuwe beheersovereenkomst Milieugezondheidszorg en klimaatweerbaarheid en klimaatgezondheidsimpact die eind 2025 werd gelanceerd (cfr. OD 1.1).

In 2025 zijn we van start gegaan met een meerjarige beheersovereenkomst met een partnerorganisatie voor drinkwater. Daarnaast is een overheidsopdracht uitgewerkt om de 'bron-blootstelling-belasting-effect'-keten voor pesticiden in kaart te brengen waaronder ook het handelingskader. I.s.m. het Departement Omgeving hebben we een project opgestart om pesticiden te bepalen bij de biobankstalen beschikbaar in de 'referentie-Humane Biomonitoring' van het Steunpunt Omgeving & Gezondheid. Humane biomonitoring staat voor meten in de mens. Aan de hand van metingen in o.a. bloed- en urinestalen wordt gemeten welke milieuvervuilende stoffen terechtkomen in het lichaam en welke gezondheidseffecten dit veroorzaakt. Parallel leverden we gezondheidkundig inzicht over chemische stoffen zoals 1,2,4-triazole en TFA (Trifluorazijnzuur), of meer algemeen de methodiek voor risicobeoordelingen voor niet-genormeerde stoffen in drinkwater. Op dezelfde manier werd gestart met de opmaak van een surveillance- en handelingskader voor biotische factoren (invloeden afkomstig van levende organismen) in water, lucht en bodem binnen en buiten. Voor zwemwater is ingezet op het ontwikkelen van een methodiek risicobeoordeling voor toekomstige zwemplaatsen in open water. Er werd in die context een overheidsopdracht gegund om i.s.m. Sport Vlaanderen inzichten op te doen over de zwemvaardigheid van de Vlaming en mogelijke risicoklassen voor open water.

Het preventief Gezondheidsbeleid m.b.t. humane Zeer Zorgwekkende Stoffen was ook in 2025 een intensieve opdracht. We werken hiervoor samen in nauwe afstemming met het beleidsdomein omgeving en met de collega's vertegenwoordigd in het NEHAP. Voor PFAS werd, via de rapportering over het actieplan, een gedetailleerde stand van zaken opgeleverd. Belangrijke elementen daarin waren de communicatie over de resultaten van het grootschalig bloedonderzoek en de evaluatie van het gezondheidkundig handelingskader dat wordt toegepast in de PFAS-typegebieden. Om ook in de toekomst adequaat te kunnen handelen, sloten we een raamovereenkomst om gezondheidkundige advieswaarden te actualiseren en nieuwe gezondheidkundige advieswaarden te ontwikkelen voor andere chemische stoffen die mogelijk een risico vormen. Omdat zo'n laag risico niet overal haalbaar is, werd daarnaast de methodiek van risicoladders verder uitgewerkt. Deze brengen risico's transparant in beeld. In het kader van de (on)aanvaardbaarheid van milieu-gerelateerde gezondheidsrisico's startten we een overheidsopdracht ter voorbereiding van een breed maatschappelijk consultatietraject. Hierbij stond risico-inschatting in milieugezondheidkundige aandachtsgebieden centraal, zoals Hoboken, de omgeving van shredders en verbrandingsinstallaties, Zwijndrecht en Ronse. De bestaande samenwerkingsovereenkomst met Umicore in het kader van de regeling '*vervuiler betaalt*' werd met drie jaar verlengd. Verder zetten we in deze aandachtsgebieden stappen om het concept *gezondheids- en milieugebruiksruimte* te verkennen. In een bredere context startten we een opdracht om het concept *gezonde leefomgevingskwaliteit* duidelijker te definiëren en in kaart te brengen. Daarnaast werkten we verder aan een ruimer kader voor milieugezondheidsindicatoren, waarbij de impact van beleid een belangrijk aandachtspunt is. Concreet ondersteunden we onder meer de ontwikkeling van een

nieuw geluidsactieplan en een overeenkomst die de komende drie jaar focust op de hinder en gezondheidsimpact van fijn stof afkomstig van particuliere houtstook.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.3 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT en GB0-1GDF4JA-WT.

OD 1.4: We organiseren kwaliteitsvolle bevolkingsonderzoeken

In 2025 hebben we het bestaande BVR borstkanker geanalyseerd en het regelgevend traject opgestart met oog op actualisatie en administratieve lastenverlaging (zie ook ISE Beleidsondersteuning).

Voor het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker zijn we in 2025 gestart met de voorbereidingen van een communicatiestrategie- en campagne (in 2026) gericht op het verhogen van de deelname van mannen in de jongste leeftijdscategorie (50-55 jaar).

In het bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker hebben we in 2025 de omschakeling naar HPV-screening (Humaan Papillomavirus) voor vrouwen 30-64 jaar succesvol gerealiseerd. Het uitnodigingsalgoritme werd aangepast en vrouwen werden volgens dit nieuwe algoritme uitgenodigd. De datastromen werden ook doorontwikkeld en de benodigde nieuwe datastromen werden opgezet.

Om de uitvoering en continuïteit van de Bevolkingsonderzoeken naar kanker in 2026 te garanderen, hebben we eind 2025 een subsidie toegekend aan het Centrum voor Kankeropsporing (CvKO), dit in afwachting van de toekenning van een nieuwe beheersovereenkomst met een organisatie met terreinwerking in het kader van de bevolkingsonderzoeken naar kanker waarvan de oproep eind 2025 werd gelanceerd (cfr. OD 1.1).

Om de uitvoering en continuïteit van het Bevolkingsonderzoek aangeboren aandoeningen in 2025 te garanderen, werd een subsidie toegekend aan het Vlaams Centrum voor Opsporing van Aangeboren Aandoeningen bij Pasgeborenen en hebben we een nieuwe beheersovereenkomst gesloten met het Vlaams Centrum voor Neonatale Screening voor de periode van 1 januari 2026 tot 31 december 2030.

In 2025 is een onderzoek naar de mogelijkheden voor een bevolkingsonderzoek diabetes mellitus (DM) type 2 opgestart. In een eerste fase keken we vooral naar de mogelijkheid en haalbaarheid om tweestapscreening verder te implementeren.

De werkgroep Bevolkingsonderzoek is opnieuw samengesteld voor een periode van 5 jaar. Deze werkgroep heeft o.a. de taak om de minister te adviseren. In 2025 werden door de werkgroep verschillende adviezen (n= 4) gegeven over toelatingsaanvragen voor nieuwe screeningsinitiatieven. Deze werden telkens op de website gepubliceerd.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.4 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT en GB0-1GDF4JA-WT.

OD 1.5: We voeren een duurzaam beleid op vlak van seksuele gezondheid

In 2025 hebben we seksuele gezondheid als volwaardig thema opgenomen in de voorbereiding van het voorstel voor nieuwe gezondheidsdoelstelling 'Gezonde Generatie' met horizon 2035. Hiervoor werd een stand van zaken en een omgevingsanalyse opgemaakt en, in lijn met de andere preventieprogramma's, een vierde preventieprogramma seksuele gezondheid ontwikkeld. De 5 pijlers

(seksuele ontwikkeling, preventie van seksueel overdraagbare infectie (SOI) en HIV, preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag, levenslange reproductieve gezondheid en seksueel welzijn) bleven behouden en kregen elk een grondige actualisatie. Ook het werken naar kwetsbare doelgroepen bleef behouden.

In overleg met de federale en andere regionale overheden werd eind 2025 gestart met de opmaak van een nieuw nationaal HIV-plan, waarvan de scope werd uitgebreid naar een nationaal HIV/SOI- hepatitis plan, wat betekent dat naast HIV nu ook seksueel overdraagbare infecties meegenomen worden. In een eerste fase werd samen met Sciensano en onder begeleiding van Het European Centre for Disease Control gestart met het uitwerken van een strategisch kader

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.5 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

OD 1.6: We organiseren een sterk lokaal preventief gezondheidsbeleid

De Gezondheidsmakers en Gezond in Brussel (voorheen: Logo's) hebben hun eerste jaar als gefusioneerde organisatie afgerond. Er is sterk ingezet op het bereiken en ondersteunen van lokale besturen, met als doel hen te versterken in het uitbouwen van een lokaal preventief gezondheidsbeleid. In totaal werden 270 van de 285 *Gezonde Gemeente*-charters ondertekend als opstart naar een lokaal preventief gezondheidsbeleid. Verder is in 2025 gestart met de ontwikkeling van een nieuw modern Customer Relationship Management (CRM)-systeem dat het bereik van klanten ondersteunt en monitort.

Alle beleidsuitgaven voor OD 1.6 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PREVENTIE, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uit-gaven WT, LO, PR	122.697	126.005	95.513	103.607	127.223	80.360
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	122.697	126.005	95.513	103.607	127.223	80.360

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GDFTJA-OI – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft hier de ontvangstenzijde van het begrotingsfonds Preventief Gezondheidsbeleid. Op dit artikel komen de toegewezen ontvangsten vanuit interne stromen (i.e. binnen de Vlaamse overheid).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden op het fonds Preventief Gezondheidsbeleid geen middelen ontvangen via interne stromen in 2025.

GB0-9GDFJTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft hier de ontvangstenzijde van het begrotingsfonds Preventief Gezondheidsbeleid. Dit artikel bevat de toegewezen ontvangsten in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid, zoals:

- regeling vervuiler betaalt;
- overeenkomst vaccins GGC;
- overeenkomst met federale overheid voor vaccins asielzoekers;
- preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen;
- verwerking sterftecertificaten.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	823	0
BA-JR 2025	0	823	0
BU 2025	0	852	0

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de ontvangstenzijde van een begrotingsfonds. Het bedrag bij 'BA 2025' is een raming opgenomen bij begrotingsaanpassing 2025 van de verwachte ontvangsten op dit begrotingsartikel.

Bij begrotingsaanpassing werd een toegewezen ontvangst geraamd van 823 keuro. In realiteit werden er toegewezen ontvangsten op dit begrotingsfonds gerealiseerd voor een bedrag van 852 keuro:

- Aankoop vaccins Brussel: 74 keuro;
- Samenwerkingsovereenkomst met Umicore: 205 keuro;
- Sterftecertificaten: 61 keuro;
- Aankoop vaccins in het kader van het asielbeleid: 471 keuro;
- Financiering gebruik Vaccinnet+ voor registratie van COVID-19 vaccinaties: 41 keuro.

Uiteindelijk werden in totaal 852 keuro ontvangsten op dit fonds gerealiseerd.

Uitgaven

GB0-1GDF2JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat kredieten voor (dit betreft geraamde bedragen):

- de aankoop van vaccins (29 mio euro VAK en VEK);
- het onderhoud van Vaccinnet en de ontwikkeling en onderhoud van Vaccinnet 2.0 (1 mio euro VAK en VEK);
- de ontwikkeling en onderhoud van InfectioNet (0,9 mio euro VAK en VEK);
- profylactische maatregelen in verband met gemelde infectieziekten en outbreakmanagement (230 keuro VAK en VEK);
- ondersteunende werkgroepen voor de uitvoering van initiatieven in het kader van het preventieve gezondheidsbeleid (175 keuro VAK en VEK);
- de gezondheidmakers en gezond in Brussel (gereguleerde subsidie; 9 mio euro VAK en VEK);

- intergemeentelijke preventiewerking (gereguleerde subsidie; 1,5 mio euro VAK en VEK);
- partnerorganisaties (meerjarige beheersovereenkomsten; 19,5 mio euro VAK en VEK);
- organisaties met terreinwerking (meerjarige beheersovereenkomsten; 16 mio euro VAK en VEK);
- samenwerkingsovereenkomsten en protocolakkoorden i.k.v. preventief gezondheidsbeleid (3,5 mio euro VAK en VEK)
- andere preventie-initiatieven voor onder meer de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen en andere thema's betreffende gezondheidsbescherming, gezondheidsbevordering en ziektepreventie (5,4 mio keuro VAK en VEK);
- subsidie voor het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek (35 keuro VAK en VEK);
- Uitbreidingsbudget preventief gezondheidsbeleid ter versterking van bestaande beleid voor onder meer de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen en andere thema's betreffende gezondheidsbescherming, gezondheidsbevordering en ziektepreventie (10 mio euro VAK en VEK).

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op basis van gezondheidsdoelstellingen;
- OD 1.2: We zetten in op het voorkomen, detecteren en snel indijken van infectieziekten in de gemeenschap en in onze voorzieningen;
- OD 1.3: We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren;
- OD 1.4: We organiseren kwaliteitsvolle bevolkingsonderzoeken;
- OD 1.5: We voeren een duurzaam beleid op vlak van seksuele gezondheid;
- OD 1.6: We organiseren een sterk lokaal preventief gezondheidsbeleid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	96.174	96.239	95.151	98.370	95.871	79.361

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 65 keuro VAK en -2.499 keuro VEK herverdeeld in 2025:

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 65 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne in het kader van de vaccinatie van Oekraïense ontheemden naar het begrotingsartikel GB0-1GDF2JA-WT (VR 2025 2305 DOC.0412-2 en VR 2025 2811 DOC.1089-2);
- Er werd -929 keuro VEK herverdeeld naar GB0-1GCF2BC-WT in het kader van de strategische stock (MB van 23 maart 2025 en 14 oktober 2025);

- Er werd -1.014 keuro VEK herverdeeld naar GB0-1GHF2TX-IS in het kader van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-middelen (MB van 23 december 2025);
- Er werd -621 keuro VEK herverdeeld naar GB0-1GCF2BA-WT in het kader van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-middelen (MB van 23 december 2025).

Naar dit begrotingsartikel werd 10.000 keuro middelen Warm Vlaanderen (netto beleidsruimte) verdeeld. Hierbij een overzicht van hoe dit uitbreidingsbeleid 2025 besteed werd:

Benutting uitbreidingsbudget 2025 preventief gezondheidsbeleid	VAK (keuro)	VEK (keuro)
Versterking van de gezondheidsdoelstelling Suïcidepreventie in het kader van VAS III	478	24
Versterking van de gezondheidsdoelstelling milieugezondheidszorg in het kader van het actieplan en het klimaatgezondheidsplan	1.624	0
Versterking van de gezondheidsdoelstelling de Vlaming leeft gezonder	2.661	93
Versterking van de gezondheidsdoelstelling vaccinatie in het kader van de uitvoering van het actieplan rond vaccinatie	1.322	425
Uitbouw van een opvolgingssysteem om het bereik van het preventieve gezondheidsbeleid te monitoren	389	14
Versterking gezondheidsdoelstelling bevolkingsonderzoeken naar kanker	1.118	0
Organisatie covid-herfstvaccinatiecampagne	762	663
Infectieziektebestrijding	133	10
Ontwikkeling en uitrol van InfectioNet	1.003	0
Facturen strategische stock	0	200
5% milderen op opstap uitbreidingsbeleid cf. Centenboekje 2024 – 2029	500	0
10% verlaging VEK cf. begrotingsakkoord BA25	0	1.000
Totaal	9.990	2.429

Het totale VAK-budget op dit begrotingsartikel werd voor 98,87% benut en het totale VEK-budget werd voor 82,78% benut.

Het VEK-budget is niet volledig kunnen benut worden door:

- De uitzuivering van verplichtingen uit het verleden (corona) heeft in Orafin geleid tot een minderausgave van 8,317 miljoen euro;
- Verder werd er in 2025 voor de eerste maal uitbreidingsbudget ten belope van 10.000 keuro VEK voorzien op artikel GB0-1GDF2JA-WT in het kader van het preventief gezondheidsbeleid. Doordat initiatieven in de loop naar het einde van 2025 zijn opgestart werd een deel van dit uitbreidingsbudget niet vereffend in 2025, gezien verschillende van de initiatieven nog lopen

en/of nog niet zijn opgeleverd. Dit betreft 7.571 keuro VEK. Zie ook bovenstaande tabel.

GB0-1GDF4JA-WT – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze kredieten worden aangewend om een deel van de kosten van het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker, een aantal door het RIZIV gefinancierde projecten en een aantal uitgaven i.v.m. het gezondheidsbeleid mee te betalen.

Ten laste van dit Fonds worden de regelingen voorzien in uitvoering van artikel 19 tot en met 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen. Hierop komen uitgaven in het kader van de pfas problematiek (overeenkomst 3M). Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Departement Zorg aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de oprichting van een netwerk voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid (principe vervuiler betaalt).

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We voeren een duurzaam preventief gezondheidsbeleid op basis van gezondheidsdoelstellingen;
- OD 1.2: We zetten in op het voorkomen, detecteren en snel indijken van infectieziekten in de gemeenschap en in onze voorzieningen;
- OD 1.3: We werken planmatig en doelgericht aan een gezondere leefomgeving om de effecten van klimaatverandering en milieufactoren te minimaliseren;
- OD 1.4: We organiseren kwaliteitsvolle bevolkingsonderzoeken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	26.523	29.766	362	5.237	31.352	999

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom 'BA' is de raming opgenomen bij begrotingsaanpassing 2025 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel; het bedrag in kolom 'BA-JR' bestaat uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (28.839 keuro VAK en 30.425 keuro VEK) verhoogd met de werkelijk gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2025 (927 keuro VAK en VEK).

Het bedrag in de kolom begrotingsuitvoering ('BU'; 362 keuro VAK en 999 keuro VEK) betreft de werkelijk gerealiseerde vastleggingen en vereffeningen op het fonds in 2025. De bedragen bij begrotingsopmaak en -aanpassing zijn ramingen, als gevolg van vertragingen o.a. bij het regelgevende traject dat toelaat beleidskredieten om te kunnen zetten naar personeelskredieten en duurzaam te

kunnen inzetten in het kader van de regeling 'de vervuiler betaalt' (Mozaïekdecreet WVG 2025, BS 5 januari 2026) en vertraging bij het opleveren van studies bv. grootschalig bloedonderzoek PFAS wat een invloed heeft op daaropvolgende initiatieven gezien de afhankelijkheden ten aanzien van voorgaand onderzoek en vervolgonderzoeken was de inzet van middelen lager dan geraamd bij begrotingsopmaak en -aanpassing. Het niet vastgelegde gedeelte wordt conform de werking van het begrotingsfonds naar 2026 overgedragen.

2. ISE Woonzorg en eerste lijn

Dit structurelement bevat uitgaven voor de eerstelijnsgezondheidszorg en voor de samenwerking tussen de zorgaanbieders in de eerste lijn. Daarnaast bevat dit structurelement alle uitgaven voor woonzorg, waaronder zowel residentiële als niet-residentiële voorzieningen. Dit gaat onder meer om woonzorgcentra, centra voor kortverblijf, dagverzorgingscentra, dagopvang, groepen van assistentiewoningen, centra voor herstellverblijf, diensten voor gezinszorg, diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds, erkende diensten voor thuisverpleging, diensten voor gastopvang, oppashulp en lokale dienstencentra. Ook verenigingen voor mantelzorgers vallen hieronder.

2.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We realiseren geïntegreerde en doelgerichte zorg en ondersteuning waarin de persoon centraal staat

OD 1.1: We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak

In 2025 kreeg kwaliteitsvolle geïntegreerde zorg en ondersteuning concreter vorm. Op 1 januari 2025 gingen de zorgraden van start met hun nieuw beleidskader. De afstemming met de meerjarenplannen van de lokale besturen werd opgestart. Door deze afstemming wordt verbinding tussen gezondheidszorg en welzijnszorg versterkt en de uniformiteit van beleidsplannen op lokaal niveau in de hand gewerkt. Er gebeurde ook een inhoudelijke heroriëntatie van de zorgraden, naast hun rol als netwerkorganisatie, kregen ze de opdracht om via hun netwerk mee het perinataal programma uit het protocolakkoord met de federale overheid, te implementeren. Het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 voorzag bijkomende middelen om de zorgraden te versterken in deze nieuwe opdracht. De zorgraden kregen een subsidie om ondersteuning op maat in te kopen en om het perinataal programma te kunnen uitvoeren. Daarnaast werd in dit kader ook een subsidie toegekend aan de Academie voor de Eerste Lijn voor het ontwikkelen van een measurement logic model binnen dit programma. Dit moet zorgen voor een wetenschappelijke onderbouwing van toekomstige implementatietrajecten.

We willen de belangen van personen met een chronische aandoening en de participatie van gebruikers van zorg en ondersteuning verduurzamen in de eerste lijn. Hiervoor zullen we een partnerorganisatie erkennen als belangenbehartiger van personen met een chronische aandoening en als expertise- en implementatiecentrum voor gebruikersparticipatie in de zorg en ondersteuning met als doel het bereiken van een zo goed mogelijke levenskwaliteit van personen met een chronische aandoening en de participatiecultuur van personen met een zorg- en ondersteuningsnood in organisaties te versterken. In het najaar 2025 werd hiervoor het regelgevend traject opgestart.

Na de besparingen op het Vlaams Instituut van de Eerste Lijn in 2025 wordt er in nauwe samenwerking met de organisatie gewerkt aan een toekomstig, meer operationeel georiënteerd opdrachtenkader.

De Vlaamse Raad bracht in 2025 adviezen uit over hoe we best een gepaste ondersteuningsstructuur in het kader van geïntegreerde zorg en ondersteuning vormgeven en alsook over de conceptnota geïntegreerde zorg en ondersteuning. Die adviezen zullen mee richting geven aan de toekomstige organisatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning in Vlaanderen. We bespraken ze in

verschillende interne en externe werkgroepen. Om de inzichten samen te brengen werken we binnen het beleidsdomein samen aan één gedeelde visie en een gezamenlijke aanpak rond geïntegreerde zorg en ondersteuning.

Op 4 april 2025 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Uitwerking zorgcoördinatie en casemanagement in het algemeen en in het kader van het programma perinatale zorg in het bijzonder, als bouwstenen voor geïntegreerde zorg en ondersteuning' goed. Deze conceptnota bepaalt hoe beide functies in de toekomst worden ingevuld en uitgerold. In 2025 zetten we dan ook verdere stappen om zorgcoördinatie en casemanagement over alle WVG-sectoren heen concreet vorm te geven.

In opvolging van het protocolakkoord voor een interfederaal plan geïntegreerde zorg, hebben we het afgelopen jaar intense gesprekken gevoerd met de federale overheid en de andere deelentiteiten om te komen tot een samenwerkingsakkoord dat een wettelijke basis moet bieden voor interfederale samenwerking, onder meer voor gegevensdeling en cofinanciering. We hebben een eerste principiële akkoord bereikt over de inhoudelijke contouren voor een samenwerkingsakkoord en de belangrijkste bouwstenen die hierin moeten worden opgenomen. Vanuit Vlaanderen trachten we ook in Brussel mee werk te maken van geïntegreerde zorg en ondersteuning, in samenwerking met de andere bevoegde entiteiten.

Intussen werken we verder aan de vormgeving en eerste uitvoering van de programma's geïntegreerde zorg zoals gedefinieerd in het protocolakkoord (perinatale zorg, kwetsbare personen en obesitas bij kinderen en jongeren).

De uitrol van het programma perinatale zorg voor kwetsbare zwangeren, hun kinderen en gezin werd ging begin 2025 van start, samen met de verschillende betrokken partners (implementatiecoaches vanuit de Expertisecentra Kraamzorg en Born-in-Belgium en de zorggraden) (zie ook ISE geïntegreerde gezinsondersteuning). Er worden afsprakenkaders gemaakt binnen eerstelijnszones om samen met ziekenhuizen en de actoren binnen de eerste lijn een kwaliteitsvolle zorg en ondersteuning bij de eerste 1000 dagen te kunnen uitdragen. De doelstelling is om tegen het einde van de legislatuur de geleerde lessen van dit programma op een structurele manier te verankeren in de organisatie van de eerste lijn.

In 2025 formuleerde een Vlaamse expertengroep aanbevelingen om te komen tot een geïntegreerd zorgprogramma rond obesitas bij kinderen en jongeren, als voorbereiding op het interfederaal programma dat in ontwikkeling is. Dit voorstel is complementair aan het Vlaams preventief gezondheidsbeleid in deze.

Voor het programma kwetsbare personen wensen we de focus te leggen op de groep kwetsbare ouderen en personen met dementie. Daarbij willen we maximaal aansluiten bij de andere hervormingen die in de woonzorg lopende zijn. In 2025 zijn we gestart met het uitwerken van de algemene principes en de belangrijkste bouwstenen voor dit programma (zoals de rol van het microniveau, het mesoniveau, ...).

Alivia ondersteunt als digitale zorg- en ondersteuningsplan de implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning. We hebben de resultaten en de geleerde lessen van het eerste pilootproject Alivia (2024) in 2025 geïntegreerd in de opstart van het tweede pilootproject in 15 woonzorgcentra. Alivia is in 2025 verder ontwikkeld: de modules zorgteam, meldingen, overleg en zorgplanoverzicht werden in aanloop van het pilootproject verder uitgewerkt. Gebruiksvriendelijkheid, co-creatie met de eindgebruiker en een flexibel schaalbaar ontwikkelingsmodel zijn hierbij de leidende principes. Binnen de piloten wordt nauw samengewerkt met de opleidings- en wetenschappelijke instituten om in kaart te brengen wat noodzakelijk is om de toekomstige uitrol en acceptatie van

Alivia te bevorderen. Daarnaast wordt de verhouding met inschaling BelRAI LongTermCareFacilities (LTCF) en het woonzorgleefplan bekeken. De opleiding rond doelgerichte zorg in de toekomst aangeboden door VIVEL wordt door de woonzorgcentra gevalideerd.

De kaders voor de verdere ontwikkeling van de brede eerstelijnspraktijken werd binnen het interfederale plan geïntegreerde zorg opgenomen, waarbij interfederale afspraken worden gemaakt omtrent interdisciplinaire structurele samenwerkingen in eerste lijn.

In november 2025 verlengden we de subsidies voor de zeven innovatieve projecten in de huisartsgeneeskunde. Deze projecten gaan daarmee hun laatste werkingsjaar in en hebben als doel de toegankelijkheid van de huisartsgeneeskunde te verbeteren, in nauwe samenwerking met de beroepsverenigingen.

Daarnaast hebben we de voorbije jaren geïnvesteerd in een betere inventaris van het huisartsenaanbod in Vlaanderen. Daarbij volstaat louter koppen tellen niet. We moeten ook rekening houden met de context waarin huisartsen werken. In 2025 werd deze inventarisatieprocedure uitgebreid getest en werden de nodige voorbereidingen getroffen voor een uitrol in 2026.

We onderzochten in 2025 samen met huisartsen en het Vlaams Expertisecentrum Dementie hoe huisartsen een duidelijke en versterkte rol kunnen opnemen binnen de dementiezorg.

Elke individuele huisarts kan nog steeds rekenen op financiële ondersteuning bij de opstart of uitbreiding van de praktijk, en wanneer ze inzetten op interdisciplinaire samenwerking. De aanvraagprocedure voor deze impulsondersteuning werd verder gedigitaliseerd, waardoor de administratieve belasting bij de jaarlijkse aanvraagprocedure aanzienlijk is verminderd.

We hebben met de palliatieve sector een hervormingstraject uitgestippeld. De sector werd geresponsabiliseerd en intensief begeleid om een duurzaam kader te ontwikkelen voor de toekomst. De interne oefening die de palliatieve sector heeft opgestart om binnen de bestaande organisaties voldoende draagvlak te creëren, heeft echter vertraging opgelopen. We blijven hier actief aan werken.

De beleidsuitgaven voor het realiseren van OD1 werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT. De uitgaven voor 'Alivia' werden aangerekend binnen het plan Vlaamse Veerkracht (VV116 Elektronisch patiëntendossier - Geïntegreerd zorg en ondersteuningsplan). De uitgaven voor de financiële impulsondersteuning voor de individuele huisarts werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2KB-WT.

SD 2: We werken aan een kwaliteitsvol en toegankelijk aanbod aan woonzorg

OD 2.1: We realiseren een passend zorg- en ondersteuningsaanbod om mensen met een zorgnood zo lang mogelijk thuis te laten wonen, evenals een voldoende gevarieerd residentieel aanbod

In 2025 hebben we verder gewerkt aan een passend en kwaliteitsvol zorg- en ondersteuningsaanbod, zodat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, én aan een voldoende gevarieerd residentieel aanbod.

We versterken de informele zorg. Het Vlaams Expertisepunt Mantelzorg (VEM) werd uit het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn gehaald en zal worden ingekanteld binnen het Vlaams Mantelzorg Platform (VMP). Dit schept de gelegenheid om de

taak- en rolverdeling tussen VEM/VMP en de verenigingen voor mantelzorg en gebruikers te heroriënteren en efficiënter te maken.

We stimuleerden innovatie in de gezinszorg, onder andere via alternatieve mogelijkheden voor collectieve zorg. De projecthouder Zorggezind bezorgde ons een overzicht van projecten die mogelijk kunnen worden opgenomen binnen het regelluwe kader voor 'collectieve gezinszorg'. Enkel projecten waarvoor regelluwte op het niveau van een Vlaams regeringsbesluit nodig is — en dus geen decretale aanpassing vereisen — kunnen worden meegenomen in het verdere traject. In 2025 werd een kader opgesteld door Zorggezind met betrekking tot hybride gezinszorg, waarbij klassieke gezinszorg gecombineerd kan worden met beeldzorg, en ligt nu voor ter validatie.

De uitgaven voor gezinszorg worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TH-WT en voor residentiële ouderenzorg op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT (zie beleidsveld Sociale Bescherming).

OD 2.2: Om te kunnen antwoorden op toekomstige zorgnoden, hervormen en actualiseren we de financieringsmodellen

We werkten verder aan een ontwerp van integratie van de IFIC meerkostfinanciering in de basistegemoetkoming voor zorg in residentiële ouderenzorg. Met de sociale partners vond afstemming plaats over de voorstellen.

In kader van het nieuw financieringsmodel gezinszorg en de geautomatiseerde gebruikersbijdrage hebben we een businessvisie en principedocument opgesteld in overleg met sector. Via een terbeschikkingstellingsovereenkomst zijn coördinatoren uit de sector aangesteld bij het Departement Zorg. De coördinatoren werkten een plan van aanpak uit en de projectstructuur werd verder vormgegeven en ingevuld. We hebben ook reeds budget voorzien voor een deel van de ICT-kosten.

De uitgaven voor gezinszorg worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TH-WT en voor residentiële ouderenzorg op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT (zie beleidsveld Sociale Bescherming).

OD 2.3: We bewaken de kwaliteit en betaalbaarheid van woonzorg

In 2025 hebben we het handhavingsbeleid in de residentiële woonzorg verder versterkt. We werkten aan duidelijke kaders en afspraken rond administratieve geldboetes, zodat dit instrument op een consequente en effectieve manier kan worden ingezet. Tot slot zijn we in 2025 gestart met de voorbereiding van het algemeen toezicht op de maatregelen financiële weerbaarheid.

Na een uitgebreid voortraject met een beperkte vertegenwoordiging uit de sector gezinszorg hebben we in 2025 het nieuwe handelingskader handhaving geïmputeerd. We organiseerden fysieke infosessies en bundelden alle veelgestelde vragen en toelichtingen in een draaiboek. Op basis van de ontvangen remediëringsplannen en in overleg met de sector werd het handelingskader ook geëvalueerd en beperkt bijgestuurd.

In 2025 hebben we het project sectorspecifieke transparante boekhouding verdergezet volgens de geplande projectfasering. De tweede vrijwillige rapporteringsronde in het kader van de zachte uitrol werd succesvol afgerond, met een stijgend aantal deelnemende voorzieningen. De geleerde lessen nemen we mee richting de algemene rapportering in 2026.

Daarnaast hebben mijn kabinet en de administratie in 2025 gewerkt aan het uitwerken van een regelgevend kader voor het principe 'Winst op zorg'. Daarbij werd onmiddellijk ook gewerkt aan de eerste uitvoeringsbesluiten.

De uitgaven voor gezinszorg worden aangerekend op begrotingsartikel GM0-AGHF2TH-WT en voor residentiële ouderenzorg op begrotingsartikel GM0-AGHF2TL-WT (zie beleidsveld Sociale Bescherming).

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

WOONZORG EN EERSTE LIJN, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	60.913	61.030	57.080	64.155	65.992	61.197
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	3.520	3.520	2.060	3.520	3.520	2.060
Totaal	64.433	64.550	59.139	67.675	69.512	63.257

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

2.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GDFAKA-OP – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Betreft terugbetalingen van de renteloze lening in het kader van de overeenkomst tussen Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde voorziet o.a. in renteloze leningen aan huisartspraktijken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	2.181	0	0

BA-JR 2025	2.181	0	0
BU 2025	2.195	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De uitvoering 2025 ligt in lijn met de verwachting.

GB0-9GDFAKA-OW – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Betreft terugbetalingen in het kader van de overeenkomst tussen Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Gemeenschap over de uitvoering en het dagelijks beheer van het Impulsfonds voor huisartsgeneeskunde.

Specifiek wordt dit artikel voorzien voor correcties op betalingen in het kader van de renteloze lening. Het gaat hier voornamelijk over correcties van operationele fouten in de betaalstroom.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	63	0	0
BA-JR 2025	63	0	0
BU 2025	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Er werden voor minder dan 1 keuro premies teruggevorderd, wat minder is dan geraamd. Dit omwille van een nauwgezet toezicht bij de toekenning van de premies.

Uitgaven

GB0-1GDF2KA-PA – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen die een individuele praktijk of een huisartsengroepering (groepspraktijk) opstarten kunnen een renteloze lening krijgen. Dit artikel bevat de uitgaven hiervoor.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstelling:

- OD 1.1: We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	3.520	3.520	2.060	3.520	3.520	2.060

Inhoudelijke toelichting:

De afwijking tussen BA-JR en BU 2025 is te verklaren door een lager dan verwacht aantal aanvragen voor renteloze leningen in 2025.

Het aantal aanvragen voor 2025 werd bij BO 2025 (zoals steeds) geraamd op basis van het gemiddeld aantal aanvragen uit de afgelopen 4 jaren:

Jaar	Aanvragen
2020	132
2021	59
2022	64
2023	76
Gemiddelde	82,75

De effectieve uitvoering in 2025 bleef beperkt tot 65 dossiers.

GB0-1GDF2KA-WT – BELEID EERSTELIJNGEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het budget wordt aangewend voor de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstelling:

- OD 1.1: We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	33.913	34.030	30.422	37.155	38.992	34.539

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 117 keuro VAK en 1.837 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 117 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2);

- Er werd -2.500 keuro VEK herverdeeld naar artikel GB0-1GCF2EA-WT in het kader van aanrekeningen van onder andere de relancemiddelen die pas later dat jaar herverdeeld zouden worden (MB van 24 april 2025);
- Er werd 6.220 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceproject Vlaamse Veerkracht VV116 'Elektronisch patiëntendossier – geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan' (MB van 23 mei 2025 en MB van 25 november 2025);
- Er werd -2.000 keuro VEK herverdeeld naar artikel GB0-1GDF2LA-WT in het kader van een versnelling van de VEK-aanrekeningen in 2025 (MB van 20 november 2025).

Verder werd binnen dit artikel in 2025 voor 2.240 keuro aan creditnota's opgemaakt die in Orafin als negatieve waarden werden opgenomen (voornamelijk op allocatie GD388). Hierdoor ontstond in 2025 2.240 keuro VAK en VEK aan 'technisch budget dat bewust onbenut gelaten is.

Corrigerend voor deze technische onderbenutting werd het VAK-budget voor 95,98% benut en het VEK-budget voor 94,32%. De onderbenutting op het VEK-budget is voornamelijk te verklaren door enkele projecten (Geïntegreerde Zorg: ontwikkeling VSB platform 1.291 keuro, Geïntegreerde Zorg: kosten changemanagement 341 keuro en Zorgteam 600 keuro) die later dan gepland opgestart werden waardoor de facturatie pas laat (of niet) in 2025 op gang kwam.

GB0-1GDF2KB-WT – IMPULSEO

Korte inhoud begrotingsartikel:

Huisartsen of huisartsengroeperingen kunnen een tegemoetkoming krijgen voor een onthaal- en administratief bediende of een medisch telesecretariaat. Dit artikel bevat de uitgaven die betrekking hebben op deze tegemoetkomingen (Impulseobudget).

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstelling:

- OD 1.1: We zetten een kader op om samenwerking over de sectoren en lijnen te versterken zodat elke persoon met een zorg- en ondersteuningsnood in Vlaanderen kan rekenen op geïntegreerde zorg vanuit een persoons- en doelgerichte aanpak.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	27.000	27.000	26.658	27.000	27.000	26.658

Inhoudelijke toelichting:

Het VAK en VEK budget werd voor 98,73% benut.

Naam uitkering	Uitbetaalde dossiers	Toegestane bedrag (keuro)
Impulseo 2, bediende van een huisartsengroepering	963	23.329
Impulseo 3, bediende van een huisarts	268	2.013

Impulseo 3, medisch telesecretariaat-groep	92	755
Impulseo 3, medisch telesecretariaat-solo	85	193
Steunpunten	1317	300

3. ISE Gespecialiseerde Zorg

Dit structurelement bevat de werkingsuitgaven voor de revalidatieziekenhuizen, de organisaties met een (psychosociale of fysieke) revalidatieovereenkomst en de geestelijke gezondheidszorg (centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG), initiatieven van beschut wonen (IBW), psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT)). Daarnaast zijn hier ook uitgaven voorzien voor beleidsontwikkeling m.b.t. normering, erkenning, programmering, subsidiëring en handhaving van de algemene ziekenhuizen, revalidatieziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen, de (psychosociale en fysieke) revalidatie en de geestelijke gezondheidszorg.

3.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We versterken de geestelijke gezondheid en bieden gepaste zorg en ondersteuning voor geestelijke gezondheidsproblemen

OD 1.1: We stroomlijnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg in functie van een beter toegankelijk en geïntegreerd aanbod, met extra aandacht voor continuïteit

In 2025 hebben we verder gebouwd aan een nieuw gemeenschappelijk overheidskader voor de ambulante centra voor gespecialiseerde zorg, nl. CAR en CGG. In het voorjaar 2025 werd hiervoor een nieuw financieringsmodel en een basiskader voor kwaliteit uitgewerkt. Dit nieuwe model moet beide voorzieningen in staat stellen om op een kwaliteitsvolle manier gespecialiseerde diagnostiek, behandeling en expertise-uitwisseling te organiseren, zodat beter kan worden ingespeeld op maatschappelijke noden en de noden van mensen met ernstige psychische zorgnoden of een verhoogd risico/vermoeden daarop.

Parallel hieraan werd in het kader van het vijfde VIA jaarlijks 400.000 euro voorzien voor samenwerkingsprojecten in de revalidatiesector voor kinderen en jongeren. In 2025 werden deze middelen ingezet om in de vijf Vlaamse provincies en in Brussel één geïntegreerd CAR-CGG-team op te richten. Dit team biedt een gezamenlijk klinisch aanbod dat hiaten uit de regio op vlak van doelgroep, leeftijd, regionale dekking, ... opvangt en zo bijdraagt aan een kwaliteitsvolle, geïntegreerde zorg.

In 2025 hebben we de overeenkomst met de zes penhoudende CGG verder uitgevoerd voor het programma *Vroegdetectie-vroeginterventie Connect* binnen de zes netwerken geestelijke gezondheid kinderen en jongeren (GGKJ). Met de toegekende subsidie ondersteunden we het vroeg detecteren en vroeg interveniëren bij kinderen en jongeren (en hun context) die een kwetsbaarheid hebben of een verhoogd risico op het ontwikkelen van een ernstige psychische problematiek (hetzij omdat ze al milde of matige psychische klachten hebben, hetzij omwille van een opeenstapeling van risicofactoren en maar beperkte beschermende factoren) en die zelf geen ziekte-inzicht, geen (duidelijke) of een ambivalente hulpvraag hebben. Met vervolgzorg wordt er specifiek ingezet op een naadloze overgang voor deze doelgroep naar gespecialiseerd diagnostiek en behandeling in het CGG.

We werkten mee aan de uitvoering van het Vlaams strategisch plan ter versterking van de re-integratie van personen in detentie en continueerden het aanbod van het project TANDEM, dat focus op het helpen van personen in detentie met geestelijke gezondheidsproblemen in het vinden van gepaste zorg- en hulpverlening na detentie.

In afwachting van de goedkeuring van het herwerkt samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap over de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, waarin ook de financiering van een

steuncentrum is voorzien, hebben we in 2025 een tijdelijke subsidie voorzien voor het Universitair Forensisch Centrum, aanvullend op de lopende federale subsidieregeling zoals voorzien in het samenwerkingsakkoord. Deze subsidie voor het UFC is noodzakelijk om de wetenschappelijke ondersteuning van de Vlaamse partners (CGG en CAW) binnen het samenwerkingsakkoord te blijven garanderen. De Vlaams minister van Justitie voorzag tevens een aanvullende subsidie voor de steuntaken ten aanzien van de Justitiehuizen.

In 2025 hebben we verder ingezet op de financiering van 8 intersectorale teams om kwaliteitsvolle, outreachende en integrale begeleiding te bieden aan jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid. In ieder intersectoraal team vertaalde zich dit in 2025 in de tewerkstelling van 1,5 VTE via een overeenkomst met een initiatief beschut wonen (IBW). Deze 1,5 VTE bracht in het intersectorale team concreet expertise binnen rond het omgaan met ernstige psychische aandoeningen en verslaving.

In 2025 werden de nodige voorbereidingen getroffen om de erkende begeleidingscapaciteit binnen de initiatieven beschut wonen voor personen met een interneringsstatuut uit te breiden met 20 bijkomende plaatsen. Deze investering speelt in op de structurele capaciteitstekorten in de forensische zorgketen, lange wachtlijsten en de geblokkeerde doorstroom van personen met een interneringsstatuut.

In 2025 financierden we de projecten aanklappende zorg voor zorgmijdende mensen met psychische problemen die sociaal huren, verder. In deze projecten werken sociale woonactoren en partners uit de geestelijke gezondheidszorg samen om zorgmijdende bewoners tijdig op te sporen, te begeleiden en — waar nodig — actief toe te leiden naar passende hulp. Daarnaast hebben we in 2025 verder gewerkt aan een concreet voorstel om het aanbod aanklappende zorg voor personen met een ernstige psychische aandoening in de toekomst te versterken.

In 2025 kenden we een subsidie toe voor de uitbreiding en verdere bestending van OnlinePsyHulp, het digitale hulpverleningsaanbod voor de meest voorkomende psychische problemen bij jongvolwassenen (16–23 jaar) en volwassenen. Het aanbod omvat informatie, zelfscreening, zelfhulp, chathulp, online begeleiding en blended begeleiding, en is beschikbaar via het centrale platform OnlinePsyHulp.be en via specifieke themasites zoals alcoholhulp.be, depressiehulp.be, drughulp.be, cannabishulp.be, gokhulp.be en perinatalehulp.be. Voor jongeren werd bovendien bijkomend ingezet op een app.

Aan het Vlaams Patiëntenplatform (VPP) is in 2025 een subsidie toegekend voor het ondersteunen van ervaringsdeskundige patiëntvertegenwoordigers in elk van de 12 Vlaamse netwerken geestelijke gezondheid voor volwassenen.

Tot en met december 2025 hadden verschillende revalidatievoorzieningen een erkenning bij zowel Departement Zorg als bij het VAPH. Omwille van administratieve vereenvoudiging werd beslist om over te gaan naar één erkenning door het Departement Zorg. De regelgeving betreffende de erkenning via het VAPH wordt opgeheven. In 2025 namen we alle voorbereidende stappen voor deze aanpassing waarbij administratieve vereenvoudiging enerzijds en continuering van financieringsstromen anderzijds centraal staan.

In 2025 liepen verschillende onderzoeken verder die in 2024 waren opgestart. Deze onderzoeken zijn belangrijk om het beleid rond geestelijke gezondheid stevig te onderbouwen en toekomstige keuzes te kunnen baseren op betrouwbare inzichten.

- Aan het Steunpunt WVG is gevraagd om in de periode van november 2024 tot juni 2025 te onderzoeken welke modellen en interventies van intersectorale samenwerking de toegankelijkheid van de GGZ zouden

kunnen verbeteren, welke modellen er vandaag al worden ingezet, welke succesfactoren en randvoorwaarden noodzakelijk zijn om deze modellen te kunnen introduceren, ondersteunen, uitbreiden, ... Het onderzoek toonde aan dat de netwerken geestelijke gezondheid bottom-up initiatieven ontwikkelen en welzijns- en zorgactoren kan samenbrengen. De netwerken geestelijke gezondheid spelen een cruciale rol in de organisatie en ondersteuning van de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen. Het bevorderen van de toegankelijkheid van het geestelijke gezondheidsaanbod is een opdracht waarvan wordt ingeschat dat dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van de verschillende netwerkpartners en dus de voorziening zelf overstijgt. Tegelijkertijd toonde het onderzoek dat er nog een weg te gaan is, waarbij samenwerking tussen de netwerken, actoren en de overheid nodig zijn om intersectorale samenwerkingen te verduurzamen om toegankelijkheid te realiseren.

- indicatiestelling (tijdig en correct herkennen van alarmsignalen) bij perinatale geestelijke gezondheidsproblemen, en goede samenwerkingsafspraken tussen de verschillende zorgniveaus: Eind juni 2026 wordt het onderzoeksrapport met beleidsaanbevelingen verwacht.
- mapping van het aanbod en de noden bij diagnostiek voor volwassenen met psychische zorgnood binnen het brede veld van de GGZ: samengevat besluit de studie dat Vlaanderen en Brussel beschikken over een rijk en divers diagnostisch veld, maar dat het diagnostisch landschap momenteel versnipperd, ongelijk toegankelijk en onvoldoende structureel ondersteund is. Het rapport formuleert aanbevelingen in twee blokken, enerzijds rond beschikbaarheid en toegankelijkheid van het diagnostisch aanbod en anderzijds rond het verder versterken van de kwaliteit van het diagnostisch aanbod. De geformuleerde aanbevelingen werken ook op elkaar in.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT.

OD 1.2: We zetten in op innovatieve projecten in de geestelijke gezondheid en zorgen voor ondersteuning van de sector

In 2025 financierden we Psyche verder voor de uitvoering van de overeenkomst (2023-2025). Deze overeenkomst omvat drie kernopdrachten: praktijkondersteuning in de geestelijke gezondheidszorg via kennisontwikkeling en het bevorderen van samenwerking, beeldvorming rond en destigmatisering van psychische kwetsbaarheid (onder de merknaam Te Gek!?), en het verzekeren van een onafhankelijke externe ombudsfunctie binnen de geestelijke gezondheidszorg (OOGG). Wat betreft Te Gek!? werkte Psyche opnieuw mee aan de 10-daagse van de Geestelijke Gezondheid. Ze hebben een grootschalige campagne rond ouderen en geestelijke gezondheid gerealiseerd ('Kijk eens onder de schil'), met aandacht voor bewustwording kennisverhoging en bespreekbaarheid van psychische gezondheid(sproblemen) bij ouderen. De externe ombudsfunctie werd ook in 2025 continu verzekerd in zowel ambulante als residentiële settings. Daarbij zijn ook stappen gezet richting verdere afstemming met de Nederlandstalige ombudsfunctie in Brussel en werd een pilootopdracht opgenomen voor ombudsfunctie voor de mobiele teams kinderen en jongeren. Tenslotte bleef Psyche inzetten op praktijkondersteuning via kennisdeling, vorming en samenwerking.

Betrokkenheid van de context is een cruciale pijler in kwaliteitsvolle geestelijke gezondheidszorg. We ondersteunden het Familieplatform Geestelijke Gezondheid daarom verder in 2025. De middelen werden ingezet voor de verdere implementatie van de 'Familiereflex', inclusief de actualisering van instrumenten (Quickscan, methodieken, good practices) en het versterken van familiebetrokken zorg binnen de GGZ. Het speelde daarbij een belangrijke rol als structurele gesprekspartner en bracht de stem van families actief in bij werkgroepen, indicatorenontwikkeling en beleidsvoorbereiding. Het vormings- en

coachingsaanbod voor zorgorganisaties werd uitgebreid en uitgerold. Ook de werking rond 'Kind als naaste' (KOPP/KOAP) werd verder uitgebouwd via netwerkoeverleg, opleidingen, methodieontwikkeling en toegankelijke materialen voor gezinnen en professionals. Tot slot investeerde het Familieplatform in kennisdeling door wetenschappelijke inzichten te vertalen naar de praktijk en door nauwe samenwerking met familieorganisaties en zorginstanties te versterken.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT.

SD 2: We versterken het aanbod voor fysieke revalidatie

OD 2.1: We hervormen het revalidatielandschap naar een gestroomlijnd zorgaanbod met een uniform getrapt zorgmodel afgestemd op de zorgnood/revalidatienood

In 2025 gaven we het hervormingstraject zowel inhoudelijk als organisatorisch vorm.

Een eerste belangrijke stap was het uitbouwen van de governance in dit complexe hervormingstraject. In mei 2025 werd de Vlaamse stuurgroep samengesteld die regelmatig samenkomt om de voortgang te bewaken. Daarnaast nam Vlaanderen het voorzitterschap op van de interfederale werkgroep, die in oktober 2025 voor het eerst samenkwam. Deze governance-structuur moet zorgen voor een goede afstemming tussen Vlaanderen, de federale overheid en de andere gemeenschappen.

In 2025 werden de inhoudelijke deelprojecten opgestart die de basis vormen van de hervorming. Daarbij werd beslist om de hervorming uit te werken via afzonderlijke werkgroepen rond doelgroepbepaling, patiëntclassificatie, getrapt zorgaanbod, programmatie, financiering en kwaliteit en innovatie. In 2025 lag de focus vooral op het afbakenen van de scope, het vastleggen van de onderzoeksvragen per werkgroep en het bepalen van de onderlinge samenhang tussen de verschillende deelprojecten.

Daarnaast startten we met het in kaart brengen van de doelgroep voor fysieke revalidatie. We kozen ervoor om uit te gaan van de patiëntenpopulatie in de Sp-bedden (bed op een gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie) en deze te combineren met andere relevante informatiebronnen. Daarop werden voorbereidingen gestart voor een preliminaire lijst van doelgroepen, een analyse van IMA-data en een sectorbevraging. Deze input vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van patiëntclassificatie, programmatie en zorgmodellen.

Ook de voorbereiding voor de objectivering van revalidatie- en zorgnoden ging in 2025 van start. Er werd beslist om de RCS-E (Rehabilitation Complexity Scale – Extended) te onderzoeken als mogelijk uniform instrument. Dit onderzoek gebeurt onder leiding van de federale overheid en zal plaatsvinden in tien algemene of universitaire ziekenhuizen en twee Vlaamse revalidatieziekenhuizen, onder coördinatie van UZ Leuven.

Tot slot werkten we in 2025 verder aan de inhoudelijke uitwerking van het getrapt zorgmodel, het kernconcept van de hervorming van de fysieke revalidatie. Dit model vertrekt van de geobjectiveerde toewijzing van patiënten aan verschillende zorg- en revalidatieniveaus, gaande van basisrevalidatie tot hooggespecialiseerde zorg, en in uiteenlopende settings zoals residentieel, dagziekenhuis en ambulant. Het wordt een cruciale taak om het conceptueel onderscheid scherp te stellen tussen revalidatienood (de intensiteit en complexiteit van de noodzakelijke revalidatiebehandeling) en zorgnood (de nood aan verpleegkundige en ondersteunende zorg). Deze drie dimensies vormen samen de basis voor de uitwerking van een meer gepaste en uniforme toewijzing binnen het

zorglandschap. In 2025 werd dit kader afgestemd met de interfederale partners, als voorbereiding op de verdere operationalisering via patiëntclassificatie, programmatie en financiering in de volgende jaren.

SD 3: We zetten in op de kwaliteit van de ziekenhuizen

OD 3.1: We werken een sterk kwaliteits- en handhavingsbeleid uit voor de ziekenhuizen

In 2025 hebben we verder ingezet op het versterken van de kwaliteit en de handhaving binnen de Vlaamse ziekenhuizen, in lijn met de Vlaamse kwaliteitstriade: nalevingstoezicht (pijler 1), kwaliteitsindicatoren (pijler 2) en systeemtoezicht (pijler 3). We hebben deze drie pijlers verder ontwikkeld om de kwaliteit van zorg niet alleen aantoonbaar te maken, maar ook structureel te verhogen.

In 2025 werd in het kader van pijler 1 het traject rond de geriatrische patiënt afgerond. Vanuit Zorginspectie werd hierover een beleidsrapport opgesteld. De inspectieverslagen werden nauw opgevolgd en met ziekenhuizen besproken. Waar de inspecties onvoldoende werden aangegrepen als instrument voor kwaliteitsverbetering, hebben we dit gericht opgevolgd. Daarnaast zijn we in 2025 gestart met de actualisatie van het generieke eisenkader voor ziekenhuizen. We analyseerden het bestaande kader, bepaalden de prioriteiten en bereidden de inhoudelijke herwerking voor.

Binnen pijler 2 werd in 2025 in samenwerking met het VIKZ een governance-analyse opgestart om de rolverdeling tussen overheid, VIKZ en sector scherper af te lijnen en de indicatorwerking verder te professionaliseren. Deze analyse vormt een belangrijke basis voor een versterkte tweede pijler in de komende jaren. De beleidsuitgaven voor het VIKZ werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GCF2LA-WT. Daarnaast werd in 2025 op interfederaal niveau een platform voor kwaliteit van zorg opgericht waar data-uitwisseling en samenwerking tussen beleidsniveaus op vlak van kwaliteit verder worden vormgegeven. Hieraan wordt actief geparticipeerd.

In 2025 hebben we intensief verder gewerkt aan de uitrol van een nieuw organisatiebreed toezicht dat een nieuwe invulling geeft aan de pijler 3. De maturiteitsmatrix werd uitgewerkt op basis van feedback uit reflectiewerkgroepen en gevalideerd door de kwaliteitstafel. Na marktverkenning is een digitale tool geselecteerd en ingericht. De vragenlijst, die de maturiteitsmatrix ondersteunt, werd in het najaar volledig uitgewerkt, gecodeerd en verwerkt in de tool. Op 22 oktober 2025 organiseerden we een informatiemoment voor de sector, gevolgd door een oproep voor deelname aan de pilootfase, die begin 2026 van start gaat.

In 2025 hebben we verder gewerkt aan de operationalisering van erkenningen van bepaalde duur voor ziekenhuisdiensten en zorgprogramma's waarvoor activiteitsnormen bestaan. De impact van federaal aangepaste regelgevende teksten voor borstkankerzorg, waaronder de bepalingen voor een geaffilieerde borstkliniek, werden verder onderzocht en via eigen regelgeving aangepast. Hierbij lag de focus op een werkbare bewijsmethodiek om objectieve en uniforme controle en handhaving van de vereiste minima mogelijk te maken. De wijzigingen in de regelgevende teksten werden aan de sector toegelicht in een webinar. Daarnaast hebben we een analyse opgestart om het procedurebesluit te verbreden zodat erkenningen van bepaalde duur kunnen worden toegepast op alle relevante erkenningen. Hierbij lag de nadruk op een kwaliteitsvolle opvolging van erkenningsdossiers, met correcte en actuele data.

In het onderzoek naar het onderscheid tussen personenvervoer en niet dringend patiëntenvervoer, werd in december 2025 een arrest van het Grondwettelijk Hof bekomen. Hierin wordt de visie van het Departement over de definitie van een patiënt gesteund. Dit arrest is daarom nuttig in de verdere dialoog met alle stakeholders van het niet-dringend patiëntenvervoer om tot een juridisch sluitend toepassingsgebied van niet-dringend patiëntenvervoer te kunnen komen.

De beleidsuitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GB0-1GDF2LA-WT.

OD 3.2: We maken werk van een betere samenwerking tussen ziekenhuizen en integratie in het zorggebied vanuit het streven naar geïntegreerde zorg

In 2025 werd, in het kader van de voorbereiding en inhoudelijke onderbouwing van de regionale zorgzones, de samenstelling en werking van de bestaande Vlaamse ziekenhuisnetwerken geëvalueerd. Deze evaluatie richtte zich op de mate waarin de huidige netwerken aansluiten bij de beoogde uittekening van de regionale zorgzones en bijdragen aan een meer samenhangende organisatie van ziekenhuiszorg binnen het zorggebied, in samenhang met de eerste lijn en de geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast werden ook andere bestaande samenwerkingsvormen tussen ziekenhuizen in kaart gebracht en tegen het licht gehouden. Daarbij werd onderzocht in welke mate deze samenwerkingen compatibel zijn met de regionale zorgzones en welke rol zij kunnen spelen binnen een toekomstgericht, regionaal georganiseerd zorglandschap.

In het kader van deze analyses werd nagegaan hoe binnen ziekenhuissamenwerkingen een evenwicht kan worden gerealiseerd tussen kwaliteitsvolle zorg met voldoende nabijheid en een doelmatige inzet van personeel en middelen enerzijds, en de nood aan efficiëntiewinsten anderzijds.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GESPECIALISEERDE ZORG, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	143.027	147.291	145.124	142.027	148.291	145.724
Toe-lagen IS	0	0	0	0	0	0
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	143.027	147.291	145.124	142.027	148.291	145.724

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GDF2LA-WT – BELEID OVER ZIEKENHUIZEN EN GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel worden aangewend voor:

- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de centra voor geestelijke gezondheidszorg (102.508 keuro);
- de toelagen aan de Openbare Psychiatrische Zorgcentra Geel en Rekem (27.997 keuro);
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Familieplatform Geestelijke Gezondheid (541 keuro);
- de overeenkomst tussen de Vlaamse gemeenschap en Psyche VZW (2.716 keuro);
- subsidiëring van de erkende centra voor menselijke erfelijkheid (4 centra, 2.696 keuro);
- de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van de Zorg (VIKZ, 690 keuro);
- subsidiëring van vernieuwingsprojecten in de geestelijke gezondheidszorg waaronder intersectorale begeleidingsteams jongvolwassenen (967 keuro), perinatale geestelijke gezondheidszorg, herstelacademies, Tandem (= toeleiding en aanmelding van gedetineerden na hun detentie naar de reguliere geestelijke gezondheidszorg, 658 keuro), aanklappende zorg aan zorgmijders met psychische problemen die sociaal huren (1.324 keuro);

- subsidiëring van het programma vroegdetectie en -interventie dat geïmplementeerd wordt binnen de regionale netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren (4.235 keuro).

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We stroomlijnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg in functie van een beter toegankelijk en geïntegreerd aanbod, met extra aandacht voor continuïteit;
- OD 1.2: We zetten in op innovatieve projecten in de geestelijke gezondheid en zorgen voor ondersteuning van de sector;
- OD 3.1: We werken een sterk kwaliteits- en handhavingsbeleid uit voor de ziekenhuizen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	143.027	147.291	145.124	142.027	148.291	145.724

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 4.264 keuro VAK en 6.264 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 2.264 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2);
- Er werd 2.000 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit de provisie 5-sporenbeleid (SG0-1SKC2TG-PR) als aanvullende financiering voor de meerkost van de invoering van een IFIC-verloning voor OPZ Geel en OPZC Rekem (VR 2025 0407 DOC. 0563-2);
- Er werd 2.000 keuro VEK herverdeeld vanuit begrotingsartikel GB0-1GDF2KA-WT in het kader van een versnelling van de VEK-aanrekeningen in 2025 (MB van 20 november 2025).

Het VAK-budget werd voor 98,53% benut en het VEK-budget voor 98,27% benut.

4. ISE Algemeen gezondheidsbeleid

In het kader van de fusie tussen het Departement WVG en het agentschap Zorg en Gezondheid is bekeken of een en ander gestroomlijnd kon worden. Het ISE Algemeen gezondheidsbeleid en het ISE Beleidsondersteuning omvatten beiden meer algemene, coördinerende opdrachten. Daarom is het inhoudelijk en budgettair luik samengevoegd onder één ISE, het ISE Beleidsondersteuning (beleidsveld Welzijn). We verwijzen voor de toelichting dus naar dat ISE. Om technische redenen is er onder het ISE Algemeen gezondheidsbeleid wel nog een begrotingsartikel aan ontvangstenzijde opgenomen.

4.1 Strategische en operationele doelstellingen

Zie ISE Beleidsondersteuning

4.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

4.2.1 Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GDFAIA-OW – ZORG- EN GEZONDHEIDSBELEID ALGEMEEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de terugbetalingen ontvangen van eerder uitbetaalde voorschotten van subsidies en toelagen die niet of onvoldoende verantwoord werden.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	2.000	0	0
BA-JR 2025	2.000	0	0
BU 2025	11.131	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel in 2025 hadden voornamelijk betrekking op terugvorderingen bij de afrekening van subsidies. Aangezien deze ontvangsten in eerdere jaren sterk varieerden, werd de raming bij de begrotingsaanpassing 2025 ongewijzigd behouden. De vastgestelde schommelingen houden onder meer verband met de afwikkeling van corona-uitgaven en bijhorende compenserende maatregelen. In 2025 betroffen de ontvangsten het volgende:

- Afrekening van subsidies voor de Centra voor Dagverzorging (2.222 keuro);
- Afrekening van het compensatiebudget binnen de revalidatieovereenkomsten (1.716 keuro);
- Afrekening van subsidies in het kader van IFIC (1.692 keuro);
- Afrekening van tegemoetkomingen in het kader van ex-gesco tewerkstelling (1.277 keuro);
- Afrekening van tegemoetkomingen in het kader van ex-DAC tewerkstelling (1.198 keuro);
- Afrekening van subsidies voor de Centra Geestelijke Gezondheidszorg (696 keuro);

- Afrekening van subsidies voor de Diensten voor Gezinszorg (658 keuro);
- Afrekening van subsidies voor de Centra voor Dagopvang (471 keuro);
- Afrekening van tegemoetkomingen in het kader van de eindeloopbaanmaatregelen (422 keuro);
- Afrekening van subsidies in het kader van VIA maatregelen (246 keuro);
- Afrekening van diverse subsidies en correcties (242 keuro);
- Afrekening van subsidies voor Zorgraden (207 keuro);
- Afrekening van tegemoetkomingen voor Sociale Maribel (53 keuro);
- Afrekening van subsidies voor Oppashulp (31 keuro).

VII. BELEIDSVELD OPGROEIEN

1. ISE Jeugdhulp

ISE Jeugdhulp betreft de bijstand aan personen, vermeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming. Onder dit ISE valt zowel de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek.

Op 17 oktober 2025 keurde de Vlaamse Regering de conceptnota 'Transparant, toegankelijk, proactief en geïntegreerd: de jeugdhulp van morgen' goed. Deze conceptnota vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van de jeugdhulp voor de volledige regeerperiode 2024-2029.

SD 1: We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak

OD 1.1: We spelen vroegtijdig in op de behoeften van kinderen en jongeren zodat problemen in hun ontwikkeling en welzijn tijdig herkend en aangepakt worden

In 2025 startten we met de implementatie van het perinataal programma in het kader van het interfederaal plan geïntegreerde zorg (zie ook ISE Woonzorg en eerste lijn: interfederaal plan geïntegreerde zorg). We werven hiervoor implementatiecoaches aan via de Expertisecentra Kraamzorg. Vanaf het tweede kwartaal in 2025 gingen deze Vlaamse implementatiecoaches, samen met de federale implementatiecoaches en de medewerkers van Born in Belgium Professionals, aan de slag met de zorgraden. Via een gefaseerde aanpak werden actoren uit zorg en welzijn gesensibiliseerd. Er werden eerste stappen gezet om te komen tot samenwerkingsafspraken in de eerstelijnszones. Eind 2025 verlengden we de functie van implementatiecoaches voor het perinataal programma tot eind 2026. Tegelijk kenden we, vanuit de budgetten binnen het ISE Woonzorg en eerste lijn, extra middelen toe aan de zorgraden voor de generieke implementatie van geïntegreerde zorg en ondersteuning. Met deze subsidie kunnen de zorgraden ondersteuning op maat inkopen en vanuit een brede, generieke bril de implementatie vastpakken, met in een eerste fase focus op het perinataal programma.

Via een aparte subsidie selecteerden we tien pilootprojecten Huizen van het Kind met als opdracht het uitvoeren van het perinataal programma, met focus op zorgcoördinatie en trajectondersteuning. Deze opdracht loopt van 15 december 2025 tot 31 december 2026. Eveneens werden zes pilootprojecten "zorg en ondersteuning op lokaal niveau" verder ondersteund en opgevolgd.

Daarnaast volgden we de zes pilootprojecten voor vroegdiagnostiek verder op. In deze piloten worden verschillende werkbare elementen voor vroegdiagnostiek in de praktijk getest. De inzichten en resultaten uit deze testfase zullen aan het einde van de duurtijd worden geëvalueerd en vormen de basis voor de ontwikkeling van een gedragen blauwdruk voor toekomstige initiatieven rond vroegdiagnostiek.

Een OverKop-huis is een toegankelijke en veilige plek waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten en terechtkunnen met grote en kleine zorgen. In 2025 werd het regelgevend kader voorbereid dat de basis moet vormen om in 2026 in elke eerstelijnszone een Overkop-huis operationeel te maken.

OD 1.2: We geven op elke situatie van verontrusting en kindermishandeling een passende en kwaliteitsvolle reactie

We hebben in 2025 verder ingezet op een heldere en gecoördineerde aanpak van verontrusting en kindermishandeling, met focus op preventie, vroegtijdige ondersteuning en samenwerking tussen alle betrokken actoren.

Specifiek in het kader van de aanpak van complexe scheidingen, hebben we met diverse belanghebbenden een conceptueel zorgpad uitgewerkt. Dit zorgpad bracht de ondersteuningsnoden van kinderen, jongeren en ouders in de verschillende fasen van een scheiding in kaart en gaf richting aan een multidisciplinaire en consistente aanpak. De verdere operationalisering van dit zorgpad en de inventarisatie van het bestaande aanbod ondersteunen gerichte toekomstige beleidskeuzes. Vanuit dit traject werd ook het belang van juridisch heldere en veilige informatiedeling als cruciale randvoorwaarde bevestigd.

Verder werkten we aan een geïntegreerd kader voor veilige en juridisch heldere informatie-uitwisseling en casusoverleg in verontrustende situaties, in functie van de veiligheid, ontwikkeling en bescherming van kinderen en jongeren. De verschillende lijnen rond infodeling uit het Plan Jeugdhulp werden samengebracht en deze instrumenten werden als middel benaderd om tot een kwaliteitsvolle aanpak te komen. Daarnaast ontwikkelen we een leidraad infodeling die verduidelijkt welke informatie vandaag kan gedeeld worden en met wie, met toetsing aan noodzakelijkheid, proportionaliteit en het belang van de minderjarige. Na de interne voorbereiding worden externe stakeholders betrokken om praktijkhiaten te benoemen en samen te komen tot een gedragen en werkbare aanpak.

Tot slot zijn we samen met de Ondersteuningscentra Jeugdzorg (OCJ) en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling (VK) een traject opgestart richting één gemandateerde voorziening, vertrekkend vanuit OCJ als enige gemandateerde voorziening en met aandacht voor de versterking van de positie van de VK's als hulpverleningsactor. Daarbij werken we verder aan het uittekenen van een heldere doorstroom en samenwerking tussen VK, OCJ en parket, met blijvende aandacht voor het belang van kinderen en jongeren, continuïteit en rechtswaARBorgen.

In 2025 zijn we met de voorbereiding gestart om het toepassingsgebied van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp uit te breiden naar het ongeboRen kind zodat er al voor de geboorte, waar mogelijk binnen de vrijwilligheid, een traject kan worden aangegaan. Tegelijk bekeken we de ondersteunings- en begeleidingsmogelijkheden voor zwangere vrouwen in dit kader. In deze voorbereidende fase hechten we groot belang aan een grondige praktijktoets, zodat de voorgenomen maatregelen haalbaar en werkbaar zijn in de dagelijkse praktijk. We stemden hierover al af met diverse betrokken actoren, waaronder de magistratuur, medewerkers van Jeugdzorg en Jeugdbescherming en betrokken welzijnssectoren zoals de verslavingszorg.

Daarnaast loopt in Limburg het project 'Veilig en Omringd in de Buik', waarbij vanuit een overheidsmandaat via het OCJ ondersteuning wordt geboden aan ongeboRen kinderen en aanstaande ouders wanneer er zorgen zijn over veiligheid en ontwikkeling. De inzichten uit dit project worden meegenomen in het traject over de uitbreiding van het toepassingsgebied integrale jeugdhulp. De verdere uitwerking gebeurt ook in samenhang met lopende initiatieven, waaronder het interfederaal plan geïntegreerde zorg.

We startten een verkennende oefening rond het versterken van aanbod voor de gezinnen met ongeboRen kinderen en kijken hiervoor in eerste instantie naar

voorzieningen die reeds expertise hierrond opbouwden, zoals de Centra voor Integrale Gezinszorg en de Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning.

We werkten in 2025 een helder kader uit dat de verwachtingen en meerwaarde van een liaison tussen Opgroeien (Jeugdzorg en -bescherming) en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling, beiden kernpartner binnen het Veilig Huis, verduidelijkt. Door de verwachtingen te verhelderen en te verankeren, versterken we zowel binnen het Veilig Huis als binnen Opgroeien/Vertrouwenscentra Kindermishandeling de kennis over elkaars werking. Dit zorgt voor een betere toeleiding tot het Veilig Huis en tot de diensten binnen Opgroeien/Vertrouwenscentra Kindermishandeling, wat uiteindelijk de kansen van jongeren ten goede komt.

OD 1.3: We ondersteunen jongvolwassenen met een versterkt en geïntegreerd beleid

De gesprekken met mijn collega-minister bevoegd voor Wonen zijn lopende om samen werk te maken van de ambitie beschreven in de conceptnota jeugdhulp 'Geen enkele jongvolwassene verlaat de jeugdhulp zonder een dak boven het hoofd'.

We maakten daarnaast afspraken met het ESF-agentschap, verantwoordelijk voor de uitvoering en beheer van de programma's van het Europees Sociaal Fonds in Vlaanderen, om middelen te investeren in het werk- en opleidingstraject van jongvolwassenen die de jeugdhulp zullen verlaten.

OD 1.4: We laten kinderen zo veel als mogelijk in een gezinscontext opgroeien

Voor kinderen die omwille van verontrustende situaties uithuisgeplaatst moeten worden, nemen we maatregelen opdat ze zo veel als mogelijk in een gezinscontext kunnen opgroeien.

Voor wat betreft pleegzorg, hebben we ingezet op de ontwikkeling van een eengemaakt voortraject voor pleegzorg en adoptie waarbij de verschillende diensten voor pleegzorg samen tot een afgestemd traject komen en ook de doelgroep van kandidaten adoptie geïnccludeerd wordt. Met deze beweging streven we ernaar dat nog meer burgers zich kandidaat stellen voor pleegzorg. De implementatie hiervan is voorzien in de loop van 2027. We maakten ook werk van een crisisapp waarbij pleeggezinnen op een snelle manier gematcht kunnen worden aan een crisissituatie. Pleegouders hebben daarbij zelf ook meer regie om snel in te spelen op acute crisissituaties. We startten ten slotte een oefening waarbij behandelingsinterventies pleegzorg in de verschillende diensten voor pleegzorg in kaart gebracht worden. Deze oefening maakt deel uit van de stroomlijning van de pleegzorgdiensten op verschillende aspecten van hun werking om efficiëntere en duidelijkere dienstverlening aan pleegzorgers en pleeggezinnen te verlenen.

We bleven investeren in aanbod dat altijd inzet op het in verbinding blijven met de eigen context, ook wanneer tijdelijk verblijf elders nodig is. Vanuit de standaardkoppeling van contextbegeleiding aan dit verblijf is er blijvend gezocht naar mogelijkheden om de veiligheid te verhogen in de eigen thuiscontext. Aanvullend gaan we voor elk kind en jongere op zoek naar flankerende zorgfiguren en manieren om kennis te maken met gezinsstructuren. We startten daarnaast een traject op waarbij gezocht wordt hoe ouders en kinderen samen residentieel begeleid kunnen worden in de vorm van gezinsverblijf. De inhoudelijke contouren kregen reeds vorm en moeten samen met juridische en financiële factoren verder geconcretiseerd worden met het werkveld.

Daarnaast wordt onderzocht welke drempels weggewerkt kunnen worden in het statuut van gezinshuisouder. Samen met de sector zetten we een evaluatie en monitoring op van de eerste jaren gezinshuizen in Vlaanderen. Tenslotte plannen we onderzoek naar indicatiestelling pleegzorg/ gezinshuiszorg en naar de impact op het welbevinden van (jonge) kinderen in gezinshuizen.

OD 1.5: Met een effectieve, integrale en gecoördineerde aanpak ondersteunen we kinderen en jongeren die zich in complexe jeugdhulpsituaties bevinden

Volgens de bepalingen uit de conceptnota en in overleg met mijn collega bevoegd voor de Vlaamse justitie bereidden we vanuit welzijn een versterkt aanbod voor minderjarigen in complexe situaties voor. Dit bevat zowel een antwoord op de uitfasering van het time-outaanbod in de gemeenschapsinstellingen als de creatie van een high-care high risk-unit.

Er werden verdere stappen gezet in de integratie van de internaten in welzijn, waarbij deze versterkt werden door de toekenning van middelen voor contextbegeleiding. Daarnaast zorgden we in functie van een degelijk uitgebouwd kwaliteitsbeleid, ook voor een ondersteuningstraject voor deze internaten zodat ze maximaal tegemoet kunnen komen aan de verwachtingen hieromtrent.

OD 1.6: We creëren een samenhangend en toegankelijk jeugdhulpaanbod dat de effectiviteit en efficiëntie verhoogt en samenwerking bevordert

We hebben in 2025 op verschillende manieren gewerkt aan het stroomlijnen en vereenvoudigen van het versnipperde jeugdhulpverleningslandschap. We verbeterden de monitoring van het beschikbare aanbod via een capaciteitsmonitoringssysteem en een meer gestroomlijnde instroom via een centraal wachtbeheer.

We werkten verder aan een nieuw erkennings- en financieringskader dat inzet op vereenvoudiging, en tegelijk ook de mogelijkheden schept om toe te werken naar een zorgstrategische oefening.

Met de zorgtoeslag binnen het Groeipakket en het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden versterkten we de draagkracht van gezinnen met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Met het persoonlijk assistentiebudget voor minderjarigen kan de assistentie voor een kind thuis of op school georganiseerd en gefinancierd worden.

In 2025 is een onderzoek opgestart om de verschillende inschalingsinstrumenten voor minderjarigen binnen WVG te vergelijken en voorstellen te doen naar verdere harmonisering.

OD 1.7: We versterken het mentaal welzijn van kinderen en jongeren met bijzondere aandacht voor vroegtijdige signalering en versterking van veerkracht

We versterkten de mogelijkheden, onder meer via uitbreiding van de OverKop-huizen en de Huizen van het Kind, om zowel preventief als vroegtijdig en dicht bij de leefwereld van kinderen en jongeren aanwezig te zijn op het vlak van mentaal welzijn (zie ook OD 1.1).

Aangezien de integratie van geestelijke gezondheidszorg, onder meer via de conventie eerstelijnspsychologische zorg, verder wordt uitgerold in de Huizen van

het Kind, hebben we toegewerkt naar een grotere complementariteit met het aanbod in de Huizen van het Kind en OverKop.

OD 1.8: Vanuit een gedeelde bevoegdheid samen inzetten op verdere uitvoering van het jeugddelinquentiedecreet

Eind 2025 realiseerden we samen met de minister, bevoegd voor de Vlaamse Justitie en Handhaving, de overheveling van de gemeenschapsinstellingen en het Vlaams detentiecentrum naar het agentschap Justitie en Handhaving. We sloten een samenwerkingsprotocol af vanuit de gedeelde bevoegdheid in het jeugddelinquentiedecreet. In het actieplan Jeugdhulp namen we hierrond op dat we vanuit Welzijn jongeren die een jeugddelict plegen, niet loslaten. We blijven aandacht hebben voor preventie en nazorg.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2MA-WT, begrotingsartikel GDFAGEF2UA-WT en begrotingsartikel GD0-1GAF2ZZ-LO.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

JEUGDHULP, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	940.463	949.407	949.407	958.939	969.124	969.124
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	940.463	949.407	949.407	958.939	969.124	969.124

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GEF2MX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage richting Opgroeien voor jeugdhulp. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	937.575	946.170	946.170	937.575	947.760	947.760

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF5MX-IS – OPGROEIEN REGIE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de investeringsmachtiging en -toelage richting Opgroeien voor jeugdhulp. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	2.888	3.237	3.237	21.364	21.364	21.364

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap Opgroeien heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2025 zijn de gezinsbijslagen die werden uitbetaald voor kinderen in de jeugdhulpvoorzieningen en gemeenschapsinstellingen, de middelen vanuit federale overheid (enerzijds de middelen vanuit justitie en anderzijds de middelen vanuit Fedasil) en de terugvorderingen in het kader van verleende subsidies. In de begroting werden deze eigen ontvangsten ingeschat op 23.261 keuro. Hiervan werd er 24,474 mio euro gerealiseerd. De reden voor deze afwijking is dat de gerealiseerde gezinsbijslagen hoger lagen dan geraamd.

GB0-1GEF2MX-IS

De toelage van bij BA2025 werd nog verminderd met 7.393 keuro voor herverdeling van apparaatskredieten naar Opgroeien (MB van 15 december 2025). Anderzijds werd er 16 mio euro uit de indexprovisie nog herverdeeld naar dit begrotingsartikel (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Volgend bijkrediet werd toegekend uit de relanceprovisie: 1.545 keuro voor relanceproject VV138 Actieplan mentaal welzijn (MB van 23 mei 2025).

De toelage van bij BA2025 werd nog verhoogd met 45 keuro in VEK vanuit de Oekraïneprovisie (VR 2025 2305 DOC.0412/2).

GB0-1GEF5MX-IS

De toelage van bij BA2025 werd nog verhoogd met 14.154 keuro aan VAK komende van GB0-1GEF2UX-IS. Dit bijkomend budget werd toegevoegd om enerzijds de nodige renovatiewerken van gebouw M in Gemeenschapsinstelling De Kempen te kunnen realiseren en anderzijds voor de realisatie van fase 2 in Gemeenschapsinstelling De Zande campus Ruiselede.

Uitgaven

GDF-AGEF2MA-WT

Op begrotingsartikel GDF-AGEF2MA-WT werd er 967.947 keuro (in VAK) en 958.937 keuro (in VEK) voorzien voor de subsidiëring aan de erkende voorzieningen in de jeugdhulp, de pleegzorg, de gelijkgestelde voorzieningen, projectmatige initiatieven en wetenschappelijk onderzoek, waarvan 1.545 keuro aan VEK voor relancemaatregelen en 45 keuro aan VEK voor maatregelen i.k.v. Oekraïne crisis.

De middelen i.k.v. Oekraïne crisis en de relancemiddelen werden volledig aangewend.

GDF-AGEF5MA-WT

Op begrotingsartikel GDF-AGEF5MA-WT werd er 17,52 mio euro aan vastleggingen gerealiseerd en 21,35 mio euro in VEK aangerekend cf. bespreking GB0-1GEF5MX-IS.

2. ISE Groeipakket

Het beleid inzake het Groeipakket omvat de toelagen toegekend aan de gezinnen in het kader van het gezinsbeleid. Het geeft gezinnen maximaal de kans elk kind te laten groeien en zich zo volledig mogelijk te ontplooiën. Bovendien biedt het gezinnen ondersteuning bij de kosten van de opvoeding van kinderen. In de toelagen Groeipakket zitten de startbedragen, de maandelijkse uitkeringen zoals basisbedragen en toeslagen en de jaarlijkse universele, selectieve en andere toelagen.

SD 1: We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening

OD 1.1: We maken het Groeipakket effectiever in haar doelstellingen en bestrijden het armoederisico en promotie vallen

Het Groeipakket is er om ieder kind te ondersteunen. Om die ondersteuning welvaartsvast te maken, koppelden we het Groeipakket aan de afgevlakte gezondheidsindex, waarbij we telkens in september indexeren met een gegarandeerd minimum van 2 procent. We voerden dit systeem vanaf september 2025 in. In september 2025 vond een indexering van 2,46% plaats.

We beogen een geleidelijke uitfasering van de sociale toeslag. In 2025 werd een simulatiemodel ontwikkeld om de impact van een mogelijke hervorming te simuleren. Er is in 2025 een traject opgestart met stakeholders in het kader van een armoedetoets.

OD 1.2: We ondersteunen overheden en partners om bijkomende voordelen en tegemoetkomingen toe te kennen aan gezinnen

In 2025 werden de eerste verkennende stappen gezet om de voorziene versnelling van de uitbetaling van de studietoelagen door te voeren.

In 2025 hebben we alle lokale besturen gecontacteerd om hen in het kader van de meerjarenplanning onder andere te ondersteunen en sensibiliseren in het gebruik van gegevens Groeipakket. Dit vanuit een duidelijke focus op gegevensdeling en automatische rechtentoekenning ter ondersteuning van het lokaal gezinsbeleid. Daarnaast is via het project Family ProEf de ondersteuning bij de uitbetaling van toelagen in het kader van het gezinsbeleid structureel ingebed in de werking van het agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) en uitgebreid naar een groeiend aantal lokale besturen.

OD 1.3: We stimuleren gezinnen in de ondersteuning van hun kinderen, met een focus op het Nederlands en de deelname aan onderwijs

De kleutertoeslag was oorspronkelijk bedoeld om ouders te stimuleren hun kleuters naar school te sturen. Gezien het stabiele hoge percentage aanwezige kleuters is een kleutertoeslag echter niet doelmatig en is die dan ook afgeschaft. De kleutertoeslag voor vierjarigen werd in 2025 voor de laatste keer uitbetaald aan de kinderen die drie jaar waren op 31 december 2024.

We hadden als doel om kennis van het Nederlands te koppelen aan de schoolbonus. In 2025 werden echter aanpassingen aan de schoolbonus doorgevoerd, waardoor die niet meer universeel wordt toegekend aan alle kinderen. Vanaf 2026 zullen alleen kinderen die de sociale toeslag ontvangen ook de schoolbonus ontvangen.

We bekijken of de voorwaarden van het Nederlands op een andere manier meegenomen kunnen worden.

In het verleden werd pas na twee jaar ingegrepen op de schooltoeslag wanneer een leerling te vaak ongewettigd afwezig was van school. We kozen daarom voor een sneller ingrijpen. Sinds schooljaar 2025-2026 wordt de schooltoeslag teruggevorderd, wanneer leerlingen in één schooljaar meer dan 29 halve dagen ongewettigd afwezig zijn. Deze maatregel kan in het najaar van 2026 worden uitgevoerd, zodra Onderwijs de nodige gegevens over ongewettigde afwezigheden kan aanleveren.

Wanneer ouders hun verantwoordelijkheid niet willen opnemen, voorzien we in financiële gevolgen om hen hiertoe te bewegen. Deze ouderlijke verantwoordelijkheden zullen opgenomen worden in het schoolcontract. Op basis daarvan zal de verdere regelgeving en het optimale kader met de betrokken actoren uitgewerkt worden.

OD 1.4: We blijven het Groeipakket continu verbeteren

We voorzien in de afschaffing van de circulaire cheque als betaalmiddel binnen het Groeipakket. Alle betalingen zullen enkel nog via bankoverschrijving kunnen gebeuren. In 2025 bouwden we een ruim kader in de dienstverlening uit waarmee we de burger stimuleren om hun rekeningnummer door te geven. We voerden een zorgzaam transitieschema uit samen met de uitbetalers van het Groeipakket zodat gezinnen voldoende geïnformeerd en ondersteund werden in deze omschakeling. 2025 betekende ook de start van het doorvoeren van de noodzakelijke decretale wijzigingen.

We voerden het op advies van de raad van bestuur van het VUTG vastgestelde kader met betrekking tot behartenswaardigheid uit. Zo voerden we in 2025 twee bijkomende criteria in.

Met betrekking tot het onderzoek naar aanpassingsmechanismen in bilaterale overeenkomsten, was er in 2025 afstemming met het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Op basis daarvan werd een analyse door de administratie uitgevoerd.

In 2025 hebben we het kader om leerplichtgegevens uit te wisselen verder uitgezet samen met de collega's van Onderwijs, zodat we het Groeipakket van kinderen die naar het buitenland vertrekken, sneller kunnen stopzetten. Na de voorbereidingsfase in 2025 zullen we de nodige stappen zetten voor een verdere uitrol.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF- AGEF2UA-WT.

2.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GROEIPAKKET, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	4.906.156	4.906.699	4.906.699	4.906.129	4.906.672	4.906.672
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.906.156	4.906.699	4.906.699	4.906.129	4.906.672	4.906.672

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de begrotingen van de agentschappen Opgroeien regie en het VUTG.

2.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GEF2QX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de beleidskredieten inzake het Groeipakket.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	4.797.102	4.797.102	4.797.102	4.797.102	4.797.102	4.797.102

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

GB0-1GEF2QY-IS – VUTG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De aanrekening op dit begrotingsartikel betreft de werkingstoelage voor VUTG met als publieke uitbetalingsactor Fons en de werkingstoelage voor de 4 private uitbetalingsactoren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	109.054	109.597	109.597	109.027	109.570	109.570

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft het toelageartikel aan VUTG. De werkingstoelage aan het agentschap dient ter financiering van de werking van het agentschap zelf alsook de werkingstoelage aan de vier private uitbetalingsactoren. Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van VUTG.

2.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden.

Ontvangsten

De beleidskredieten worden aan Opgroeien Regie toegekend via begrotingsartikel GB0-1GEF2QX-IS en aangevuld via eigen ontvangsten op begrotingsartikel GDF-BGEFAQB-OW.

De toelage voor de beleidskredieten (4.797.102 keuro) werd na BA2025 niet meer bijgesteld. De ontvangsten via GDF-BGEFAQB-OW betreffen voornamelijk de terugvorderingen van rechten uit de voorgaande jaren bij de private uitbetalingsactoren en werden bij begrotingsopmaak geraamd op 30.660 keuro. In de uitvoering werden 32.972 keuro aan ontvangsten gerealiseerd.

Uitgaven

De uitgaven van de beleidskredieten verlopen via begrotingsartikels GDF-AGEF2QB-WT (private uitbetalingsactoren) en GDF-AGEF2QY-IS (VUTG – publieke uitbetalingsactor). Daarnaast is er ook nog een uitgave voorzien op GDF-AGEF2QW-IS (responsabilisering voor het innen van openstaande terugvorderingen – private uitbetalingsactoren). De uitgaven bedragen in totaal 4.859.865 keuro of een overschrijding van het uitgavenkrediet met 32.103 keuro.

In netto termen (dus inclusief de uitvoering op het ontvangstenartikel) betekent dit een overschrijding van 29.791 keuro. De variantie (in netto termen) is als volgt vastgesteld:

- Rechten 2025 die in de loop van 2025 worden toegekend (inclusief indexering): 5.051 keuro minder toekenningen dan geraamd. Er is een

lichte overschrijding van de raming bij de zorgtoeslag, als gevolg van een snellere verwerking van de aanvragen en een toename van de aanvragen. Anderzijds lagen de toekenningen bij een aantal andere toeslagen dan weer lager dan geraamd, vooral bij sociale toeslag en schooltoeslag.

- Regularisaties van de rechten van de voorgaande jaren: overschrijding met 35.519 keuro (0,74% op het totale budget van de beleidskredieten van het Groeipakket). De rechten uit de voorgaande rechtsjaren (2024 en vroeger) die werden toegekend in 2025 lagen 31.496 keuro hoger dan geraamd. Als gevolg hiervan werd de provisie (voor de toekenning van de rechten 2024 en 2025 in 2026) ook met 4.023 keuro opgetrokken ten opzichte van wat geraamd is.

2.2.3. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG)

Omschrijving

Het VUTG heeft als opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen samen met de vijf Vlaamse uitbetalers van het Groeipakket nl. de publieke uitbetalingsactor Fons en de vier private uitbetalingsactoren Kidslife Vlaanderen, Infino Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen. Het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (AUG), de roepnaam van VUTG, staat dus in voor de organisatie en het beheer van de uitbetaling van het Groeipakket in Vlaanderen.

Ontvangsten

Ontvangsten	BO2025	BA2025	Definitieve begroting 2025	Uitvoering 2025
Algemene werking	108.721	109.685	109.685	109.671
<i>Toelage depWVG</i>	<i>108.606</i>	<i>109.570</i>	<i>109.570</i>	<i>109.570</i>
<i>Eigen ontvangsten</i>	<i>115</i>	<i>115</i>	<i>115</i>	<i>101</i>
Groeipakket	1.231.794	1.162.255	1.162.255	1.147.692
<i>Toelage Opgroeien Regie</i>	<i>1.219.096</i>	<i>1.149.557</i>	<i>1.149.557</i>	<i>1.131.694</i>
<i>Terugvorderingen van gezinnen m.b.t. Groeipakket</i>	<i>12.698</i>	<i>12.698</i>	<i>12.698</i>	<i>15.998</i>
Overgedragen saldo	5.762	5.435	5.435	5.435

De ontvangsten voor algemene werking en Groeipakket bedragen in uitvoering 1.257.363 keuro ten opzichte van 1.271.940 keuro begroot.

Ontvangsten algemene werking:

De ontvangsten om de algemene werking te financieren zijn quasi gelijk in uitvoering t.o.v. begroot. Deze ontvangsten zijn ter financiering van de algemene werking van het agentschap en de werkingstoelage voor de private uitbetalingsactoren. Ze bestaan voornamelijk uit de toelage vanuit Departement Zorg voor 109.570 keuro. De eigen ontvangsten, die 101 keuro bedragen, zijn voornamelijk teruggevorderde gerechtskosten i.k.v. Groeipakketdossiers.

Ontvangsten Groeipakket:

De toelage vanuit Opgroeien Regie en de terugvorderingen bij de gezinnen voor teveel toegekende rechten in het verleden, vormen samen de financiering van de toekenning van de rechten Groeipakket aan de uitgavenzijde van het agentschap. De toelage vanuit Opgroeien Regie is de sluitpost. De afwijking in uitvoering t.o.v. begroting wordt besproken langs de uitgavenzijde.

Overgedragen saldo vorige boekjaren:

Het overgedragen saldo van vorige boekjaren bedraagt 5.435 keuro.

Uitgaven

Uitgaven	BO2025 VAK	BA2025 VAK	Definitieve begroting 2025 VAK	Uitvoering VAK 2025	BO2025 VEK	BA2025 VEK	Definitieve begroting 2025 VEK	Uitvoering VEK 2025
Algemene werking	108.748	109.712	109.712	109.466	108.721	109.685	109.685	109.471
Lonen en werking	39.567	39.568	39.568	38.124	39.540	39.541	39.541	38.047
Investerings	2.685	3.062	3.062	4.260	2.685	3.062	3.062	4.342
Werkingsubsidie private ua's	66.496	67.082	67.082	67.082	66.496	67.082	67.082	67.082
Waarborg				0				
Groeipakket	1.231.794	1.162.255	1.162.255	1.147.714	1.231.794	1.162.255	1.162.255	1.147.696
Toelagen Gezinsbeleid	1.231.794	1.162.255	1.162.255	1.147.714	1.231.794	1.162.255	1.162.255	1.147.696
Over te dragen saldo					5.762	5.435	5.435	5.632

De uitgaven bedragen 1.257.180 keuro in uitvoering van het vastleggingskrediet en 1.257.167 keuro in uitvoering van het vereffeningskrediet ten opzichte van 1.271.967 keuro begroot in vastleggingskrediet en 1.271.940 keuro begroot in vereffeningskrediet.

Uitgaven algemene werking:

De lonen en werking en investeringen zijn quasi volledig gerealiseerd in verbintenissen als uitvoering op het vastleggingskrediet en in verplichtingen als uitvoering op het vereffeningskrediet. Het betreft uitgaven voor de dagdagelijkse werking van het agentschap zelf. De investeringen zijn ook in 2025 voornamelijk verdere ontwikkelingen van de toepassing GPA voor de berekening en de uitbetaling van de Groeipakket-rechten.

De werkingssubsidie voor de 4 private uitbetalingsactoren is volledig gerealiseerd in vastleggings- en vereffeningskrediet en financiert daarmee de operationele kosten van hun werking.

Uitgaven Groeipakket:

De toelagen Gezinsbeleid zijn quasi volledig benut zowel in vastleggings- als vereffeningskrediet (99%). Het Groeipakket wordt voor het volledige stelsel meer in detail besproken bij Opgroeien Regie.

Over te dragen overschot:

Het over te dragen overschot bedraagt 5.632 keuro. Het begrotingsresultaat, gerealiseerd op de stroom algemene werking, van 2025 is positief nl. 197 keuro.

2.2.4. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: Private Uitbetalingsactoren

Omschrijving

De private uitbetalingsactoren Infino Vlaanderen, Kidslife Vlaanderen, MyFamily en Parentia Vlaanderen hebben samen met de publieke uitbetalingsactor Fons de opdracht om de stipte, correcte en continue uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid te verzorgen.

Ontvangsten

in keuro	Begroting JR 2025	BU JR 2025
Eigen ontvangsten OW	2.063	4.453
Betoelaging ZZ-OI	66.997	67.697
Overige OP		
Overgedragen overschot vorige boekjaren	8.130	8.131
Over te dragen tekort van het boekjaar	1.135	1.651

De eigen ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit verkoop van niet-duurzame goederen en diensten en daarnaast rente-ontvangsten. De betoelaging is voornamelijk de werkingstoelage vanuit VUTG.

Uitgaven

in keuro	Begroting JR VAK 2025	Begroting JR VEK 2025	BU JR VAK 2025	BU JR VEK 2025
Lopende uitgaven, renten, andere financiële producten, niet-verdeelde uitgaven	67.367	67.367	70.074	70.074
Investerings	1.257	1.257	1.540	1.540
Overgedragen tekort vorige boekjaren		1.134		1.134
Over te dragen overschot van het boekjaar		8.567		9.184

De lopende uitgaven bestaan hoofdzakelijk uit lonen.

3. ISE Geïntegreerd gezinsbeleid

Opgroeien heeft als missie om alle kinderen en jongeren zoveel mogelijk kansen te bieden. De dienstverlening van Opgroeien zet zich in voor de gezinnen als één geheel waarbij er geen scheidingslijnen zijn tussen preventieve gezinsondersteuning, kinderopvang, het Groeipakket en adoptie.

SD 1: We realiseren een geïntegreerde preventieve gezinsondersteuning en preventieve gezinszorg van kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders zodat ze optimaal kunnen ontwikkelen en opgroeien.

OD 1.1: We investeren in sterke basisvoorzieningen met een sterke lokale regie

Om de basiszorg en ondersteuning zo vroeg als nodig en zo nabij als mogelijk in de leefomgeving van aanstaande ouders, kinderen en jongeren, hun gezin en context te organiseren werden in 2025 de zes pilootprojecten "zorg en ondersteuning op lokaal niveau" verder ondersteund en opgevolgd. Voor OverKop werd een regelgevend initiatief genomen op basis waarvan er tegen eind 2026 in elke eerstelijnszone een OverKop-huis werkzaam zal kunnen zijn. (zie ook ISE Jeugdhulp)

In 2025 implementeerden we in de consultatiebureaus de wijziging in het Vlaams vaccinatieprogramma, waarbij de tweede dosis van de mazelen-bof-rubellavaccinatie wordt toegediend op de leeftijd van 24 maanden (zie ook ISE Preventie). Daarnaast evalueerden we, op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten, mogelijke aanpassingen in de pneumokokkenvaccinatie. Daarbij onderzochten we de haalbaarheid en implicaties voor de werking van de consultatiebureaus en brachten we de randvoorwaarden in kaart, onder meer op het vlak van organisatie, bereik van gezinnen, communicatie en afstemming met partners.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF-AGEF2UA-WT.

SD 2: We voeren de regie en strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang.

OD 2.1: We realiseren kwaliteitsvolle kinderopvang als toegankelijke basisvoorziening die afgestemd is op de noden van de gezinnen

In het kader van de meerjarenprogrammatie lanceerden we in 2025 een oproep voor de eerste 4.500 plaatsen met subsidie voor inkomenstarief. In december 2025 kon voor 3.936 plaatsen een subsidiebelofte toegekend worden. En we lanceerden ook een oproep voor 600 plaatsen innovatief inkomensgerelateerd aanbod. De toewijzing hiervan is voorzien voor de zomer van 2026. Er werden ook aan 1.000 nieuwe plaatsen met vrije prijs een basissubsidie toegekend.

In 2025 zorgden we voor de logistieke en technische voorbereidingen, zodat vanaf 1 januari 2026 de kinderkorting gewijzigd wordt, conform de afspraken in het regeerakkoord. Voor de nieuwe attesten inkomenstarief, die ingaan vanaf 2026, geldt een kindkorting voor kinderen tot 30 maanden, in plaats van twaalf jaar. Ook de indexering van het inkomenstarief werd in 2025 afgestemd op het Groeipakket.

We werkten een plan uit voor het uitdoven van het sui-generisstatuut bij onthaalouders en voor de toekomst van de samenwerkende onthaalouders. We zorgden voor de nodige regelgevende verankering.

We zetten verder in op het stimuleren van zij-instroom. We zorgden ervoor dat het mentorentraject in de groepsopvang in 2026 en 2027 verder kan lopen en ontwikkelden een regelgevend kader voor praktijkcentra, zodat we deze vanaf 2026 kunnen subsidiëren. Deze centra hebben als doel de zij-instroom in de kinderopvangsector te versterken door zij-instromers tijdelijk boven op de ratio tewerk te stellen in een ondersteunende functie tijdens hun kwalificerend traject. In 2025 werd ook het beroepskwalificatiedossier voor de graduaatsopleiding educatief begeleider van het jonge kind goedgekeurd.

De basisprincipes voor de hervorming van het subsidiesysteem in de kinderopvang werden vastgelegd in de conceptnota kinderopvang. Deze grondige hervorming wordt nu verder voorbereid, zodat dit tegen einde legislatuur kan geïmplementeerd worden.

We zetten in 2025 een eerste stap in de hervorming van de ondersteuning door een Kennis- en innovatiecentrum op te richten. Het centrum heeft als opdracht wetenschappelijk onderbouwde kennisverwerving en innovatie te ondersteunen bij de doelgroepen (de organisatoren en ondersteuners van de sectoren kinderopvang en buitenschoolse activiteiten, en de actoren en Huizen van het Kind), onder meer via lerende netwerken, begeleidingstrajecten en het ontwikkelen van materialen, op het vlak van een aantal thema's. De regelgevende grondslag werd in 2025 gelegd, zodat het centrum in 2026 ten volle van start kan gaan. Ook de dialoog met de bestaande ondersteunende organisaties werd gestart, in voorbereiding van de verdere voorziene hervorming.

Het eindrapport rond de projecten 'doorgaande lijn', gericht op een doorgaande ontwikkelingslijn van 0 tot 6 jaar, werd voorgesteld tijdens een studievoormiddag. We integreerden de Doorgaande Lijn in de uitbreidingsoproep voor innovatieve kinderopvangplaatsen en werkten aan een regelgevende mogelijkheid om afwijkingen op bepaalde vergunningsvoorwaarden structureel mogelijk te maken, in functie van het bevorderen van deze doorgaande lijn.

Begin 2025 heeft de Vlaamse Regering een conceptnota goedgekeurd met een voorstel tot verdere uitrol van het decreet Buitenschoolse opvang en activiteiten. Deze aanpak werd regelgevend verankerd in 2025. Lokale besturen krijgen tijd tot september 2026 om het decreet ten volle te implementeren. Lokale besturen die er vroeger klaar voor zijn, kunnen ook al starten met de implementatie in januari 2026. We informeerden lokale besturen over de financiële consequenties en voorzagen ondersteuning bij de transitie, o.a. door een éénmalige boost-subsidie.

OD 2.2: We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren

In 2025 werden focusgroepen georganiseerd met ouders, professionals en artsen om de knelpunten van de medisch-sociale schaal, waarmee de zorgnood wordt geëvalueerd, in kaart te brengen. Verder werd een datakoppeling voorbereid die in 2026 verder zal uitgevoerd worden, wanneer de testdata van het nieuwe instrument voor zorgzwaartemeting van het VAPH bekend zijn. Tot slot werd een onderzoek opgestart, waarbij verschillende inschalingsinstrumenten binnen WVG verder met elkaar vergeleken worden en voorstellen worden gevraagd naar verdere harmonisering en afstemming (zie ook ISE Groeipakket).

Er werd een technische analyse gemaakt van de mogelijkheden om vragenlijsten die noodzakelijk zijn voor de inschaling van zorgnood rechtstreeks vanuit de CLB's

en de school aan Opgroeien te kunnen bezorgen. Op die manier moeten ouders geen extra handeling meer stellen om deze informatie op te laden.

Het BVR zorgtoeslag werd goedgekeurd, waarmee ook de kwaliteitseisen die Opgroeien garandeert aan gezinnen bij de evaluatie van de zorgnood legistiek verankerd wordt.

In 2025 onderzochten we in welke mate artificiële intelligentie een ondersteunende rol zou kunnen spelen in het proces van de evaluatie van zorgnood. Deze analyse toont aan dat op dit moment niet alle randvoorwaarden vervuld kunnen worden om dit op een ethische en veilige manier vorm te geven.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF- AGEF2UA-WT.

SD 3: We voeren een toekomstgericht adoptiebeleid

OD 3.1: We voeren een adoptiebeleid dat de rechten en belangen van alle betrokkenen respecteert.

In 2020 werd aan vzw Kenniscentrum Pleegzorg een erkenning toegekend voor de oprichting van een Afstammingscentrum, het aanspreekpunt voor vragen over afstamming en verwantschap. Na een gefaseerde opstart ontvangt het centrum na 4 jaar activiteit meer dan 400 nieuwe aanmeldingen per jaar. In 2024 waren dat er 421 in totaal. Het aantal aanmeldingen blijft verder stijgen. Bij de opstart voorzag de Vlaamse Regering een beperkte basissubsidie van 370.000 euro, voldoende voor zo'n 180 dossiers per jaar. De basissubsidie biedt nu onvoldoende ruimte om alle dossiers binnen afzienbare tijd op te nemen, waardoor de wachttijd voor wie beroep wil doen op de dienstverlening van het Afstammingscentrum sterk oploopt. Dit werd de laatste jaren opgevangen met tijdelijke projectsubsidies. Een structurele budgetverhoging was noodzakelijk om de trajectbegeleiding verder uit te kunnen bouwen. Eind 2025 besliste de Vlaamse Regering daarom de subsidie van het Afstammingscentrum structureel te verhogen met 200.000 euro. Tegelijk werden een aantal maatregelen doorgevoerd om de efficiëntie van de werking te vergroten.

Alle beleidsuitgaven voor bovenstaande doelstellingen werden aangerekend op begrotingsartikel GDFAGEF2UA-LO en begrotingsartikel GDF- AGEF2UA-WT.

3.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

GEïNTEGREERD GEZINSBELEID, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toelagen IS	1.372.560	1.392.279	1.392.279	1.349.455	1.369.467	1.369.467
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.372.560	1.392.279	1.392.279	1.349.455	1.369.467	1.369.467

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

3.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GEF2UX-IS – OPGROEIEN REGIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de apparaatskredieten voor kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, adoptie, geïntegreerd gezinsbeleid en het Groeipakket alsook de beleidskredieten die worden ingezet met betrekking tot kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.372.560	1.392.279	1.392.279	1.349.455	1.369.467	1.369.467

Inhoudelijke toelichting:

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Opgroeien regie.

3.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Opgroeien regie

Omschrijving

Het agentschap Opgroeien heeft als missie om, samen met zijn partners, door een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid, voor alle kinderen en jongeren, waar en hoe ze ook geboren zijn of opgroeien, zoveel mogelijk kansen te creëren en om een continuüm aan zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden. Zie ook de toelichting op detailniveau.

Ontvangsten

De belangrijkste eigen ontvangsten die werden ingeschreven bij BA2025 zijn de financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang.

Er werd in 2025 233.463 keuro aan financiële bijdragen van de gezinnen m.b.t. kinderopvang gerealiseerd t.o.v. de geraamde 249.360 keuro. Dit komt enerzijds doordat de hervorming van de kindkorting nog niet werd gerealiseerd in 2025 alsook door een meer geleidelijke opstart van nieuwe plekken met een overschatting van het aantal prestatiedagen tot gevolg. Dit heeft zowel impact aan ontvangsten- als uitgavenzijde.

Voorts zijn er ook de lopende ontvangsten, de ontvangsten i.k.v. sociale maribel, de ontvangsten van de federale overheid en de ontvangsten van de steden i.k.v. kinderopvang. Er werd 14.702 keuro geraamd en er werd 11.820 keuro gerealiseerd.

De hoofdreden van deze lagere realisaties is te wijten aan de lagere ontvangsten in het kader van kinderopvangplaatsen geprefinancierd door de steden Antwerpen, Gent en Brussel. Hier werd bij de begrotingsaanpassing 2025 het hogere niveau van voorgaande jaren aangehouden maar door de uitbreidingsmiddelen van de laatste jaren, ook voor de grootsteden, worden heel wat plaatsen sinds 2024 gefinancierd door de toelage aan Opgroeien regie, waardoor de grootsteden minder moeten financieren.

GB0-1GEF2UX-IS

De toelage van bij BA2025 werd nog verhoogd met volgend bijkrediet uit de relanceprovisie: 293 keuro in VEK voor relanceproject VV116 m.b.t. ICT in het kader van het actieplan kinderopvang (MB van 23 mei 2025).

Voorts werd er ook 19,652 mio euro overgeheveld uit de indexprovisie (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Tenslotte werd er 14,151 mio euro aan VAK overgeheveld naar GB0-1GEF5MX-IS. Deze overheveling was nodig om enerzijds de nodige renovatiewerken van gebouw M in Gemeenschapsinstelling De Kempen te kunnen realiseren en anderzijds voor de realisatie van fase 2 in Gemeenschapsinstelling De Zande campus Ruiselede.

Uitgaven

GDF-AGEF2UA-LO

De uitgaven op dit begrotingsartikel bedragen 100.986 keuro en wijken 926 keuro af van de raming.

GDF-AGEF2UA-WT

De belangrijkste uitgavenpost zijn de subsidies in het kader van kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning en adoptie alsook de werkingsuitgaven in het kader van geïntegreerd gezinsbeleid.

Het overschot van 79,2 mio euro in VEK dient gesitueerd te worden in de meer geleidelijke opstart van nieuwe plekken gefinancierd vanuit het uitbreidingsbeleid van de afgelopen jaren. Eveneens is er een effect van plaatsen die terugkeren maar niet onmiddellijk opnieuw ingezet kunnen worden. Dit overschot dient samen bekeken te worden met de lager dan geraamde ouderbijdragen.

VIII. BELEIDSVELD PERSONEN MET EEN HANDICAP

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Personen met een handicap

Onder dit ISE worden de ondersteuningsvormen opgenomen die personen met een handicap in staat stellen om een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit te bereiken. Onder handicap wordt verstaan: elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, en persoonlijke en externe factoren. Het aanbieden van verschillende ondersteuningsvormen heeft als doel om zo veel mogelijk ondersteuning op maat te leveren.

Indicator: Aantal personen met VAPH-ondersteuning, hulpmiddelen of recht op een zorgbudget en combinaties van ondersteuning.

In 2024 beschikten 31.088 personen over een persoonsvolgend budget. 2.643 personen hadden een persoonlijk assistentiebudget. Er waren 44.463 actieve gebruikers van hulpmiddelen en woningaanpassingen. Deze personen met een handicap kregen een uitbetaling voor hulpmiddelen en aanpassingen in de afgelopen 10 jaar.

35.711 personen met een (vermoeden van) handicap boden we in 2024 Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). 1.251 personen met een (vermoeden van) handicap ontvingen Globale Individuele Ondersteuning (GIO). 10.599 kinderen en jongeren met een handicap hadden in 2024 een lopende overeenkomst bij een Multifunctioneel Centrum (MFC).

6.748 personen hadden recht op een zorgbudget. In totaal zijn er 111.916 personen met VAPH-ondersteuning of recht op een zorgbudget. 109.030 personen kregen effectief ondersteuning. In dit cijfer zijn mensen die wachten in de prioriteitengroepen maar nog geen andere vorm van VAPH-ondersteuning hebben in afwachting van hun PVB niet meegerekend. 526 personen met een handicap wachtten eind 2024 op een persoonsvolgend budget in prioriteitengroep 1, 8.091 personen in prioriteitengroep 2 en 9.685 personen in prioriteitengroep 3.

Bovenstaande cijfers maken duidelijk in welke mate wij samen met het VAPH erin slagen bijstand, zorg en ondersteuning voor personen met een (vermoeden van) handicap te realiseren, waarbij er verder gewerkt wordt aan de 2 strategische doelstellingen:

- We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger met een langdurige zorgnood centraal staan (SD 1)
- We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren (SD 2)

We hebben een vast consolidatieproces van de cijfers. Dit heeft als gevolg dat bij de opmaak van BBT 2025 we beschikken over geconsolideerde cijfers tot en met het jaar 2023 en dat in deze BBT uitvoering ook rekening gehouden kan worden met bijkomende data van het jaar 2024. Dit verklaart het verschil met de cijfers die bij de opmaak werden meegegeven maar ook waarom nog geen rekening kan gehouden worden met de impact uit het uitbreidingsbeleid 2025.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We realiseren geïntegreerde zorg en ondersteuning waarin de noden en behoeften van de burger met een langdurige zorgnood centraal staan

In het voorjaar van 2025 lanceerden we de Conceptnota 'naar een vernieuwd, geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap', een belangrijk referentiekader voor meerdere hervormingstrajecten van het huidige beleid, financieringssysteem en ondersteuningslandschap. De verdere uitwerking van deze conceptnota werd in 2025 intensief voorbereid en komt doorheen de onderstaande toelichting als een rode draad terug.

OD 1.1: We maken werk van een langetermijnplan Perspectief 2040 waarbij we een concrete visie en doelstellingen ontwikkelen voor een meer inclusieve en toegankelijke samenleving over alle beleidsdomeinen heen

In 2025 zijn we gestart met de voorbereidingen voor het Perspectiefplan 2040. De focus lag op het uitbouwen van een breed samenwerkingsverband, het voorbereiden van inhoudelijke werkgroepen (strategische cirkels) en het opstarten van een brede bevraging bij personen met een handicap.

We organiseerden bilaterale overlegmomenten met diverse relevante partners. Deze gesprekken bevestigden het draagvlak voor een beleidsdomeinoverschrijdende langetermijnvisie voor personen met een handicap en brachten opportuniteiten voor afstemming met andere beleidsplannen in kaart. De overlegmomenten vormen de basis voor verdere (structurele) samenwerking. Daarnaast werd een online bevraging georganiseerd bij de leden van het raadgevend comité van het VAPH. De resultaten dienden als inhoudelijke input voor de verdere uitwerking van het traject. Op basis van deze input startten we in het najaar zes strategische cirkels op rond de levensdomeinen: werk, wonen en leefomgeving, mobiliteit en openbare ruimte, vrije tijd, onderwijs en gezondheid en welzijn. De strategische cirkels brachten experts uit het werkveld, administraties, academici en ervaringsdeskundigen samen.

Parallel lanceerden we in 2025 een brede bevraging bij personen met een handicap via verschillende kanalen, zowel digitaal als fysiek. We richtten een Engagement Task Force op bestaande uit gebruikersorganisaties die dit traject opvolgt, personen actief mobiliseert en fungeert als klankbord. De bevindingen uit de brede bevraging van mensen met een handicap en hun netwerk zullen ook gebruikt worden ter voorbereiding van de Dialoogdag op 5 mei 2026.

Tot slot hebben we in 2025 actief ingezet op afstemming met andere lopende hervormingen en (inter)sectorale initiatieven, zowel binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin als daarbuiten.

De uitgaven werden opgevangen binnen de werkingsmiddelen op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT.

OD 1.2: We delen kennis en informatie over het VAPH, handicap en over zorg- en ondersteuningsmogelijkheden op maat van zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen

We hebben ingezet op het open en transparant delen van noodzakelijke kennis rond handicap en al wat daarbij komt kijken. Die kennisverdeling loopt zowel via projecten als processen. We achten het noodzakelijk om kennis breed te

verspreiden, als een van de pilaren van de visie op een open en toegankelijke samenleving.

We zetten in op laagdrempelige informatieverspreiding via diverse infoloketten. In de eerste plaats werd de werking van de infoloketten via de gebruikersverenigingen gecontinueerd. Zij ondersteunen personen met handicap en hun context om hun weg te vinden in het zorglandschap. Bij de uitrol van de conceptnota 'Naar een vernieuwd, geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap' zal hun rol en expertise, samen met die van de diensten ondersteuningsplan (DOP's), meegenomen worden bij de oprichting van de aanspreekpunten handicap.

Ook binnen andere projecten zetten we in op informatieverspreiding. De projecten Lokale netwerken Huizen van het Kind en Continuüm kinderopvang zetten eveneens in op informatieverspreiding over geïntegreerde zorg bij professionals. Ze doen dat elk vanuit hun eigen thematische invalshoek. Binnen het project Continuüm kinderopvang is verder gewerkt op basis van de input bij Globale individuele ondersteuning (GIO) over welke ondersteuning nodig is om mee inclusieve kinderopvang te realiseren. Die input levert de basis voor het opstellen van richtlijnen met kennis en informatie die ook verder in de sector zal verspreid worden. Dat document zit in een eindfase. Voorlopig staat de verdere uitwerking op pauze door de hervormingen in het kader van de uitvoering van de conceptnota. Binnen het project Lokale netwerken Huizen van het Kind werden voorbereidingen getroffen om een brochure en/of website op te maken die professionals ondersteunt met de noodzakelijke handicapspecifieke informatie. In 2025 is werk gemaakt van een vernieuwde website voor informatie rond minderjarigen in het algemeen. Die zit momenteel in de laatste fase.

We brachten alle relevante informatie samen over kleinschalige initiatieven om de website vaph.be te kunnen uitbreiden met een luik voor nieuwe initiatiefnemers.

Tot slot organiseerden we een fysieke VAPH-dag in Flanders Expo Gent waar we info gaven over de verschillende soorten VAPH-ondersteuning, maar ook ondersteuning vanuit VSB en Opgroeien. Meer dan 500 mensen schreven zich in voor de VAPH-dag. Ook zorgprofessionals en andere partners van het VAPH (zoals bijstandsorganisaties, gebruikersorganisaties) waren aanwezig op deze infodag.

We zetten een belangrijke stap door te starten met de uitwerking van de rol van het VAPH als expertisecentrum voor kwaliteitsvol leven voor personen met een handicap. We informeerden en sensibiliseerden actoren, zoals reeds aangegeven hierboven, over de verschillende aspecten van handicap en de noodzakelijke stappen om tot een meer inclusieve samenleving te komen.

Het CuSeHa-project staat voor CultuurSensitieve zorg bij personen met een Handicap en heeft als doelstelling het verlagen van de drempels tot zorg en dit op het kruispunt van een (vermoeden van een) handicap en een migratieachtergrond. Het project bevindt zich dus op het snijpunt van gelijke kansen en Welzijn. Binnen het CuSeHa-project hebben we stappen genomen om de opgedane kennis te verspreiden door expertiseuitwisseling met verschillende CGG's, NGO's en het Agentschap Inburgering alsook door vormingen aan te bieden voor personeel van de gevangenissen en via de PXL Hogeschool, PXL-next (dat navormingen aanbiedt voor professionals), VUB / BRUCC (met vormingen voor studenten en professionals) en de UGent. In 2025 werden de mogelijkheden voor structurele verankering verder geëxploreerd en worden concrete stappen gezet om de opgedane kennis te borgen en in te bedden in de praktijk en in de (na)vorming van professionals die met diagnostiek aan de slag gaan.

De uitgaven werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT en bedroegen ongeveer 880 keuro.

OD 1.3: We ondersteunen actief zorgprofessionals en andere beleidsdomeinen bij het realiseren van een inclusief beleid voor personen met een handicap

Het versterken van basisvoorzieningen is een heel belangrijke pijler binnen het traject richting nieuw beleid voor RTH. Op basis van de ervaringen en inzichten uit de pilootfase RTH namen we een aantal specifieke maatregelen om dit te faciliteren:

- RTH-aanbieders krijgen in het nieuwe BVR expliciet 3 opdrachten toegewezen, waaronder het afstemmen van het eigen handicapspecifieke aanbod op het aanbod reguliere hulp- en dienstverlening en het inbrengen van de eigen handicapspecifieke kennis en expertise bij reguliere actoren zodat dit reguliere aanbod meer toegankelijk wordt voor personen met een (vermoeden van) handicap.
- We voegden een aantal extra ondersteuningsfuncties toe waarbij de link gelegd wordt naar inclusie en inclusieve contexten.
- Aanbieders van RTH krijgen een verlaging van hun outputnorm als ze onder meer inzetten op (sectorale en intersectorale) samenwerking en afstemming.

De visienota over het Continuüm kinderopvang zit in een laatste fase. Wat betreft lokale netwerken, hebben we dit project op pauze gezet door enerzijds de hervormingen en anderzijds de pilootprojecten vanuit het agentschap Opgroeien inzake 'zorg en ondersteuning' (zie ook ISE geïntegreerde gezinsondersteuning). Het wetenschappelijk onderzoek dat in kaart brengt met welke reguliere en gespecialiseerde diensten die gezinnen in contact kwamen en welke factoren signalering en besluitvorming rond ondersteuning beïnvloeden in de periode van het eerste vermoeden van handicap tot eerste ondersteuning VAPH, is afgerond.

Op basis van een wetenschappelijk onderzoek gericht op jongvolwassenen zijn verschillende aanbevelingen geformuleerd, zowel naar het beleid als naar de praktijk, voor de specifieke doelgroep jongvolwassenen die zich op een kantelpunt in hun leven bevinden (de overgang van minder- naar meerderjarigheid). Bestaande knelpunten in het aanbod en de toeleiding naar ondersteuning voor jongvolwassenen brachten we eveneens in kaart en worden verder meegenomen in de hervormingen.

Met het internationale RAAVI-project, een Europees project voor de inclusie van personen met een handicap, willen we de zelfbeschikking van personen met een handicap verhogen via aanpassingen van professionele en organisatorische praktijken. In 2025 lag de focus op de ontwikkeling van twee toolboxes die zorgteams en directies ondersteunen om zelfbeschikking als norm te verankeren. We werkten actief mee aan het participatieve traject om die instrumenten nauwkeurig af te stemmen op en te testen binnen de Vlaamse context.

De uitgaven werden opgevangen binnen de werkingsmiddelen op het begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT. Ze bedroegen 300 keuro (o.m. wetenschappelijk onderzoek). De financiering van het pilootproject RTH ten belope van 19.500 keuro gebeurde op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT.

OD 1.4: We monitoren de voortgang van de realisatie van een inclusief en sociaal beleid voor personen met een handicap

We stelden een startnota op om de doeltreffende besteding van de persoonlijke budgetten te kunnen nagaan. Die nota werd verder afgestemd met Zorginspectie. Naar aanleiding van de conceptnota 'Naar een vernieuwd, geïntegreerd zorg- en ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap', is de uitwerking daarvan voorzien in de eerste jaarhelft van 2026.

We volgden de general comments en aanbevelingen op die het VN-comité ter opvolging en implementatie van het verdrag voor de rechten van personen met een handicap heeft geuit. We hebben input geleverd aan het Horizontaal Gelijke Kansenplan, waar sommige aanbevelingen in opgenomen werden. De Vlaamse Strategie voor de implementatie van het IVRPH '26-'30 wordt onder leiding van Gelijke kansen Vlaanderen verder uitgewerkt.

OD 1.5: We brengen knelpunten in kaart rond combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren en beleidsdomeinen, en formuleren oplossingen in samenwerking met de betrokken sector of beleidsdomein

We bekeken hoe combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren flexibel gemaakt kunnen worden, waarbij we oog hadden voor valkuilen zoals dubbele subsidiëring of overmatige administratieve lasten.

We wilden via de ondersteuningstrajecten Prioriteitengroep 3 alle ondersteuning(snoden) voor de persoon met handicap in kaart brengen. Gelet op de invoer van de conceptnota en de geplande hervormingen, beslisten we om de werkzaamheden van dit project op pauze te stellen en te wachten of die zullen kunnen geïntegreerd worden in de werkzaamheden rond de hervormingen.

We onderzochten welke ondersteuningsnoden jongvolwassenen met een handicap hebben doorheen de transitiefase van minder- naar meerderjarigheid en welke moeilijkheden en knelpunten daarbij onderscheiden worden. In 2025 rondde we het wetenschappelijk onderzoek naar de ondersteuningsnoden en -trajecten van jongvolwassenen met een (vermoeden van) handicap af en publiceerden we de resultaten van dat onderzoek in een onderzoeksrapport. Vervolgens werkten we aan een evaluatie van het Persoonsvolgende budget na jeugdhulp. We startten de werkzaamheden om onze communicatiebronnen op basis van bovenvermelde bevindingen te optimaliseren. We zetten daarnaast in op een doorgedreven aandacht voor en samenwerking in functie van deze doelgroep vanuit de verschillende beleidsdomeinen, met bijzondere aandacht voor de intersectorale projecten voor jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid.

We werken aan een nieuw model voor zorg en ondersteuning voor minderjarigen met een handicap binnen het kader van de hervormingen. Dit model moet de basis vormen voor toekomstige aanpassingen aan de MFC- en PAB-regelgeving, met het oog op een meer hybride systeem. De verdere uitwerking gebeurt in nauwe afstemming met het masterplan jeugdhulp.

We maken ook werk van de evaluatie van (en overlap tussen) verschillende vergoedingen die personen met een handicap kunnen ontvangen. Dat gaat zowel over het Vlaamse en federale niveaus. Dat onderzoek kadert binnen de Uitgaventoetsingen zoals vastgelegd door Financiën & Begroting. Het plan van aanpak werd - na aanpassingen op basis van het advies van de inspectie van financiën en de centrale stuurgroep - goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Een volgende stap is het eigenlijke onderzoek dat zal gebeuren door een externe partner. Medio 2026 wordt het eindrapport van de uitgaventoetsing verwacht.

De uitgaven voor het project ondersteuningstrajecten PG3 werden in 2025 geraamd op 650 keuro, aangerekend op begrotingsartikel GH-AGGF2RE-WT.

OD 1.6: We ontwikkelen een intersectoraal actieplan en formuleren oplossingen om personen met een handicap en bijkomende complexe problematieken te ondersteunen

Uit verschillende hoeken capteren we duidelijke signalen dat het voor personen met complexe ondersteuningsnoden noodzakelijk is om een uitgestippeld en intersectoraal beleid verder vorm te geven. Zowel bij minderjarigen als meerderjarigen is er een groeiende groep die naast een handicap ook nog (een) andere problematiek(en) heeft. Het kan gaan over een handicap in combinatie met psychische problemen en/of (ernstige) gedragsstoornissen, complexe medische problematieken, niet-aangeboren hersenaandoeningen in combinatie met autisme, verslavingsproblematieken en contextproblematieken. De ondersteuningsvraag richt zich niet enkel op de handicapspecifieke ondersteuning, maar balanceert steeds vaker op de grenzen met de geestelijke gezondheidszorg en justitie. We evalueren de bestaande maatregelen voor deze doelgroep, onderzoeken hun positie binnen zorgniveau 3 en werken nieuwe preventieve acties uit op basis van hun specifieke noden en die van het personeel. Daarnaast bekijken we binnen het VAPH of de regelgeving en de zorgzwaartebepaling voldoende aangepast zijn aan deze doelgroep.

We bleven daarnaast diverse initiatieven actief ondersteunen en uitvoeren: het gaat daarbij om het plan intersectoraal crisisverblijf (met de creatie van extra plaatsen voor personen met dubbeldiagnoses in samenwerking met de FOD Volksgezondheid), de projecten dubbeldiagnose (de samenwerking en ondersteuning van handicapspecifieke zorgnoden binnen de psychiatrische ziekenhuizen, alsook de deelname aan de intersectorale stuurgroep), de projecten verknopingsunits VAPH-GGZ en tot slot de gecontinueerde ondersteuning van diverse initiatieven rond geïnterneerden en gedetineerden.

De uitgaven voor het ontwikkelen van het actieplan werden opgevangen binnen de werkingsmiddelen van het VAPH op het begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT. Ze werden geraamd op 65 keuro (wetenschappelijk onderzoek). Specifiek voor personen met complexe problematieken werd 10 miljoen euro aangewend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RD-WT. Voor dubbeldiagnose werd in 2025 940 keuro aangewend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

SD 2: We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren

OD 2.1: We creëren een laagdrempelig en toegankelijk aanspreekpunt voor burgers rond zorg en ondersteuning voor personen met een handicap door onze intermediaire partners te heroriënteren naar de eerste lijn

We maakten werk van de voorbereidingen van een laagdrempelig en toegankelijk aanspreekpunt rond handicap. Dat centrale punt moet burgers makkelijk helpen om hun weg te kunnen vinden in het complexe zorglandschap. We werken daarvoor intensief samen met intermediaire diensten die zelf ook heel wat ervaring hebben met infoloketten en informatieverspreiding.

Binnen de pilootfase RTH waren er initiatieven die inzetten op laagdrempelige informatieverstrekking, onder meer via het zelf inrichten van eigen of het versterken van bestaande infoloketten. Zodra er meer duidelijkheid is over de invulling van de aanspreekpunten handicap zal ook hun werking overeenkomstig geheroriënteerd moeten worden. Ook het bij de ondersteuningstrajecten PG 3 streefden we, naar een laagdrempelige manier van informatie- en kennisverspreiding. Dit werd geïntegreerd binnen de hervormingsprojecten en zal daar verder vorm krijgen.

OD 2.2: We werken, samen met andere beleidsdomeinen en actoren, een aanpak uit om de verschillende erkenningen handicap af te stemmen met het oog op vlot verlenen van afgeleide rechten

In Vlaanderen en België zijn verschillende instanties verantwoordelijk voor het erkennen van een handicap. Echter doen zij dat allemaal met een andere finaliteit: het VAPH biedt ondersteuning op maat en financiert hulpmiddelen, de VDAB erkent arbeidshandicap voor begeleiding naar werk, de Vlaams Sociale Bescherming kent zorgbudgetten toe, Opgroeien beheert de verhoogde zorgtoeslag voor minderjarigen, de FOD Sociale Zaken bepaalt de invaliditeitsgraad voor federale tegemoetkomingen en voordelen, en het RIZIV erkent handicap voor terugbetaling van zorg en uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid. We zetten de nodige stappen naar meer afstemming.

We zetten vooral in eerste instantie in op het delen van gegevens van het VAPH via het MAGDA-platform en/of de Kruispuntbank Sociale Zekerheid met het oog op het vlot verlenen van afgeleide rechten. We zijn daarnaast gestart met het opstellen van protocollen over gegevensuitwisseling met de FOD Sociale Zekerheid en Opgroeien en de CLB's met het oog op het overnemen van de erkenning handicap. Ten slotte legden we ons verder toe op de optimalisatie van de gegevensdeling tussen het VAPH en de door het VAPH erkende organisaties die een wettelijke opdracht uitvoeren.

OD 2.3: We vereenvoudigen de toeleidingsprocedures voor personen met een handicap

We hebben aan een evaluatie van de huidige toeleidingsprocedure PVB gewerkt. Dit is in 2025 ingebed in een ruimer hervormingsprogramma. De voorgedragen wijzigingen in de procedure kaderen binnen een administratieve vereenvoudiging voor alle betrokken partijen (de persoon met handicap en intermediaire diensten) en een efficiënter proces.

De ontwikkeling van de methodiek voor zorgzwaartebepaling bij minderjarigen van 0-5 jaar en 6-17 jaar werd verdergezet. In 2025 werden de voorbereidingen en de uitrol van de testfases voor beide instrumenten succesvol afgerond; voor de groep 0-5 jaar werd de testfase volledig voltooid en konden de resultaten al worden geïnterpreteerd, terwijl de testfase voor 6-17-jarigen volgens planning doorloopt tot in 2026. Intussen werden cliënten via diverse kanalen gerekruteerd, inscalers opgeleid, een helpdesk ingericht en een online platform gelanceerd voor het uitvoeren van de inschalingen. Bovendien stelden we samen met de sector van personen met een handicap vast dat het instrument, de methodiek zorgzwaartebepaling, breder inzetbaar is dan enkel in functie van het PAB, en bijvoorbeeld ook kan dienen als informatiebron voor MFC's.

Daarnaast werkten we in 2025 een functionele analyse uit om het indienen en verwerken van aanvragen voor hulpmiddelen en aanpassingen via het e-loket mijnvaph.be te vereenvoudigen, zowel voor personen met een handicap als voor de administratie en professionals.

De beleidsuitgaven voor de toeleidingsprocedure werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RA-WT. In de laatste begroting van 2025 is hiervoor 6600 keuro voorzien. Voor de evaluatie en hervorming wordt een kost aangewend van 2 keuro op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT.

OD 2.4: We werken aan perspectief op zorg en ondersteuning voor personen met een handicap

In 2025 werden aanzienlijke middelen ingezet voor de uitbreiding van de ondersteuning voor personen met een handicap. Voor persoonsvolgende budgetten werd 52,4 miljoen euro voorzien voor automatische toekenningen en prioriteitengroep 1, aangevuld met 24,1 miljoen euro voor prioriteitengroep 2. Hierdoor konden ongeveer 2.950 persoonsvolgende budgetten worden toegekend via automatische toekenningen (nood, spoed en na jeugdhulp), deels gefinancierd met vrijgekomen middelen door stopzettingen en overlijdens. Daarnaast kregen circa 1.100 personen in prioriteitengroep 1 een budget, waarbij de maximale wachttijd eind 2025 beperkt bleef tot 15 maanden voor wie de toeleiding tijdig doorliep. Ook voor prioriteitengroep 2 werden 1.150 deelbudgetten opgewaardeerd tot volledige budgetten. Voor minderjarigen werd 13 miljoen euro uitgetrokken voor persoonlijke-assistentiebudgetten, wat resulteerde in de toekenning van 360 PAB's aan kinderen en jongeren met een prioritair dossier, spoed- of herzieningsdossiers en langstwachters. Tot slot werd in 2025 12,9 miljoen euro voorzien voor ondersteuning van minderjarigen in multifunctionele centra en via rechtstreeks toegankelijke hulp. Deze middelen worden vanaf 2026 effectief ingezet, na een oproep aan de voorzieningen. De definitieve consolidatie wordt opgenomen in het jaarverslag van het VAPH 2026.

Om personen met een handicap een perspectief te geven is er 102.400 keuro voorzien aan uitbreidingsbeleid op GH0-AGGF2RD-WT vanuit de netto beleidsruimte.

OD 2.5: We breiden het beleid rond het huren of hergebruiken van hulpmiddelen verder uit

In 2025 verankerden we in de regelgeving over de individuele materiële bijstand een werkwijze voor het huren van hulpmiddelen bij korter gebruik door evolutieve aandoeningen en namen we in de refertelijst huurbedragen op voor de meest gehuurde hulpmiddelen. Daarnaast werd de mogelijkheid voorzien om via de bijzondere bijstandsc commissie (BBC) een aanvraag in te dienen voor huur die nog niet in de refertelijst opgenomen werd. Voor softwarepakketten in abonnementsvorm voorzagen we aparte, aangepaste tegemoetkomingen.

De uitgaven voor de huur van hulpmiddelen worden aangerekend op GH0-AGGF2RB-WT. Ze worden voor 2025 geraamd op 700 keuro.

OD 2.6: We faciliteren de mogelijkheden om bestaande erkennings-, vergunnings- of registratieopties voor organisaties te vereenvoudigen en af te stemmen

We onderzoeken, in samenspraak met de sector, hoe erkenningen op elkaar kunnen afgestemd worden. Verschillen in erkenning worden vandaag vaak verklaard door een verschillende financieringsmethodiek. In 2025 maakten we alvast werk van het in kaart brengen van de verschillende erkenningsmethodieken. Ook hier worden verdere werkzaamheden opgenomen binnen de hervormingen.

Hiervoor werd in 2025 2 keuro aangewend binnen de werkingskredieten op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT (wetenschappelijk onderzoek).

OD 2.7: We werken verder aan administratieve vereenvoudiging voor de aanbieders van zorg- en ondersteuning

We zetten verder in op initiatieven die als doelstelling hebben om administratieve taken binnen de sector te verminderen en terug de focus te leggen op zorg- en

ondersteuningstaken. We inventariseerden alle realisaties en acties die daaraan bijdragen, via de WVG-werkgroep vermindering regeldruk (zie ook ISE Beleidsondersteuning). Het uitschrijven van de sectorale regelgeving, wordt steeds aan onder meer het principe van administratieve vereenvoudiging getoetst.

Ook in het wetenschappelijk onderzoek om te komen tot een impactgericht nieuw kwaliteitskader is regelluwte een uitgangspunt. In samenwerking met de stuurgroep werd daarvoor een oefening rond doelregelgeving gedaan.

Het evaluatietraject met betrekking tot de modeldocumenten individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO) is ook afgerond. Er werd rekening gehouden met administratieve vereenvoudiging wat resulteerde in een vereenvoudigd, helder model. Er werd een duidelijke opsplitsing gemaakt tussen individuele afspraken als onderdeel van de IDO en collectieve afspraken als onderdeel van de collectieve rechten en plichten. De regelgeving (BVR Kwaliteit van 4/02/2011) zal daaraan aangepast worden.

Hiervoor werd in 2025 200 keuro aangewend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT (wetenschappelijk onderzoek).

OD 2.8: We implementeren de principes van transparante boekhouding binnen de sector personen met een handicap

Het financieel verslag dat gehanteerd wordt binnen onze sector wordt onder de loep genomen: we leggen ons met name toe op het onderzoek op welke wijze er reeds transparante boekhouding is en welke verbeteracties we daar mogelijk kunnen aanreiken. Dit traject werd opgestart en zal verder in het kader van de hervormingen worden opgenomen.

OD 2.9: We brengen alle projectsubsidies in kaart, evalueren en optimaliseren bestaande processen

Om op een efficiënte en gerichte manier projectsubsidies in te kunnen zetten in functie van het mee uitdenken, uitwerken en helpen implementeren van vernieuwende beleidsinitiatieven, activeerden we het BVR houdende de vaststelling van de procedure en de voorwaarden volgens welke het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap bijzondere subsidies kan verlenen van 16 december 2016.

We namen deel aan intersectoraal overleg over 'beleidsevaluatie subsidies' om de onderlinge samenwerking te versterken. We stelden samen een duidelijke leidraad voor subsidiekader op, en een handleiding om een efficiënt evaluatiebeleid te implementeren (zie ook ISE Beleidsondersteuning).

Alle beleidsuitgaven voor de projectsubsidies werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT, samen met alle subsidies aan ondersteunende en intermediaire organisaties. In de begroting van 2025 was hiervoor een krediet van 28,8 miljoen euro voorzien. Voor projectsubsidies werd 250 keuro aangewend.

SD 3: We waarborgen en handhaven de kwaliteit van zorg en ondersteuning

OD 3.1: We zetten verder in op het ondersteunen van actoren betrokken bij de toeleidingsprocedures, in het bijzonder voor de realisatie van kwaliteitsvolle inschalingen

De toeleidingsprocedure naar het persoonsvolgend budget (PVB) steunt op kwaliteitsvolle inschalingen van zorgzwaarte, en ook de hervormingen benadrukken dat belang. Om die kwaliteit te versterken, zetten we sterk in op opleiding en opvolging van inschalers en op steekproefsgewijze controle van ingediende inschalingen. Daarnaast werd een systematische monitoring en rapportering opgezet voor de verschillende onderdelen van de indicatiestelling, van waaruit bijkomende maatregelen worden ontwikkeld om de kwaliteit te blijven waarborgen.

De beleidsuitgaven voor de multidisciplinaire verslagen werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RA-WT. In de laatste begroting van 2025 werd hiervoor 6,600 k euro voorzien. De beleidsuitgaven voor de Diensten Ondersteuningsplan werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT. In de laatste begroting van 2025 was hiervoor een krediet van 8,3 miljoen euro voorzien.

OD 3.2: We werken verder aan een sectoraal kwaliteitskader dat de principes van het kwaliteitsdecreet uitdraagt

Via verschillende projecten en initiatieven werkten we verder aan een regelluw sectoraal kwaliteitskader. We herwerkten sectorale regelgeving om de principes van het kwaliteitsdecreet ook daartoe te passen. Deze aanpassingen zijn opgenomen in een wijzigingsbesluit:

- Het wijzigingsbesluit voert aanpassingen door na een co creatief traject over inspraak en klachten, alsook over vrijheidsbeperkende maatregelen en toezicht.
- In functie van de beleidsdoelstelling '1 kwaliteitskader' wordt het besluit van toepassing voor de bijstandsorganisaties en alle organisaties waar personen collectief wonen (ouderinitiatieven).
- Het wijzigingsbesluit verduidelijkt de rechten van de persoon met een handicap en de belangrijk betrokken derde, het infrastructuurforfait, de procedure ernstige gebeurtenissen en de ondersteuningsfunctie begeleid werken.
- Administratieve vereenvoudiging wordt tevens beoogd met aanpassingen over de individuele dienstverleningsovereenkomst, de ondertekening van het handelingsplan en het gebruik van het logo.

Inhoudelijk werden zo diverse thema's geactualiseerd en werd het adviestraject doorlopen.

Via het lopend wetenschappelijk onderzoek onderzochten we verder hoe we kunnen evolueren naar een nieuw regelluw impactgericht kwaliteitskader. Welzijnsdoelstellingen staan centraal bij al onze organisaties, we sporen samen met andere sectoren op de principes van het intersectorale kwaliteitsdecreet. We werkten ook infrastructurele bepalingen uit voor de VAPH-sector. We deden dat rekening houdend met andere regelgevingen vanuit VIPA, de Vlaamse Wooncodex en andere departementen. De inhoudelijke uitwerking werd grondig bijgewerkt na advies van het raadgevend comité in verband met de financiële haalbaarheid. We kozen ervoor om de reeds uitgewerkte voorstellen te behouden voor wat betreft nieuwe infrastructuur en voor bestaande infrastructuur het voorstel verder aan te passen naar zeer minimale bepalingen.

Hiervoor werd in 2025 200 keuro aangewend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT (wetenschappelijk onderzoek).

OD 3.3: We ondersteunen lopende initiatieven en ontwikkelen concrete richtlijnen en acties om de participatie van personen met een handicap te versterken

We leggen de focus op inspraak, participatie en medezeggenschap van gebruikers en hun vertegenwoordigers bij de zorgaanbieders. In cocreatie ontwikkelden we een visie en een werkingskader. In 2025 werd dat verder geconcretiseerd in een actieplan zodat de participatiecultuur wordt versterkt en ondersteund in onze sector met als concrete acties de opmaak van een aparte webpagina participatie en het regelmatig delen van inspirerende verhalen en praktijken via diverse kanalen.

We zetten de geïnformeerde gebruiker en transparantie tussen gebruiker en zorgaanbieder centraal. De zorg en ondersteuning moet op een transparante wijze worden toegelicht aan de budgethouders. De budgethouder heeft ook recht op een transparante weergave van de kosten die een vergunde zorgaanbieder aanrekent voor zorg- en ondersteuningsfuncties die met een persoonsvolgend budget worden vergoed, en dat uitgedrukt in punten en euro's. Deze elementen namen we mee in de uitwerking en evaluatie van de modeldocumenten individuele dienstverleningsovereenkomst. Ook transparantie van de woon- en leefkosten is een belangrijk onderwerp. Zorgaanbieders hebben de mogelijkheid die kenbaar te maken via zorgwijs.be, waarna de (potentiële) zorggebruiker een inschatting kan maken van zijn woon- en leefkosten op maandbasis.

Hiervoor werd in 2025 100 keuro aangewend, aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RF-WT.

OD 3.4: We optimaliseren de handhavingscyclus, in samenwerking met zorginspectie

We willen de handhavingscyclus verbeteren, waarbij we ons focussen op een brede cyclus van preventie tot en met reactieve handhaving. We optimaliseerden de handhavingscyclus waar nodig in samenwerking en complementair met partners zoals Zorginspectie. Daartoe werkten we aan de ontwikkeling van een risico-gestuurde monitoring van al onze organisaties, en bekeken we welke controles vanuit de administratie van het VAPH kunnen gebeuren. Vervolgens wordt het proces toezicht, passend binnen onze visie op de handhavingscyclus en de visie Zorginspectie 3.0, regelgevend aangepast in het wijzigingsbesluit kwaliteit. Op die manier is het mogelijk dat administratieve zaken door het agentschap zelf kunnen worden vastgesteld en opgevolgd. Dat moet zorgen voor een vlottere handhaving en minder administratieve belasting voor alle partijen.

OD 3.5: We ontwikkelen een proactief en preventief monitoringssysteem voor alle bestaande actoren in de sector om de vinger aan de pols te houden, in het bijzonder voor de financiële aspecten

We zetten in op een betere monitoring van de financiële situatie van de VAPH-erkende en -vergunde diensten en voorzieningen, teneinde preventief te kunnen ageren bij diensten en voorzieningen (gefinancierd door het VAPH) die financiële risico's lopen. We zetten daarop in door het monitoringssysteem verder te ontwikkelen en te evalueren.

OD 3.6: We implementeren en onderzoeken de toepassing van doelregelgeving binnen de sector personen met een handicap

Uit een intersectoraal project tijdens de vorige legislatuur, specifiek gericht op de sector personen met een handicap, weten we dat doelregelgeving geen doel op zich is maar wel een van de mogelijkheden om te komen tot vermindering van de regeldruk. Bij nieuwe regelgeving bekeken we dan ook telkens voor welke aspecten van de regelgeving in de VAPH-sector doelregelgeving het uitgelezen instrument is. Als doelstelling moet kwaliteitsvolle zorg, ondersteuning en hulpmiddelen

overeind blijven, zonder dat overmatige administratieve verplichtingen in de plaats komen. Aansluitend namen we actief deel aan het GOBAREG-project. Dit project bestudeert in welke context en onder welke voorwaarden doelregelgeving op een legitieme manier georganiseerd kan worden zodat het de beoogde uitkomsten haalt. Ook in onze ruimere beleidsvoering op vlak van kwaliteit onderzoeken we op welke manier doelregelgeving een optie kan zijn.

OD 3.7: We zetten verder in op een doeltreffende besteding van het persoonsvolgend budget en persoonlijke assistentiebudget

De systematiek van de ex-post controles bij de besteding werden in 2025 verder verfijnd. Er is ook een werkgroep gestart in de schoot van het Raadgevend Comité om advies te leveren omtrent een aanscherping van de bestedingsregels in het kader van de hervormingen.

OD 3.8: We werken verder aan het vernieuwen van het kader rond rechtstreeks toegankelijke hulp

Toegankelijkheid en kwaliteit van zorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In 2025 hebben we de pilootfase RTH afgerond: op basis van de opgedane inzichten en ervaringen werden de krijtlijnen voor de toekomstige RTH uitgeschreven in een synthesenota en regelgevend verankerd in een aanpassing van het BVR RTH. Met de definitieve goedkeuring van dat BVR RTH breiden we de mogelijkheden voor en verwachtingen ten aanzien van aanbieders RTH uit de pilootfase verder uit naar alle erkende RTH-diensten, met bijzondere aandacht voor de meerwaarde van laagdrempelige en inclusieve zorg en ondersteuning en het samenwerken met en versterken van niet-VAPH-organisaties. Daarnaast zien we mogelijkheden om inclusieve samenwerkingen met andere beleidsdomeinen te versterken, waarbij het VAPH in samenwerking met sectorpartners een rol kan opnemen als expertisecentrum rond handicap.

Alle beleidsuitgaven voor RTH werden aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RC-WT. In de begroting van 2025 is voor RTH een krediet van 116.800 keuro euro voorzien. Hiervan is 20 miljoen euro gereserveerd voor het pilootproject.

SD 4: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers

OD 4.1: We onderzoeken de oorzaken en elementen die bijdragen aan de krapte aan de arbeidsmarkt binnen de sector personen met een handicap

We bekeken of we voorstellen konden uitwerken om het statuut van persoonlijke assistenten te verbeteren. Die zoektocht wordt verdergezet.

In onze beleidslijn die zich focust op de toenemende groep personen met complexe ondersteuningsnoden, onderzoeken we in welke mate en op welke wijze we personeel kunnen ondersteunen bij die specifieke doelgroep. Het valt op dat er in de maatschappij, en zeker in die situaties, een personeelskrapte voorkomt. We bekijken de personeelskrapte vanuit preventief luik (opleidingen). We houden ook de vinger aan de pols bij zorgaanbieders over de arbeidsomstandigheden en trachten oplossingen te formuleren waar nodig. We verliezen daarbij ook niet de intersectorale kant van het verhaal uit het oog. Oplossingen formuleren voor die doelgroep blijft immers een gedeelde verantwoordelijkheid.

OD 4.2: We formuleren (intersectorale) aanbevelingen om de krapte op de arbeidsmarkt binnen de sector te kunnen verminderen

Zoals hierboven aangehaald namen we deel aan een platform dat op zoek gaat naar knelpunten in de sector, alsook oplossingen zal formuleren. We hadden oog voor de intersectorale aanpak voor die problematieken.

SD 5: We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om de zorg en ondersteuning verder te optimaliseren

OD 5.1: We zetten in op het digitaal toegankelijk maken van gegevens van personen met een handicap om deze op veilige wijze met andere overheden te kunnen uitwisselen

We hebben in 2025 samengewerkt binnen het beleidsdomein WVG en met eHealth en Digitaal Vlaanderen om gegevens uit Vitalink aan te bieden via Magda. Op die manier kunnen medische gegevens gebruikt worden in administratieve processen. Dit heeft geresulteerd in een VRD3-project waarbij de eerste use case in 2026 gerealiseerd moet worden (zwangerschapsattesten). Na een positieve evaluatie kan dat verruimd worden voor andere gegevens.

We legden ons verder toe op de optimalisatie van de gegevensdeling tussen het VAPH en de door het VAPH erkende organisaties die een wettelijke opdracht uitvoeren, zonder dat de persoon met handicap als tussenpersoon moet optreden. Het is de bedoeling om niet alleen administratieve vereenvoudiging verder te bewerkstelligen, maar ook een vlotte deling van gegevens mogelijk te maken (operationalisering van het only-once-principe).

OD 5.2: We werken verder aan de digitalisering van onze dienstverlening voor burgers en hebben oog voor de toegankelijkheid ervan

De digitale dienstverlening wordt geconcentreerd rond de website www.vaph.be en het e-loket mijnvaph.be. Daarbij maken we maximaal gebruik van de beschikbare bouwstenen.

In 2025 introduceerden we een overzichtelijkere startpagina voor het e-loket mijnvaph.be. Voor het overzetten van het aanvraagproces persoonsvolgend budget en hulpmiddelen en aanpassingen hebben verschillende werkgroepen voorbereidend werk gedaan op basis waarvan IT de eerste processtappen kan overzetten van Feniks én Helios naar mijnvaph.be. Personen met een handicap zullen meer regie krijgen over hun persoonlijke gegevens, bijvoorbeeld het toevoegen van een rekeningnummer door de persoon zelf werd voorbereid en staat klaar voor implementatie. Doorheen de legislatuur blijven we de mogelijkheden uitbreiden voor het indienen, verwerken en opvolgen van aanvragen, zowel voor personen met een handicap, de administratie als professionals wat bijdraagt aan een betere toegankelijkheid. Daarnaast werkten we ook aan een eenvoudiger gebruik van mijnvaph.be voor wettelijk vertegenwoordigers en samenwerkende organisaties.

Ook binnen andere trajecten werd aan de verdere digitalisering gewerkt. Zo richtten we ons bij het traject in verband met de toelidingsprocedure niet alleen op het hervormen van de procedure, maar worden de vernieuwingen ook doorgevoerd binnen de structuren van het e-loket mijnvaph.be.

Alle beleidsuitgaven voor SD 5 werden aangerekend op de werkingsmiddelen van het VAPH - GH0-AGGF2RF-WT, waar een budget van 4.500 keuro besteed werd (IT).

SD 6: We zetten in op het realiseren van de sociale grondrechten voor iedereen en op het voorkomen en bestrijden van armoede

OD 6.1: We houden de vinger aan de pols rond de betaalbaarheid van woon- en leefkosten en zetten samenwerkingsverbanden op met andere overheden om oplossingen te formuleren

We hebben een actie ontwikkeld om (potentiële) zorggebruikers een eerste indicatie te geven van de woon- en leefkosten. Het gaat om een schatting op maandbasis, gebaseerd op de vraag van de zorggebruiker. Zo krijgt de (potentiële) zorggebruiker al een idee van de betaalbaarheid van die kosten, nog voordat er contact wordt opgenomen met een zorgaanbieder. Dat stelt hen ook in staat om op voorhand een beperkte vergelijking te maken tussen zorgaanbieders. Het is echter van belang te benadrukken dat die inschatting de dialoog tussen gebruiker en zorgaanbieder niet vervangt. Naast transparantie over woon- en leefkosten is er ook aandacht nodig voor de stijging ervan. In dat kader is het essentieel om de hoogte van de federale inkomensvervangende tegemoetkoming te evalueren.

Binnen het traject rond de ondersteuningstrajecten voor PG3 vormt het beschikken over voldoende kennis én ondersteuning rond mogelijke financiële rechten een essentieel onderdeel, zodat financiële drempels de toegang tot inclusieve vormen van ondersteuning niet verhinderen. Gelet op de invoer van de conceptnota en de geplande hervormingen, beslisten we om de werkzaamheden van dit project op pauze te zetten en te wachten of die zullen kunnen geïntegreerd worden in de werkzaamheden rond de hervormingen.

Hiervoor werd in 2025 115 keuro aangewend, aangerekend op begrotingsartikel GH0-AGGF2RE-WT.

OD 6.2: We onderzoeken de betaalproblemen rond vervoer en mobiliteit binnen de sector en werken aan gerichte oplossingen door de handen in elkaar te slaan met andere beleidsdomeinen

Zoals onder OD 6.1 reeds vermeld, ontwikkelden we een actie om (potentiële) zorggebruikers een eerste indicatie te geven van de woon- en leefkosten.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

PERSONEN MET EEN BEPERKING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	0	0	0	0	0	0
Toe-lagen IS	2.988.611	3.034.397	3.034.397	2.720.372	2.762.041	2.762.041
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.988.611	3.034.397	3.034.397	2.720.372	2.762.041	2.762.041

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de bespreking van de werkingstoelage (GB0-1GGF2RX-IS).

1.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GGF2RX-IS – VLAAMS AGENTSCHAP VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft de werkingstoelage aan het VAPH. Met deze werkingstoelage, aangevuld met de eigen inkomsten van het VAPH, wordt het beleid inzake personen met een handicap uitgevoerd. Het VAPH biedt budgetten en tegemoetkomingen aan personen met een handicap om hun zorg en ondersteuning op maat te financieren.

Onder handicap wordt verstaan 'elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren'.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van het IVA VAPH.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)		
	VAK	VEK

	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	2.988.611	3.034.397	3.034.397	2.720.372	2.762.041	2.762.041

Inhoudelijke toelichting:

De werkingstoelage werd na de BA2025 verhoogd met 45.789 keuro in VAK en met 41.672 keuro in VEK ten gevolge van de overschrijdingen van de spilindex (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Het werd na de BA2025 verminderd 3 keuro in VAK en VEK ingevolge de herverdeling vanuit een provisioneel krediet i.k.v. de verdeling van de meerkost van de aanvullingen op de ziekte-uitkering voor de langdurig zieke contractuele personeelsleden (VR 2025 0711 DOC.1002/3).

De ingeschreven werkingstoelage werd volledig ter beschikking gesteld van het VAPH.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Omschrijving

Het VAPH:

- streeft naar een zo groot mogelijke autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap;
- treedt op als een klantgerichte en efficiënte partner van personen met een handicap en de organisaties die zorgen voor een kwaliteitsvolle ondersteuning;
- werkt het beleid uit voor personen met een handicap op het vlak van zorg en ondersteuning en evalueert de uitvoering ervan;
- behandelt aanvragen van personen met een handicap voor tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning of wagen en aanvragen voor het persoonsvolgend budget voor meerderjarigen;
- stelt persoonsvolgende budgetten ter beschikking en ziet toe op de besteding ervan;
- erkent en vergunt diensten en voorzieningen die personen met een handicap begeleiden of opvangen;
- stemt de vraag naar zorg en ondersteuning af op het aanbod via regionaal overleg met gebruikers, diensten en voorzieningen.

Inhoudelijke toelichting globaal

Totale Ontvangsten

(duizend euro)						
	AO		TO		LO	
2025	BA - JR	BU	BA - JR	BU	BA - JR	BU
ESR-ontvangsten OW	22.065	25.067	0	0	0	0
Toelagen OI	2.762.041	2.762.041	0	0	0	0

Overige OL,OP, andere	21.656	23.065	0	0	0	0
Totaal	2.805.762	2.810.173	0	0	0	0

De ontvangstenbegroting werd voor 100,16% uitgevoerd of een meerontvangst van 4,411 miljoen euro.

Deze meerontvangsten betreffen vooral wettelijke subrogatie (+3,914 miljoen euro) en hoger dan verwachte terugvorderingen (negatieve afrekeningen) van voorzieningen m.b.t. voorgaande jaren (+1,789 miljoen euro).

Daarnaast zijn er ook minderontvangsten, met name bij de terugvorderingen van de cliënten PAB (-1,172 miljoen euro).

Als we enkel de ESR-aanrekenbare ontvangsten in rekening brengen, bedragen de meerontvangsten 3,002 miljoen euro.

Verderop worden de verschillende ontvangstenposten meer in detail besproken.

Totale Uitgaven

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
2025	1e BA	1e BA-JR	BU	1e BA	1e BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.990.807	3.036.593	3.033.307	2.722.568	2.764.237	2.735.733
Overige LE, PA, andere	25.021	25.021	17.480	41.525	41.525	17.480
Totaal	3.015.828	3.061.614	3.050.788	2.764.093	2.805.762	2.753.213

Globale bespreking

Het verschil tussen de BA 2025 en BA -JR 2025 situeert zich volledig bij de ESR-uitgaven, ten belope van 45,786 miljoen euro aan VAK en 41,669 miljoen euro aan VEK. De verklaring van de aanpassing is hierboven reeds opgenomen.

De uitgavenbegroting werd wat betreft de VEK in 2025 voor 98,13% uitgevoerd of een niet-uitvoering van 52,549 miljoen euro. Deze niet-uitvoering situeert zich voor 24,045 miljoen euro op niet ESR-aanrekenbare uitgavenposten (minder terugvorderbare voorschotten PVB/PAB voor 7,551 miljoen euro en het gebudgetteerd over te dragen saldo eind 2025 ten bedrage van 16,504 miljoen euro).

Als we enkel de ESR-aanrekenbare uitgaven in rekening nemen, bedraagt de niet-uitvoering voor de uitgaven 28,504 miljoen euro.

De uitgavenbegroting werd wat betreft de VAK in 2025 voor 99,65% uitgevoerd of een niet-uitvoering van 10,826 miljoen euro. Deze niet-uitvoering situeert zich

voor 7,551 miljoen euro op niet ESR-aanrekenbare uitgavenposten (terugvorderbare voorschotten PVB/PAB).

Als we enkel de ESR-aanrekenbare uitgaven in rekening nemen, bedraagt de niet-uitvoering voor de VAK-uitgaven 3,275 miljoen euro.

Het boekjaar 2025 wordt afgesloten met een positief budgettair resultaat van 56,960 miljoen euro (2.810,173 miljoen euro ontvangsten - 2.753,213 miljoen euro uitgaven). De budgettaire ontvangsten van 2.810,173 miljoen euro bevatten het eind 2024 overgedragen gecumuleerd budgettair saldo van 16,634 miljoen euro.

Aangezien er in de begroting reeds een over te dragen saldo van 16,504 miljoen was voorzien, betekent dit dat het resultaat 40,456 miljoen beter is dan voorzien in de definitieve begroting 2025. Dit is het resultaat van:

- 4,411 miljoen euro meerontvangsten
- 36,045 miljoen euro minderuitgaven.

Als we enkel rekening houden met de voor de Vlaamse overheid relevante ontvangsten en uitgaven in het kader van de rapportering van het ESR-vorderingensaldo ('ESR-aanrekenbare' ontvangsten en uitgaven), dan sluit het boekjaar 2025 af met een positief resultaat van + 31,506 miljoen euro ten opzichte van de definitieve begroting. Dit is het resultaat van:

- 3,002 miljoen euro meerontvangsten;
- 28,504 miljoen euro minderuitgaven.

Ontvangsten

GH0-BGGFARA-OW ONTVANGSTEN – TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	10	0	0
BA – JR 2025	10	0	0
BU 2025	5	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat terugvorderingen van ten onrechte uitbetaalde vergoedingen in het kader van de toeleiding.

GH0-BGGFARB-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	500	0	0
BA – JR 2025	500	0	0
BU 2025	396	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor hulpmiddelen, alsook terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie (WS) met betrekking tot de hulpmiddelen. Door de opdeling

van de ontvangsten per doelstelling, worden de terugvorderingen WS verdeeld volgens hun oorsprong.

Inhoudelijke toelichting:

De minderontvangsten hebben te maken met lager dan verwachte terugvorderingen in het kader van hulpmiddelen.

GH0-BGGFARC-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
BA – JR 2025	0	0	0
BU 2025	0	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (RTH). Hierop wordt geen afzonderlijk krediet voorzien aangezien de afrekening van de zorgverstrekkende organisaties steeds globaal per subsidie-eenheid (SE) gebeurt, voor alle zorgvormen samen (rechtstreeks toegankelijke hulp en niet-rechtstreeks toegankelijke hulp, zowel voor meerderjarigen als minderjarigen). De aanrekening gebeurt globaal op GH0-BGGFARD-OW.

GH0-BGGFARD-OP ONTVANGSTEN PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	5.000	0	0
BA – JR 2025	5.000	0	0
BU 2025	6.432	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft terugvorderingen van eerder toegekende terugvorderbare voorschotten aan meerderjarige budgethouders PVB bij beëindiging cashbesteding en minderjarige budgethouders PAB bij het beëindigen van de ondersteuning door het VAPH of door overstap naar het PVB.

Inhoudelijke toelichting:

Gelet op het steeds stijgend aantal budgethouders én op het stijgend aantal cash besteders, stijgen de uitgaven, maar stijgt tevens het aantal uitstromers, met meer ontvangsten tot gevolg.

GH0-BGGFARD-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	20.800	0	0
BA – JR 2025	20.800	0	0

BU 2025	24.396	0	0
---------	--------	---	---

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van toegekende tegemoetkomingen voor niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (nRTH).

Het omvat zowel terugvorderingen van teveel betaalde voorschotten aan zorgaanbieders als ten onrechte uitgekeerde vergoedingen aan de PAB- en PVB-budgethouders bij de besteding van hun budget.

Tevens worden op dit begrotingsartikel de terugvorderingen in het kader van wettelijke subrogatie en cumulverbod aangerekend. Deze gebeuren voornamelijk van verzekeringsmaatschappijen.

Daar de afrekeningen per subsidie-eenheid (SE) van de zorginstellingen gebeuren van zowel RTH als nRTH samen, worden de terugvorderingen van de SE globaal op dit artikel aangerekend.

Tot slot wordt het artikel ook gespijsd met door de federale overheid aan de zorgvoorzieningen toegekende RSZ-kortingen. De zorgvoorzieningen storten deze korting door, aangezien de toegekende subsidie geen rekening houdt met deze korting.

Inhoudelijke toelichting:

Voor terugvorderingen PAB worden 'minder'-ontvangsten van 1,172 miljoen euro genoteerd.

Inzake terugvorderingen van de voorzieningen werd globaal 9,260 miljoen euro in ontvangsten geboekt of een 'meer'-ontvangst van 760 keuro. Inzake RSZ-recuperaties 2020 en 2021 werd 10,433 miljoen euro teruggevorderd en aangerekend op de NOO's (Nog te ontvangen ontvangstenstaten) van deze jaren. Voor RSZ-recuperaties 2025 werd een bedrag van 6,456 miljoen euro ingeboekt als NOO. De reeds ingeboekte NOO's voor RSZ-recuperaties 2022 tem 2024 worden in de NOO's aangehouden.

Inzake negatieve afrekeningen van voorschotten 2024 werd 641 keuro teruggevorderd (NOO ingeschat op 1 miljoen euro). Ook voor afrekeningen 2023 werd nog 1,789 miljoen euro teruggevorderd. Hiervoor was geen NOO meer ingeschreven, waardoor dit bedrag op de begroting 2025 werd aangerekend en een deel van de meerontvangsten van de voorzieningen verklaart. Voor negatieve afrekeningen van voorschotten m.b.t. 2025 werd een NOO van 1 miljoen euro ingeschreven.

In het kader van wettelijke subrogatie en cumulverbod werd respectievelijk 6,554 miljoen euro (meerontvangst van 3,914 miljoen euro) en 50 keuro in ontvangsten geboekt.

GH0-BGGFARE-OW ONTVANGSTEN – FINANCIERINGEN VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	300	0	0
BA – JR 2025	300	0	0
BU 2025	199	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugvorderingen van subsidies toegekend aan organisaties.

Inhoudelijke toelichting:

De minderontvangsten hebben te maken met het feit dat we proactief de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten opvolgen waardoor de voorschotten niet steeds volledig worden uitbetaald. Dit leidt ertoe dat we minder moeten terugvorderen.

GH0-BGGFARF-OL ONTVANGSTEN LENINGEN BELEIDSVOORBEREIDINGEN EN UITVOERING

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	1	0	0
BA – JR 2025	1	0	0
BU 2025	0	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat waarborgen gestort aan het VAPH. Het artikel is eerder symbolisch voor het geval er een waarborg zou gestort worden. Aan de uitgavenzijde wordt eenzelfde bedrag ingeschreven (uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-LE).

GH0-BGGFARF-OP ONTVANGSTEN PARTICIPATIES BELEIDSVOORBEREIDINGEN EN UITVOERING

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	20	0	0
BA – JR 2025	20	0	0
BU 2025	0	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat de terugstorting van eerder door het VAPH betaalde waarborgen. Het artikel is eerder symbolisch voor het geval er een waarborg zou gestort worden door het VAPH die nadien zou teruggestort worden. Aan de uitgavenzijde wordt eenzelfde bedrag ingeschreven (uitgavenartikel GH0-AGGF2RF-PA).

GH0-BGGFARF-OW ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	455	0	0
BA – JR 2025	455	0	0
BU 2025	71	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel omvat alle terugvorderingen vanuit de apparaatskredieten en opbrengsten van verkopen van goederen en diensten, alsook eventuele terugvorderingen van de loonkost van gedetacheerde personeelsleden.

Inhoudelijke toelichting:

De minderontvangst heeft vooral te maken met het aflopen van een aantal detacheringen.

GH0-BGGFAZZ-OI ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	2.720.372	0	0
BA – JR 2025	2.762.041	0	0
BU 2025	2.762.041	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het ontvangstenartikel betreft de werkingstoelage afkomstig van de Vlaamse overheid voor de uitvoering van de opdrachten van het VAPH.

Inhoudelijke toelichting:

Zie werkingstoelage aan het VAPH (GB0-1GGF2RX-IS)

GH0-BGGFAZZ-OG OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

(duizend euro)

	AO	TO	LO
BA 2025	16.635	0	0
BA – JR 2025	16.635	0	0
BU 2025	16.635	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel betreft het desgevallende gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren.

Uitgaven**GH0-AGGF2RA-WT** TOELEIDING NAAR ZORG EN ONDERSTEUNING EN NAAR HULPMIDDELEN

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	6.620	6.620
BA – JR 2025	6.620	6.620
BU 2025	6.188	6.188

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de vergoedingen voor de multidisciplinaire verslagen (MDV) uitgevoerd door multidisciplinaire teams (MDT). Het VAPH erkent niet alleen de teams maar vergoedt hen ook voor de opmaak van het MDV.

Het MDV bestaat uit verschillende modules. Afhankelijk van het type aanvraag (eerste of volgende aanvraag, PVB of IMB, type procedure) zijn één of meerdere modules noodzakelijk om tot een volledige objectivering van de aanvraag te komen.

Inhoudelijke toelichting:

Inzake de vergoedingen aan de MDT's werd een bedrag van 6,188 miljoen euro gerealiseerd (93,47%).

GH0-AGGF2RB-WT FINANCIERING VAN HULPMIDDELEN

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	48.957	37.763
BA – JR 2025	48.957	37.763
BU 2025	35.115	35.115

Korte inhoud begrotingsartikel:

Aan personen door het VAPH erkend als persoon met een handicap kunnen tegemoetkomingen worden verschaft om hulpmiddelen aan te kopen of aanpassingen uit te voeren om dagelijkse activiteiten zelfstandig uit te voeren thuis. In bepaalde gevallen kan ook gekozen worden voor een tegemoetkoming voor de huur van een hulpmiddel. Een aantal hulpmiddelen die individueel gebruikt worden, worden ook terugbetaald aan personen die verblijven in een voorziening.

Inhoudelijke toelichting:

Het initieel verhoogde technisch VAK-krediet voor de aanrekening van principiële goedkeuringen van aangevraagde aankopen van hulpmiddelen werd in de praktijk niet aangewend

De uitvoering is afhankelijk van de aanvragen en de afhandeling (effectieve aankoop) door de cliënten.

GH0-AGGF2RC-WT FINANCIERING VAN RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	115.400	115.400
BA – JR 2025	116.800	116.800
BU 2025	116.723	116.723

Korte inhoud begrotingsartikel:

Personen met een (vermoeden) van handicap die beperkte handicap specifieke hulp nodig hebben kunnen gebruik maken van rechtstreeks toegankelijke hulp. Rechtstreeks toegankelijke hulp is zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen. De persoon met een (vermoeden) van handicap dient niet te beschikken over een persoonsvolgend budget en dient eveneens de procedure toeleiding niet te doorlopen.

Het krediet werd na de BA 2025 verhoogd met 1,4 miljoen euro ten gevolge van de overschrijding van de spilindex.

GH0-AGGF2RD-PA PARTICIPATIES FINANCIERING VAN NIET RECHTSTEEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	25.000	25.000
BA – JR 2025	25.000	25.000
BU 2025	17.449	17.449

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet betreft de behoefte voor het toekennen van terugvorderbare voorschotten bij PAB voor minderjarigen en bij de cashbesteding van PVB voor meerderjarigen.

Het krediet wordt voorzien voor nieuwe toekenningen in het kader van de automatische toekenningen en/of het uitbreidingsbeleid en voor mogelijke wijzigingen in de besteding van het PVB van voucher naar cash bij bestaande cliënten.

Inhoudelijke toelichting:

Inzake terugvorderbare voorschotten werd 17,449 miljoen euro uitgekeerd (14,187 miljoen euro voor PVB en 3,262 miljoen euro voor PAB). De kredieten zijn zeer ruim ingeschat om zeker over voldoende middelen te beschikken voor het uitkeren van terugvorderbare voorschotten bij nieuwe terbeschikkingstellingen van een PAB en PVB. Aangezien het hier gaat om niet ESR-aanrekenbare uitgaven, is een ruime marge op het krediet geen budgettair beletsel. Het krediet werd in het verleden nooit volledig uitgeput. De aanwending is hoofdzakelijk afhankelijk van de hoogte van het uitbreidingsbeleid dat voorbehouden is voor PAB en PVB. Het kent wel een stijgende trend, aangezien er meer en meer cash wordt besteed door nieuwe cliënten. Dat verklaart ook de groei in de terugvorderingen (aan de ontvangstenzijde van de begroting op GH0-BGGFARD-OP.

GH0-AGGF2RD-WT FINANCIERING VAN NIET RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE ZORG EN ONDERSTEUNING

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	2.753.303	2.496.264
BA – JR 2025	2.797.692	2.536.536
BU 2025	2.811.549	2.514.365
Waarvan aanwending VAK-ruiter	13.857	

Korte inhoud begrotingsartikel:

De financiering van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning (nRTH) omvat de hoofdmoot van het totale te besteden budget van het VAPH. Dit budget omvat de directe financiering die betrekking heeft op de zorg van de cliënten, en toegekend wordt aan de cliënten of aan organisaties.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de cliënten zijn een persoonlijk assistentiebudget (PAB) voor minderjarigen en een persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen.

De ondersteuningsvormen via rechtstreekse financiering van de organisaties kan meerdere vormen aannemen.

- Multifunctioneel Centrum;
- Persoonsvolgende Convenant;
- Intersectorale Prioritaire Hulpvragen;
- Observatie-, Diagnose en Behandelingsunits;
- Gespecialiseerde units voor geïnterneerden;
- Handicapspecifieke dagondersteuning in de gevangenis, alsook psychosociale begeleiding;
- Unit voor geïnterneerden;
- Rechtstreeks gefinancierde zorg voor geïnterneerden;
- Zorg voor personen met een niet aangeboren hersenletsel.

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd na de BA 2025 verhoogd met 44,389 miljoen euro in VAK en 40,272 miljoen euro in VEK ten gevolge van de overschrijding van de spilindex.

Opdat de engagementen en uitgaven gedaan door het VAPH in overeenstemming zouden zijn met de regels van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO), werd de aanrekening van PAB en PVB vanaf boekjaar 2023 aangepast:

Elk door het VAPH ter beschikking gesteld PAB en PVB wordt voortaan ten belope van de waarde van dat PAB/PVB in dat jaar (= maximaal te besteden bedrag) op de begroting aangerekend op het VAK. Binnen dat VAK kunnen kosten worden vergoed (via cash- en/of voucherbesteding) die dan worden aangerekend op het VEK.

De VAK-kredieten voor PAB en PVB werden vanaf 2023 verhoogd omwille van de structurele onderbenutting die vastgesteld wordt bij de budgethouders. Met die bijkomende VAK-kredieten kunnen extra PAB en PVB ter beschikking gesteld worden, zonder dat de beschikbare VEK-kredieten overschreden worden.

De totale besteding in VAK bedraagt 2.811,549 miljoen euro (100,50%). De overschrijding van het krediet werd aangerekend op de VAK-ruiter ten belope van 13,857 miljoen euro.

De totale besteding in VEK bedraagt 2.514,365 miljoen euro (99,13%), en betekent een minderausgave van 22,171 miljoen euro.

PAB

Voor de terugbetaling van de goedgekeurde kostenstaten werd 98,519 miljoen euro gerealiseerd in VEK. Het vermelde bedrag is inclusief een raming van de NOF (Nog te ontvangen Facturen) voor 2025. Voor cashkosten kunnen de cliënten nog facturen indienen tot einde maart 2026.

PVB

De realisaties voor PVB bedragen 1.517,536 miljoen euro in VEK. Het deel dat aan de voorzieningen is gestort via derde betalingsstelsel, maar op naam van de cliënt is aangerekend, bedraagt 1.207,851 miljoen euro. De pure cash besteding bedraagt 309,684 miljoen euro. De vermelde bedragen zijn inclusief een raming van de NOF voor 2025. Voor cashkosten kunnen de cliënten nog facturen indienen tot einde maart 2026.

Subsidies aan zorginstellingen

De realisaties bedragen 896,795 miljoen euro in VEK. Dat bedrag is inclusief een raming van de NOF voor 2025. De afrekeningen van de voorzieningen zullen pas volledig verwerkt zijn in de loop van 2027. In deze realisatie zit ook de 'top up' voor de voucherbesteding van PVB-budgethouders. Dat is de extra subsidie die vergunde zorgaanbieders ontvangen bovenop het deel van het PVB dat

aangerekend werd op het PVB-budget van de cliënt. Vanuit dit krediet worden ook de zorginstellingen voor minderjarigen gesubsidieerd, de MFC's alsook de overgenomen internaten.

De uitgaven bevatten voor 102,4 miljoen euro middelen beschikbaar gesteld vanuit de netto-beleidsruimte voor 2025. De uitvoering ervan werd uitgerold, maar zal gedeeltelijk pas vanaf 2026 gebeuren, in het bijzonder het deel dat werd voorbehouden voor de minderjarigen via RTH en MFC, ten belope van 12,9 miljoen. In 2025 waren er 5.201 terbeschikkingstellingen PVB aan 4.551 personen (inclusief de volledige TBS'en PG2) en 330 toekenningen PAB.

Aanwending van de begrotingsruiter:

Omwille van de integratie van een aantal internaten (IPO en MPIGO!) in Welzijn werden kredieten overgeheveld vanuit het beleidsdomein Onderwijs naar het beleidsdomein Welzijn. De geboden zorg kon hiermee worden uitgebreid en beter afgestemd op de noden van de zorgbehoevenden. Dit leidt ook tot een hogere kost. De meerkost bedraagt 38,5 miljoen en werd in eerste instantie opgevangen met de reguliere begrotingskredieten. Ten belope van het restant werd het aangerekend op de decretaal overgedragen kredieten.

GH0-AGGF2RE-WT FINANCIERING VAN ONDERSTEUNENDE EN INTERMEDIAIRE ORGANISATIES

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	28.755	28.776
BA – JR 2025	28.755	28.776
BU 2025	26.582	26.595

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet omvat de subsidies aan organisaties, zowel gereguleerde, semi-gereguleerde als niet gereguleerde subsidies.

Het betreft enerzijds organisaties die een direct ondersteunende rol verlenen aan de personen met een (vermoeden) handicap of het beleid en anderzijds organisaties die een intermediaire rol verlenen aan organisaties die personen met een (vermoeden) handicap of het beleid ondersteunen.

Inhoudelijke toelichting:

De uitgaven betreffen o.a.

- bijstandsorganisaties: 3,181 miljoen euro
- CAB-doventolken: 2,732 miljoen euro
- ex-Derde ArbeidsCircuit: 2,483 miljoen euro
- Revalidatie: 4,107 miljoen euro
- Vrijetijdsorganisaties: 2,658 miljoen euro
- Diensten Ondersteuningsplan: 7,567 miljoen euro

De lagere uitvoering is terug te vinden op het project waarbij er een specifieke begeleiding was voorzien voor de personen die nog geen enkele ondersteuning genieten. Gelet op de geplande hervormingen en de versterking van RTH (rechtstreeks toegankelijke hulp) is dit begeleidingsproject on hold gezet.

GH0-AGGF2RF-LE LENINGEN - BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	1	1
BA – JR 2025	1	1
BU 2025	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel bevat de terugbetaling van ontvangen waarborgen die gestort werden aan het VAPH. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een terugbetaling te kunnen doen als er een waarborg zou gestort worden aan het VAPH. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OL, waar de ontvangen waarborg wordt geregistreerd.

GH0-AGGF2RF-LO LONEN - BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	27.819	27.819
BA – JR 2025	27.816	27.816
BU 2025	27.537	27.537

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de lonen van de personeelsleden van het VAPH aangerekend, evenals de loongerelateerde kosten (RSZ, vergoeding woon-werkverkeer, ...).

Inhoudelijke toelichting:

Het krediet werd na de BA2025 verminderd met 3 keuro in VAK en VEK ingevolge de herverdeling vanuit een provisioneel krediet in het kader van de verdeling van de meerkost van de aanvullingen op de ziekte uitkering voor de langdurig zieke contractuele personeelsleden.

GH0-AGGF2RF-PA PARTICIPATIES – BELEIDSVOORBEREIDING EN – UITVOERING

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	20	20
BA – JR 2025	20	20
BU 2025	31	31

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden waarborgen en borgtochten aangerekend die verschuldigd kunnen zijn, bv. voor een levering of huur. Het krediet is eerder symbolisch om alleszins een gevraagde waarborg bij een dienst te kunnen storten. Het krediet hangt samen met het ontvangstenartikel GH0-BGGFARF-OP, waar de terugstorting van de waarborg aan het VAPH zal worden geregistreerd.

Inhoudelijke toelichting:

Op dit artikel werd 31 keuro aangerekend in het kader van de boekhoudkundige verwerking van Europese subsidies (RAAVI-project). Het betreft niet-ESR aanrekenbare uitgaven.

GH0-AGGF2RF-WT WERKING – BELEIDSVOORBEREIDING EN UITVOERING
(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	9.953	9.926
BA – JR 2025	9.953	9.926
BU 2025	9.614	9.211

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden alle kosten aangerekend die verband houden met de interne werking van het VAPH. Het gaat onder meer om de huur, elektriciteit, verwarming evenals alle vormen van dienstverlening (telefonie, IT, ...).

GH0-AGGF2ZZ-OV OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR
(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	0	16.504
BA – JR 2025	0	16.504
BU 2025	0	0

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel betreft het overschot van het boekjaar, aangevuld met gecumuleerde overschot van de begrotingen van de voorbije jaren. Omwille van de decretaal ingeschreven overdracht van kredieten zal een deel hiervan worden aangewend in het lopend jaar.

Inhoudelijke toelichting:

Het boekjaar 2025 wordt afgesloten met een positief budgettair resultaat van 56,960 miljoen euro.

IX. BELEIDSVELD SOCIALE BESCHERMING

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Vlaamse sociale bescherming

De Vlaamse sociale bescherming (VSB) is een solidair verzekeringsmodel waarbij inwoners van Vlaanderen jaarlijks een zorgpremie betalen. In geval van zorgbehoefte kan men in ruil voor deze premie een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming, zoals de tegemoetkoming voor zorg. De uitvoering hiervan gebeurt door de zorgkassen. Kennisgevingen, aanvragen en financiering van prestaties voor gebruikers die aangesloten zijn bij een zorgkas, gebeuren via een digitale VSB-toepassing.

VSB bestaat momenteel uit volgende pijlers:

- Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (vroeger zorgverzekering);
- Zorgbudget voor mensen met een handicap (ook basisondersteuningsbudget);
- Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (vroeger tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden);
- Financiering residentiële ouderenzorg (woonzorgcentra, centra voor kortverblijf en dagverzorgingscentra);
- Mobiliteitshulpmiddelen
- Geestelijke gezondheidszorg (psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen);
- Revalidatie vooral gericht op psychosociale aspecten;
- Revalidatie gericht op het herstel van fysieke functies, met inbegrip van revalidatieziekenhuizen en voorzieningen met een revalidatieovereenkomst;
- Multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging (MBE).

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We waarborgen de sociale bescherming van de burger

OD 1.1: We verbeteren de financiële toegankelijkheid met vereenvoudigde en transparante (aanvraag)procedures en werken ongelijkheden weg

Alle voorbereidingen werden getroffen om vanaf 1 maart 2026 van start te kunnen gaan met de BelRAI Screener als inschalingsinstrument voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

We voeren gedetailleerde analyses uit over hoe we een geïntegreerde en vereenvoudigde digitale aanvraagprocedure voor de zorgbudgetten, gebaseerd op de BelRAI-inschaling, kunnen realiseren. Dit proces omvat onder andere het identificeren van de huidige knelpunten en inefficiënties in de bestaande procedures.

De beleidsuitgaven voor het zorgbudget ouderen met een zorgnood werden aangerekend op artikel GM0-AGHF2TB-WT.

OD 1.2: We ontwikkelen een zorgprognosemodel om verwachte zorgnoden in kaart te brengen

We zijn gestart met de ontwikkeling van een zorgprognosemodel op basis van een uitgebreide set aan databronnen (zoals deze van BelRAI) en dit via het ZorgAtlas

Data Platform (zie ook ISE Woonzorg en eerste lijn). Op die manier willen we de verwachte zorgnoden meer accuraat inschatten met het oog op programmatie en budgettering van het zorgaanbod. De scope is afgelijnd naar de residentiële ouderenzorg, de thuiszorg en zorgbudgetten (zwaar zorgbehoevenden en ouderen met een zorgnood). Uit reeds uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek in 2025 werden conceptfiches en determinanten bepaald, evenals de beschikbare databronnen om deze te modelleren in het zorgprognose-instrument.

De beleidsuitgaven voor het wetenschappelijk onderzoek werden aangerekend op artikel GM0-AGHF2WA-WT.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

SOCIALE BESCHERMING, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.320.868	1.342.142	1.338.888	1.323.145	1.344.489	1.310.791
Toe-lagen IS	3.951.131	4.017.938	4.020.801	3.951.279	4.021.075	4.021.075
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.271.999	5.360.080	5.359.689	5.274.424	5.365.564	5.331.866

Inhoudelijke toelichting:

De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels.

1.2.1. Departement Zorg

Uitgaven

GB0-1GHF2TF-WT – MAXIMUMFACTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op de interministeriële conferentie van 13 september 2023 is een samenwerkingsakkoord afgesloten tussen de deelstaten en de federale overheid met betrekking tot: de maximumfactuur, de forfaitaire toelage voor chronisch zieken en het statuut van personen met een chronische aandoening. Op basis van dit akkoord zal de uitvoering van de MAF verder geoperationaliseerd worden in overleg met de federale overheid en de andere regio's.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	4.104	4.104	4.104	4.104	4.104	4.104

Inhoudelijke toelichting:

Het budget 2025 werd volledig benut.

GB0-1GHF2TG-WT – THUIS- EN OUDERENZORGBELEID**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 zorgt voor het wetgevend kader voor de subsidiëring van deze voorzieningen en verenigingen. Deze voorzieningen dragen er toe bij dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen:

- lokale dienstencentra;
- thuiszorgvoorzieningen:
 - o diensten voor oppashulp;
 - o diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
 - o diensten voor gastopvang;
 - o de centra voor kortverblijf type 3;
 - o de centra voor herstelverblijf;
- verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Voor de ouderenvoorzieningen worden volgende subsidies vanop dit artikel uitbetaald:

- de werkingssubsidies voor de centra voor dagverzorging en de centra voor dagopvang;
- de tegemoetkoming voor de regularisatie van de projectgesco's in de ouderenzorg;
- de DAC-supplementen voor de woonzorgcentra;
- de subsidiëring van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de 9 regionale expertisecentra;
- de subsidiëring van de BEVAK-serviceflats;
- projectsubsidies ouderenzorg.

Daarnaast wordt op dit artikel nog budget voorzien voor de uitvoering van de sociale akkoorden in de woonzorg wat betreft:

- de dotatiefondsen sociale maribel;
- de tegemoetkoming in de vakbondspremie.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van operationele doelstelling

- OD 2.1: We realiseren een passend zorg- en ondersteuningsaanbod om mensen met een zorgnood zo lang mogelijk thuis te laten wonen, evenals een voldoende gevarieerd residentieel aanbod.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	76.757	78.051	75.445	81.034	82.398	77.519

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 1.294 keuro VAK en 1.364 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 1.294 keuro VAK en VEK toegevoegd in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2);
- Er werd -1.370 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS in het kader van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-middelen (MB van 23 oktober 2025);
- Er werd 1.440 keuro VEK toegevoegd vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van de relanceprojecten "tevredenheidsmeting woonzorgcentra" (467 keuro) en "versterking van de referentierol dementie in de thuiszorg en de uitbouw van referentie-artsen dementie" (973 keuro, MB van 23 mei 2025).

Het totale VAK-budget op dit begrotingsartikel werd voor 96,66% benut en het totale VEK-budget werd voor 94,08% benut. Er is een verschil in VEK van 4.879 keuro (5,9%) tussen BA-JR 2025 en BU2025.

Het verschil in VEK-uitvoering is grotendeels te verklaren door niet-gerealiseerde saldi.

GB0-1GHF2TH-WT – THUIS- EN GEZINSZORG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de diensten voor gezinszorg gesubsidieerd die er toe bijdragen dat mensen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woning en woonomgeving kunnen blijven wonen.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van operationele doelstelling

- OD 2.1: We realiseren een passend zorg- en ondersteuningsaanbod om mensen met een zorgnood zo lang mogelijk thuis te laten wonen, evenals een voldoende gevarieerd residentieel aanbod.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1.022.709	1.040.149	1.032.533	1.020.709	1.036.174	1.000.387

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 17.440 keuro VAK en 15.465 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 17.440 keuro VAK en VEK toegevoegd in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC. 1087/2);
- Er werd -1.975 keuro VEK herverdeeld naar GB0-1GHF2TJ-WT in het kader van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-middelen (MB van 16 juni 2025).

Het totale VAK-budget op dit begrotingsartikel werd voor 99,27% benut en het totale VEK-budget werd voor 96,55% benut. Er is een verschil in VAK van 7.616 keuro (0,73%) en in VEK van 35.787 keuro (3,4%) tussen BA-JR 2025 en BU2025.

Het verschil in VAK-uitvoering is grotendeels te verklaren als volgt:

- Er werd 5.000 keuro VAK tijdelijk geblokkeerd als voorzorgsmaatregel. Deze blokkering diende om een mogelijke extra kost voor de eindejaarspremie in de woonzorgcentra in 2026 op te vangen, voor het geval er geen blijvende oplossing zou worden gevonden. Intussen is er wel een structurele oplossing uitgewerkt, maar de eerder opgelegde blokkering werd niet meer opgeheven;
- In uitvoering van het centenboekje wordt 5% van de voorziene opstap uitbreidingsbeleid eenmalig onbenut. Op de voorziene 12 miljoen euro voor het uitbreidingsbeleid binnen Warm Vlaanderen impliceert dit een onderbenutting van 600 keuro VAK.

Het verschil in VEK-uitvoering is grotendeels te verklaren als volgt:

- Een bedrag van 20.801 keuro VEK betreft een niet gerealiseerd saldo uit 2024 van gezinszorg en aanvullende thuiszorg (overlopende rekening);
- Er wordt voor 2025 een niet-besteeld saldo van 7.983 keuro VEK verwacht. De effectieve saldering van de diensten voor gezinszorg met betrekking tot het begrotingsjaar 2025 zal echter pas midden 2026 gekend zijn;
- Afgesproken onderbenutting van 600 keuro VEK cf. centenboekje (zie ook toelichting VAK).

Naar dit begrotingsartikel werd 12.000 keuro middelen Warm Vlaanderen (netto beleidsruimte) verdeeld, waarvan 11.354 keuro werd gerealiseerd. Hierbij een overzicht van hoe dit uitbreidingsbeleid 2025 besteed werd:

Maatregel	keuro (VAK)
Uitbreiding urencontingent gezinszorg 2025	1.922
Eenmalige herverdeling VIPA	1.000
Verhoging vergoeding verplaatsingen met de wagen verzorgend en logistiek personeel (brandstof)	3.840
Traject nieuw financieringsmodel diensten gezinszorg	3.500

Ontwikkelen van een kwetsbaarheidsprofiel voor cliënten in de thuiszorg	94,77
Ontwikkelen van meetprotocol voor de indicatoren die kwetsbare doelgroepen kunnen definiëren die een dienst voor gezinszorg prioritair moet bereiken	147,23
Uitfasering Cognos - migratie rapporten naar ZorgAtlas/Tableau	250
5% centenboekje	600
Totaal	11.354

GB0-1GHF2TJ-WT – GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Korte inhoud begrotingsartikel:

De uitgaven op dit artikel werden ingekanteld in de Vlaamse Sociale Bescherming.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	0	0	0	0	1.975	1.975

Inhoudelijke toelichting:

Doorheen het jaar werd één herverdeling uitgevoerd om 1.975 keuro VEK te vereffenen voor openstaande verplichtingen uit voorgaande jaren (MB van 16 juni 2025).

GB0-1GHF2TR-WT – UITVOERING SOCIALE AKKOORDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De budgetten voor de uitvoering van de sociale akkoorden ouderenzorg en de eerstelijns- en geestelijke gezondheidszorg werden gegroepeerd op dit artikel.

Concreet gaat het over de budgetten voor:

- de financiering van de maatregel vrijstelling van arbeidsprestaties en eindeloopbaan in de ouderenzorg en de eerstelijns- en geestelijke gezondheidszorg;
- de dotaties sociale maribel ouderenzorg;
- de syndicale premies ouderenzorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	217.298	219.838	226.806	217.298	219.838	226.806

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 (2.540 keuro VAK en VEK) zijn het gevolg van een herverdeling in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies. (VR 2025 2811 DOC.1087/2).

Het totale VAK- en VEK budget werd voor 103,17% benut. Er werd immers nadien nog een anomalie geboekt op de kredieten in het kader van eindeloopbaan ouderenzorg (1GH037) voor in totaal 7.144 keuro. Er was immers een tekort ontstaan naar aanleiding van een te klein budget voor het opvangen van de verschillende spilindexoverschrijdingen sinds 2022, de toename van het aantal rechthebbenden en een stijgende vervangingsratio. Door het boeken van deze anomalie werd het tekort op deze basisallocatie voor 2025 afgedekt

GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB)**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het betreft de jaarlijkse toelage aan het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB).

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	3.951.131	4.017.938	4.020.801	3.951.279	4.021.075	4.021.075

Inhoudelijke toelichting:

De toelage aan het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming wordt verdeeld over de verschillende VSB-pijlers (met inbegrip van de werkingssubsidies aan de mutualistische zorgkassen).

Het betreft de volgende pijlers die in de begroting 2025 voor onderstaande bedragen werden opgenomen (*):

- Zorgbudget zwaar zorgbehoevenden (ZZZ):137.083 keuro;
- Zorgbudget Ouderen met Zorgnood (ZBO):350.488 keuro;
- Zorgbudget Personen met Handicap (ZPH): 25.433 keuro;
- Tegemoetkomingen Mobiliteit en Hulpmiddelen (MOHM)- met inbegrip van de Rolstoel Adviesteams (RATS): 101.016 keuro;
- Tegemoetkomingen in Residentiële Ouderenzorg (ROZ): 2.892.788 keuro;
- Multidisciplinair Overleg (MDO): 994 keuro;
- Revalidatie Ziekenhuizen (RZH):121.603 keuro;
- Revalidatie Conventies (RCO): 211.396 keuro;
- Psychiatrische Verzorgingstehuizen (PVT) met inbegrip van de Initiatieven Beschut Wonen (IBW): 153.355 keuro;
- Aparte pijler Algemeen Beleid AVSB: 13.988 keuro;
- Multidisciplinaire Begeleidingsequipes Palliatieve zorgen (MBE): 12.931 keuro.

(*) Met inbegrip van de in 2025 toegekende bedragen uit index, relance en VIA 6 – herverdelingsrondes (cijfer uit Orafin AVSB). Totaal toelagebedrag bij begrotingscontrole 2025: 4.021.075 keuro VEK. Dit bedrag werd in 2025 in totaliteit aangerekend op het budget van het Agentschap.

De verschillen tussen de kredieten BA 2025 en BA-JR 2025 zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 66.807 keuro VAK en 69.796 keuro VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 66.807 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC. 1087/2);
- Er werd 2.384 keuro VEK herverdeeld in het kader van het optimaal inzetten van de beschikbare VEK-middelen (MB van 23 oktober 2025);
- Er werd 605 keuro VEK herverdeeld vanuit de relanceprovisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 126 keuro VEK voor VV116 'Elektronisch patiëntendossier – Geïntegreerd zorg- en ondersteuningsplan' en 479 keuro VEK voor VV045 'Inzetten op kwaliteit en good governance van woonzorgcentra en vooruitschuif nieuw beleid' (MB van 23 mei 2025).

Het verschil van 2.863 keuro VAK tussen de kolommen BA-JR 2025 en BU 2025 is het gevolg van een anomalie die geboekt werd om OraFin-technische redenen, meer bepaald om toe te laten dat het agentschap VSB de hierboven vermelde herverdeelde VEK-middelen (2.384 keuro VEK + 479 keuro VEK relance) via de toelage zou kunnen ontvangen.

Voor meer detail wordt verwezen naar de bespreking van de begrotingsuitvoering van het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming.

1.2.3. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming

Omschrijving

Per begrotingsartikel wordt hieronder een beknopte toelichting gegeven bij de begroting van het agentschap en de uitvoering ervan in 2025 in VEK aan ontvangsten- en uitgavenzijde. Het agentschap Vlaamse Sociale Bescherming is een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de Vlaamse Regering.

Ontvangsten

GM0-BGHFATC-OW – Ontvangsten Werking en Toelagen – Vlaamse Sociale Bescherming

Inkomsten uit beleggingen overheid/niet overheid (ESR 26.10 en ESR 26.20)

Er werd in de begrotingsaanpassing 2025 een bedrag aan inkomsten ingeschreven van 17.811 keuro uit beleggingen overheid/ niet overheid, waarvan samen op beide ESR-codes 16.706 keuro werd geïnd. Dit zijn 1.105 keuro minderontvangsten dan oorspronkelijk voorzien. Hoewel 2025 een goed beursjaar was en er nog steeds sprake is van een stijging van de beleggingsopbrengsten, hebben deze zich minder sterk ontwikkeld dan aanvankelijk werd verwacht. De toename bleef dus beperkter dan vooraf ingeschat, voornamelijk als gevolg van de evolutie van het Vlaams staatspapier en de DG Infra-yield.

Dividenden Vladubel (ESR 28.20)

Het dividend Vladubel zorgverzekering, werd in de BA 2025 geraamd op 10.286 keuro en voor eenzelfde bedrag opgenomen in de begrotingsuitvoering. In de begroting moet op advies van de controleorganen, revisor en Rekenhof, vanaf 2020 het bruto dividend opgenomen worden bij de inkomsten (ESR 28.20) en RV bij de uitgaven (zie ESR 12.50).

Bruto-dividend	10.286.040
Uitgaven RV 30 %:	3.085.812
Netto-dividend	7.200.228

De RV van 30% op dividenden wordt als uitgaven ingeschreven onder de allocatie AGH041 (ESR 12.50) bij het artikel "Algemeen beleid" (GM0-AGHF2TA-WT).

Zorgpremies (ESR 38.50)

De raming gaat uit van de bevolkingsprojecties van het ADSEI waarop de percentages bijdrageplichtigen en betalende leden VSB van 2024 worden toegepast. We vertrekken van het percentage van de bevolking, ouder dan 25 jaar, dat een zorgpremie moet betalen en daarna volgt een controle hoeveel percentage van de bevolking de zorgpremie tijdig betaalt. Er wordt ook rekening gehouden met de verminderde zorgpremie voor wie een VT – statuut heeft.

De zorgpremie wordt jaarlijks geïndexeerd.

In de begroting 2025 van het agentschap VSB werden de voor 2025 te ontvangen zorgpremies geraamd op 286.217 keuro. In realiteit werd uiteindelijk voor 285.545 keuro aan ontvangen zorgpremies geboekt (bron: rapporteringsbladen van de zorgkassen van 15 februari 2026). Een minderopbrengst van 671 keuro.

Vordering boetes en achterstallige zorgpremies (ESR 38.50)

De vordering aan administratieve boetes werd in de begrotingsaanpassing 2025 geraamd op 15.281 keuro. Volgens de wetgeving vanaf 2021 wordt per kalenderjaar slechts één administratieve geldboete opgelegd. De finale effectieve vordering op basis van 1 boetemailing (in december 2025) bedroeg voor de boetes en achterstallige zorgpremies tezamen 18.221 keuro, aan te rekenen op de ESR 38.50 allocatie BGH011. Er werd een actualisatie van de definitief oninbare vorderingen boetes van 3.643 keuro geboekt, evenals een actualisatie van de waardevermindering vordering boetes van 1.851 keuro, aangerekend op de ESR 53.20.

Overige belangrijke ontvangstenposten (ESR 38 en ESR 48)

Er werd een bedrag van 5.682 keuro aan inningen uit internationale overeenkomsten (7.500 keuro geraamd in de BA 2025) aangerekend. Het gaat om terugvorderingen van kosten gedragen door VSB voor sociaal verzekerden in andere Europese lidstaten die via het RIZIV naar het agentschap VSB toekomen. De inkomsten uit subrogatiedossiers: in 2025 werd aan inkomsten uit subrogatie een bedrag ad. 2.203 keuro aangerekend (1.000 keuro geraamd BA 2025).

GM0-BGHFAZZ-OI – Ontvangsten Interne Stroom

De belangrijkste ontvangst in de begroting van het agentschap betreft de toelage zoals ze onder begrotingsartikel GB0-1GHF2TX-IS – VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (VSB) in de administratieve begroting van de Vlaamse Overheid wordt opgenomen. Dit begrotingsartikel omvat de werkingstoelage, verdeeld over de verschillende VSB-pijlers, aan het Agentschap Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) en bedraagt in totaal 4.021.075 keuro.

Uitgaven

GM0-AGHF2TA-PA - PARTICIPATIES – SOCIALE BESCHERMING – ALGEMEEN BELEID (ESR 81.12)

Volgens de nota VR van 3 maart 2023 en het BVR Klimaatplan dat principieel werd goedgekeurd op 7 februari 2025, konden oproepen gelanceerd worden in 2023 en 2024 voor renteloze energieleningen. Deze werden toegekend onder de vorm van financieringstoezeggingen die binnen de 2 jaar worden omgezet in lening contracten. De geldopname strekt zich maximaal tot het einde van de bouwwerken uit of tot 3 jaar na aanvang (BVR Klimaatplan, artikel 9/35, §1). Gezien de aanvang van de werken dikwijls samenvalt met de afsluiting van het leningscontract, zal er dus maximaal 5 jaar verstreken zijn tussen de financieringstoezegging en de laatste geldopname.

Van de totale financieringstoezeggingen blijft 24.635 keuro beschikbaar voor opname tot uiterlijk 2029, gezien de maximale looptijd van 5 jaar tussen toekenning en laatste opname. Eind 2025 was hiervan 6.727.802,54 euro effectief opgenomen. Het resterende saldo van 17.907.197,46 euro wordt overgedragen naar 2026 om verdere opnames van de renteloze energieleningen te financieren. Totale uitvoering 2025 = 24.635 keuro

GM0-AGHF2TA-WT - Werking en Toelagen – Vlaamse Sociale Bescherming – Algemeen Beleid

De ESR-code **12.11** omvat de algemene werkingsuitgaven van het AVSB (budget BA 2025: 3.005 keuro na managementmatige herverdeling ad. -1.249 keuro beperkt tot 1.756 keuro), de kosten met betrekking tot het beheer van de beleggingen (budget: 586 keuro), de facturatie door het controleorgaan MEDIWE (indicatiestellingen – budget: 416 keuro) en de uitgaven die verband houden met de inning van de administratieve geldboetes en de achterstallige zorgpremies: de boetemailing van december 2025, de deurwaarderskosten en de uitgaven voor het callcenter (budget BA 2025: 1.800 keuro verhoogd tot 2.559 keuro na managementmatige herverdeling). De totale uitvoering bedraagt in totaal 5.014 keuro, de raming van het actueel budget na managementmatige herverdeling is 5.317 keuro. Dit zal zorgen voor een onderbenutting van 303 keuro.

De belangrijkste posten onder de algemene werkingsuitgaven (ESR 12.11) van het agentschap VSB zijn erelonen en honoraria advocaten, allerhande vormen van dienstverlening (hosting, support, onderhoud ICT, projectmanagement, adviezen experts, studies...) door derden en de presentiegelden.

De **ESR 12.21** die onder dit artikel vallen betreffen: RIZIV-vergoeding; subrogatiefee.

De RIZIV-vergoeding voor de administratieve bijstand van de internationale dossiers en die door het AVSB betaald werden in het najaar 2025 bedroeg 2.922 keuro (raming BA 2025 3.900 keuro). De onderbenutting is een rechtstreeks gevolg van lager dan geraamde ontvangsten internationale overeenkomsten (BGH017).

De subrogatie fee, is een variabel percentage van de geïnde subrogatiebedragen die de zorgkassen/verzekeringsinstellingen ontvangen. Dat percentage is afhankelijk van het geïnde volume in verhouding tot de uitgegeven tegemoetkomingen. De subrogatiefee van 221 keuro werd uitbetaald aan de zorgkassen. In de BA 2025 werden deze uitgaven begroot op 100 keuro. Deze afwijking is het gevolg van hogere ontvangsten (2.231 k euro tegenover 1.000 k

euro begroot), wat resulteerde in een proportioneel hogere terug te betalen subrogatiefee (10%).”

De in rekening gebrachte roerende voorheffing (30%) op het dividend van het aandelenfonds Vladubel (**ESR 12.50**) bedragen 3.086 keuro (zie ook supra).

ESR 31.32 – Subsidies aan de vzw Vlaams Investeringsplatform BelRAI (VIP Bel RAI) en aan de vzw Kwaliteitscentrum voor de Diagnostiek (KCD)

Er werd in 2025 een totaalbedrag van 2.299 keuro aangerekend, bestaande uit 1.700 keuro (VAK+VEK) voor vzw VIP Bel RAI en 599 keuro (VAK+ VEK) voor Vzw Kwaliteitscentrum voor de Diagnostiek.

Het VIP BelRAI-budget werd samengesteld door bedrag van 900 keuro in de BA2025, dit aangevuld met 310 keuro via een managementmatige herverdeling vanuit AGH013 (ESR 74.40) en 490 keuro vanuit AGH012 (ESR 12.11).

Aan de **VZW Vlaams IT – platform BelRAI** is de opdracht gegeven om een Vlaams BelRAI platform te ontwikkelen. Dit platform is noodzakelijk om de uitrol van BelRAI in Vlaanderen te realiseren. In 2021 werd de BelRAI screener geïmplementeerd voor het toekennen van zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en voor de werking van de diensten gezinszorg en de diensten maatschappelijk werk. In 2022 volgen de BelRAI Home Care met sociaal supplement en de BelRAI screener voor kinderen. In 2023 werd de BelRAI Long Term Care Facility geïmplementeerd.

De Vlaamse sociale bescherming voert BelRAI gefaseerd in als evaluatie-instrument voor zorgzwaarte. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor het **KCD**. Het KCD staat in voor de ontwikkeling van de methodologie en heeft daarnaast een belangrijke coördinerende en sturende rol op het vlak van opleiding en intervisie. Concreet betekent dit dat het KCD de vormingspakketten ontwikkelt, waarmee de trainers aan de slag gaan evenals de inhoud voor intervisie achteraf.

ESR 74.40 – Investeringsuitgaven agentschap VSB inclusief het relanceproject 115 – Digitalisering van de RIZIV-sectoren

In 2025 werd in totaal 10.490 keuro aan ICT-investeringen door het agentschap VSB aangerekend op een actueel budget van 9.438 keuro (budget BA 2025 9.748 keuro – 310 keuro managementmatige herverdeling naar VZW Vip BelRAI). Dit betreft de verdere uitbreiding, aanpassingen en analyse van de applicaties voor de diverse bestaande VSB pijlers.

Ook de uitgaven op de relanceprojecten VV115 (Digitalisering RIZIV-sectoren), VV116 (Elektronisch patiëntendossier) VV045 (Good Governance WZC) en de Informaticapremies Ouderenzorg en Projecten worden op deze ESR aangerekend.

Relanceprojecten 115 en 116 binnen artikel GM0-AGHF2TA-WT

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het relanceproject VV115 – Digitalisering RIZIV sectoren in 2025 een bedrag van 332 keuro in VEK aangerekend. Er werden hiervoor geen middelen opgevraagd tijdens de relanceronde.

In het kader van de relanceherverdelingen werd voor het project VV116, Elektronisch patiëntendossier, een bedrag van 118 keuro in VEK aangerekend en het opgevraagde budget tijdens relanceronde was 126 keuro.

GM0-AGHF2TB-WT tot en met GM0-AGHF2TT-WT – Diverse VSB – Pijlers
(zorgbudgetten en zorgtickets/tegemoetkomingen)

Zorgbudgetten (ESR 34.31): volgende pijlers:

- zorgbudget zwaar zorgbehoevenden - ZZZ (art. GM0-AGHF2TC-WT): 443.508 keuro decretaal budget, uitvoering 439.099 keuro; een boni van 4.409 keuro in vergelijking met decretaal budget. Reden: lager aantal personen in de mantel- en thuiszorg dan geraamd.
- zorgbudget ouderen met zorgnood – ZBO (art. GM0-AGHF2TB-WT): 345.377 keuro decretaal budget, uitvoering 312.496 keuro; een boni van 32.881 (10%) keuro in vergelijking met decretaal budget.

Reden voor de afwijking (>5%):

Vanaf 1 januari 2025 was de invoering van de BelRAI Screener (BRS) voor ZBO in de thuissituatie gepland. Personen met een ZBO op basis van de MSS behielden hun recht, maar konden vrijwillig overstappen naar de BRS. Aangezien ongeveer 90% van de MSS-rechten van onbepaalde duur was, bleven deze behouden en vond er geen automatische herziening plaats.

Er werd verwacht dat sommige gebruikers via de BRS in een hogere categorie zouden terechtkomen en daarom een herziening zouden aanvragen. Dit leidde tot een geraamde meerkost van ongeveer 32 miljoen euro in 2025.

Hoewel deze meerkost was opgenomen in de begroting (BA25), werd de invoering van de BRS uitgesteld en pas geleidelijk opgestart vanaf 1 maart 2026, wat resulteerde in een onderbenutting (10%) van de middelen.

- zorgbudget personen met handicap - ZPH (art. GM0-AGHF2TD-WT): 25.207 keuro decretaal budget, uitvoering 23.377 keuro; een boni van 1.830 keuro (7%) in vergelijking met decretaal budget.

Reden voor de afwijking (>5%): het budget heeft een uitdovend karakter. Er is geen instroom van nieuwe dossiers; enkel een geleidelijke uitstroom, voornamelijk door overlijden of door de overgang naar een persoonsvolgend budget (VAPH).

Aanvullend onder de ESR 34.31 opgenomen VSB-pijlers:

- Tegemoetkomingen Mobiliteits- en Hulpmiddelen (MOHM – art. GM0-AGHF2TK-WT) (ESR 34.31): 91.787 keuro decretaal budget; uitvoering 81.703 keuro; een boni van 10.084 keuro in vergelijking met decretaal budget.

De onderbenutting is voornamelijk toe te schrijven aan twee factoren: een lagere facturatie van voorgaande jaren dan initieel geraamd en een netto groei die onder de oorspronkelijke verwachtingen blijft.

- Rolstoeladviesteams (RATS – art. GM0-AGHF2TK-WT) (ESR 34.31): 1.521 keuro decretaal budget; uitvoering 1.953 keuro; een mali van 432 keuro in vergelijking met decretaal budget. Reden: hogere stijging van aantal goedgekeurde aanvragen voor een tegemoetkoming rolstoeladviesrapporten.
- Multidisciplinair Overleg (MDO – art. GM0-AGHF2TM-WT) (ESR 34.31): 994 keuro decretaal budget; uitvoering 609 keuro; een boni van 385 keuro in vergelijking met decretaal budget.

De ontwikkelingen rond Geïntegreerde Zorg en Ondersteuning schuiven de concepten zorgcoördinatie en casemanagement naar voor. Het is de bedoeling op termijn het MDO-vergoedingssysteem te laten evolueren naar een bijkomende tegemoetkoming voor zorgcoördinatie en voor casemanagement.

De zorgaanbieders op het terrein worden in deze evolutie betrokken. Hierdoor heerst er wat onduidelijkheid over het MDO-systeem en het voortbestaan ervan. Dit kan verklaren waarom er minder MDO's plaatsvinden. De MDO's die echter wel doorgaan, zorgen ervoor dat de meest kwetsbaren in de samenleving toch tot een doelgericht, afgestemd en gepland zorgproces komen.

- Revalidatie Ziekenhuizen (REVA Z – art. GM0-AGHF2TN-WT) (ESR 34.31): 120.064 keuro decretaal budget; uitvoering 117.478 keuro; een relatieve boni van 2.585 keuro in vergelijking met decretaal budget.

ESR 34.32 (overige sociale uitkeringen – uitkeringen in natura):

- Tegemoetkomingen in de residentiële ouderenzorg:

Detail van de decretaal toegekende budgetten 2025 voor de VSB-pijlers: Totaal na begrotingsaanpassing 2025 en na eventuele herverdelingen uit diverse provisies (index, relance, VIA6) – zie supra zijn deze VSB-pijlers opgenomen respectievelijk voor:

Tegemoetkomingen Ouderenzorg (art. GM0-AGHF2TL-WT) (ESR 34.32):

- Woonzorgcentra (WZC) en centra voor kortverblijf (CVK): 2.764.324 keuro VAK en VEK;
- Centra voor dagverzorging (CDV): 44.992 keuro VAK en VEK.

daarnaast op GM0-AGHF2TL-WT nog:

- infrastructuurforfait in de ouderenzorg: 35.466 keuro (ESR 52.10) VAK en VEK;
- informaticapremies en projecten in de ouderenzorg:
 - o VAK 1.619 keuro (ESR 31.22) en 622 keuro (ESR 32.00);
 - o VEK 1.619 keuro (ESR 31.22) en 3.006 keuro (ESR 32.00);
- relanceproject VV045 – Good governance WZC: 479 keuro VEK (ESR 34.32);
- eindejaarspremies (versterking personeel en kwaliteit ouderenzorg): 55.509 keuro VAK en VEK (ESR 34.31).

Residentiële ouderenzorg overige uitgaven (GM0-AGHF2TT-WT):

- Subsidie jobstudenten voor woonzorgcentra: 6.000 keuro (ESR 34.32)

Uitvoeringscijfers eind 2025

GM0-AGHF2TL-WT:

- Woonzorgcentra (WZC) en centra voor kortverblijf (CVK): 2.729.593 keuro (met inbegrip van de diverse geboekte te ontvangen facturen). Een niet gerealiseerd budget van 34.731 keuro in vergelijking met het decretaal budget.
Hiermee werd het VEK & VAK budget voor 98,7% benut. Deze minimale niet-realisatie van 1,3% kan worden toegeschreven aan een iets latere realisatie van extra woongelegenheden en een iets lagere effectieve bezettingsgraad.
- Dagverzorgingscentra (DVC): 35.659 keuro VAK & VEK (met inbegrip van de diverse geboekte te ontvangen facturen).

Een niet-gerealiseerd budget van 9.333 keuro VAK & VEK in vergelijking met het decretaal budget.

Dit verschil is te wijten aan een nog openstaande capaciteit van nog toe te kennen bijkomende erkenningen voor centra voor dagverzorging. Aan deze nog te verdelen bijkomende erkenningen is ook een budget voor facturatie van tegemoetkomingen voor zorg gekoppeld. Daarnaast was ook de bezettingsgraad van de centra voor dagverzorging lager dan voorzien.

- informaticapremies en projecten in de ouderenzorg: 1.628 keuro VAK & 3.719 keuro VEK (ESR 31.22)

De niet gerealiseerde 905 keuro VAK is enerzijds het gevolg van 613 keuro VAK waarvoor geen projecten werden toegekend en anderzijds het gevolg van projecten waarvan de prestaties nog niet in 2025 werden geleverd.

- relanceproject VV045 – Good governance WZC: 387 keuro VEK. Dit betekent een niet gerealiseerd budget van 92 keuro omwille van projecten waarvan de prestaties nog niet in 2025 werden geleverd.

GM0-AGHF2TT-WT:

Van het voorziene budget van 6.000 keuro werd voor de subsidies voor de jobstudenten in de woonzorgcentra, op basis van de criteria het in het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2025 (VR 2025 0407 DOC.0580/2BIS), de effectieve toekenning (VAK en VEK) beperkt tot 5.549 keuro.

Tegemoetkomingen Revalidatie Conventies: GM0-AGHF2TO-WT (ESR 34.32): 208.817 keuro decretaal budget; uitvoering 208.817 keuro (inclusief te ontvangen facturen); volledige benutting per einde 2025.

Tegemoetkomingen Psychiatrische Verzorgingstehuizen: GM0-AGHF2TP-WT (ESR 34.32): 95.663 keuro decretaal budget; uitvoering 96.795 keuro; een mali van 1.132 keuro in vergelijking met decretaal budget: reden: facturatie ontvangen in 2025 met betrekking tot prestaties voorgaande jaren hoger dan ingeschat.

Tegemoetkomingen Initiatieven Beschut Wonen: GM0-AGHF2TP-WT (ESR 34.32): 55.836 keuro decretaal budget; uitvoering 54.704 keuro; relatieve boni van 1.132 keuro in vergelijking met decretaal budget 2025.

Tegemoetkomingen Multidisciplinaire Begeleidingsequipes Palliatieve Zorgen: GM0-AHGF2TQ-WT (ESR 34.32, 31.32): 12.766 keuro decretaal budget; uitvoering 11.710 keuro; een boni van 1.055 keuro in vergelijking met decretaal budget 2025.

In 2025 werd een afwijking van +/- 8% van het begrote budget vastgesteld. Dit is voornamelijk te verklaren door een ingrijpende sectorhervorming waardoor de forfaitprijzen alsook de bestaande capaciteiten werden bijgesteld. Ook werd, in samenhang met die hervorming, het normale facturatie ritme tijdelijk verstoord in 2025. Aangezien de hervorming vanaf 2026 grotendeels is afgerond en de forfaitprijzen vanaf 1 januari 2026 werden geactualiseerd, wordt verwacht dat de afwijking uit 2025 zich niet verderzet in 2026.

Te ontvangen facturen: Detail van de voor 2025 geboekte en in VAK/VEK aangerekende en bij controle gevalideerde te ontvangen facturen van de verschillende VSB- pijlers: totaal 105.628 keuro.

TOF facturatie indicatiestellingen 2025 S-bladen 15/02/2026	648.585,72
TOF Indiciestellingen – prestaties 2025	1.284.170,39
TOF WZC 2025 - Jongdementie	380.917,01
TOF WZC 2025 – afrekeningen 2025	4.104.764,64

TOF WZC 2025 – aanvullende financiering	4.825.470,72
TOF WZC 2025 – prognose facturatie	48.348.652,23
TOF DVC – afrekeningen 2025	163.055,51
TOF DVC 2025 – prognose facturatie 2025	1.161.666,22
TOF Mobiliteitshulpmiddelen	8.361.000
TOF facturatie Rolstoeladviesteams	306.765,49
TOF facturatie Beschut Wonen 2025	4.971.830,29
TOF Reva Conventies	11.353.368,25
TOF Reva Ziekenhuizen	16.082.947,95
TOF facturatie MBE 2025	1.146.318,03
TOF MBE – afrekeningen 2025	2.488.271,11
TOTAAL GEBOEKTE TOF BOEKJAAR / BEGROTINGSJAAR 2025	105.627.783,56

ESR 42.90 – Werkingssubsidies aan de zorgkassen + facturatie indicatiestellingen zorgkassen

De voorziene budgetten, enerzijds de werkingssubsidies voor de diverse VSB-pijlers aan de zorgkassen voor 37.073 keuro die de loon- en werkingskosten dekken en anderzijds de vergoedingen aan de gemachtigde indicatiestellers voor 8.793 keuro. Deze zijn in totaal voor 43.532 keuro aangerekend in de begroting.

Dit betekent een onderbenutting die voornamelijk te wijten is aan een lagere aanrekening van de facturen indicatiestellingen van de zorgkassen. Bij een decretaal budget van 8.793 keuro en een uitvoering van 6.695 keuro resulteert dit in een boni van 2.098 keuro ten opzichte van het decretaal budget 2025. Deze onderbenutting is te verklaren door een lagere dan geraamde aanrekening van indicatiestellingen, mede als gevolg van timingverschillen in verwerking en facturatie.

Uit voorzorg werd, zoals de voorbije jaren, een bedrag aan te ontvangen facturen indicatiestellingen 2026 slaande op 2025 in de begroting en boekhouding opgenomen. Voor het jaar 2025 gaat het om 1.932 keuro.

GM0-AGHF2TY-IS – INTERNE STROMEN – SOCIALE BESCHERMING – VLAAMSE ZORGKAS

Met toepassing van artikel 14, derde lid van het decreet heeft het toenmalige Vlaams Zorgfonds op 10 mei 2001 de vzw Vlaamse Zorgkas opgericht. De vzw Vlaamse Zorgkas heeft een specifieke opdracht: de ambtshalve aansluiting van personen die zich niet hebben aangesloten bij een zorgkas.

De vzw Vlaamse Zorgkas ontvangt een specifieke werkingssubsidie die terug te vinden is onder ESR 41.60 van de uitgavenbegroting van het agentschap VSB. Deze werkingssubsidie werd in 2025 in totaal begroot op 1.311 keuro.

De vzw Vlaamse Zorgkas heeft geen eigen personeel en doet – evenals het agentschap VSB – een beroep op ambtenaren van het departement Zorg voor de uitvoering van haar werkzaamheden.

De belangrijkste uitgavenposten voor de vzw zijn:

- post- en portkosten (inclusief de ambtshalve aansluitingen);
- mailings- en verwerkingskosten;
- prestaties van het contactcenter.

De overige kosten betreffen de uitgaven voor het financieel beheer (voornamelijk erelonen van de commissaris-revisor en het extern boekhoudkantoor en bankkosten) en kosten voor drukwerken, verzekeringen en wettelijke bekendmakingen.

Verder werd er een budget voorzien van 443 k euro voorzien voor de vergoeding indicatiestellers (ESR 41.60) dat volledig werd benut.

X. BELEIDSVELD ZORGINFRASTRUCTUUR

Voor dit beleidsveld is er slechts één ISE.

1. ISE Zorginfrastructuur

Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) subsidieert de realisatie van duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur. De subsidies dienen om nieuwe gebouwen op te richten of om bestaande gebouwen voor lange termijn in orde te stellen op functioneel en bouwtechnisch vlak. Het VIPA komt tussen in de bouwkost. Het gaat om de kosten voor bouwen en eerste uitrusting bij het nieuw bouwen, uitbreiden of verbouwen van gebouwen. Het VIPA ondersteunt en begeleidt initiatiefnemers om vanuit een langetermijnvisie zorg- en welzijnsinfrastructuur te realiseren. Het VIPA treedt ook op als kenniscentrum en adviseert, sensibiliseert en inspireert zowel de initiatiefnemers als het beleid om betaalbare, kwaliteitsvolle en duurzame zorginfrastructuur te ontwikkelen. Het VIPA zet actoren ertoe aan om een zorgvriendelijke woon- en leefomgeving te creëren zodat mensen met zorgnoden maximaal aan de samenleving kunnen blijven deelnemen.

1.1 Strategische en operationele doelstellingen

SD 1: We realiseren duurzame, toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur

OD 1.1: We evalueren en hervormen infrastructuursubsidies om geïntegreerde infrastructuur te stimuleren

We hebben het subsidiëeringsmechanisme voor de ziekenhuisinfrastructuur geëvalueerd, specifiek om een aantal vereenvoudigingen te kunnen realiseren.

Zoals opgenomen in de conceptnota 'Plan Kinderopvang 2025-2029' werkten we een aangepast VIPA-sectorbesluit uit, dat in de eerste jaarhelft van 2026 aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd. In uitvoering van de conceptnota hebben we in 2025 60 mio euro subsidies toegekend en uitbetaald opdat de gemeenten gericht investeringssteun aan organisatoren van kinderopvang zouden kunnen toekennen. De uitgave werd op de VIPA-begroting opgenomen onder begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

Om projecten met innoverende zorginfrastructuur te faciliteren, hebben we een specifiek subsidiekader uitgewerkt.

De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de ziekenhuizen, personen met een handicap, klimaat en de vroegere alternatieve financiering werden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT. De beleidsuitgaven voor de subsidies aan de andere sectoren werden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF5SA-WT.

OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid

Rekening houdend met het intergewestelijk karakter van GRO, de tool voor duurzaam bouwen, hebben we de aanpassingen aan de toepassing ervan voor de zorg- en welzijnsinfrastructuur inhoudelijk uitgewerkt. Tevens is de toetsing ervan bij de sectoren via klankbordgroepen gestart, in functie van het uittekenen van

een uitgebalanceerd implementatiepad, afgestemd op de schaalgrootte van projecten, de eigenheid van sectoren en de capaciteit van bouwheren.

Naar analogie met de ziekenhuizen werd een checklist voor integrale toegankelijkheid voor de andere sectoren uitgewerkt. In een volgende fase gaan we inzetten op de verfijning van de checklist door die af te stemmen op o.m. de voorziene wijzigingen aan de toegankelijkheidsverordening en de wijzigingen aan GRO.

Met de Europese middelen uit REPower EU werd invulling gegeven aan een 2de oproep voor klimaatsubsidies ten belope van 9 mio euro voor energiebesparende maatregelen. In dit kader hebben we de samenwerking met het Vlaams Energiebedrijf gecontinueerd. De beleidsuitgaven voor de klimaatsubsidies werden aangerekend op begrotingsartikel GBK-AGIF2SA-WT.

In 2025 hielden we een uitgebreide consultatieronde bij voorzieningen en brandweer over een ontwerp van brandveiligheidsvoorschriften voor de sectoren jeugdhulp en personen met een handicap.

1.2 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ZORGINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2025			VEK 2025		
2025	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350
Toe-lagen IS	527.543	538.408	533.914	478.586	483.494	487.220
Overige LE, PA, andere	298.513	298.513	237.767	298.513	298.513	237.767
Totaal	828.406	839.271	774.031	779.449	784.357	727.337

Inhoudelijke toelichting:

Deze bedragen betreffen de optelsom van de artikels die volgen. De evolutie van de budgetten en de begrotingsuitvoering wordt geduid bij de onderliggende begrotingsartikels._De ESR-uitgaven hebben betrekking op GB0-1GIF2SB-WT._De toelagen hebben betrekking op GB0-1GIF2SX-IS en GB0-1GIF5SX-IS._De overige uitgaven hebben betrekking op GB0-1GIF2SX-LE en GB0-1GIF2SX-PA.

1.2.1. Departement Zorg

Ontvangsten

GB0-9GIFASX-OI – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel betreft de opbrengst ten gevolge van de afboeking van openstaande ESR-schulden, bv. ten gevolge van de terugvordering van alternatieve subsidies.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
BA-JR 2025	0	0	0
BU 2025	-75.382	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Dit betreft een technische correctie van de schuldpositie van A1/A3 BFM met betrekking tot boekjaar 2024.

GB0-9GIFASX-OP – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het artikel betreft de aflossing van C2 onder A1/A3 BFM van de ziekenhuizen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	75.399	0	0
BA-JR 2025	75.399	0	0
BU 2025	75.382	0	0

Inhoudelijke toelichting:

Betreft de aflossing op basis van A1/A3 BFM.

Uitgaven

GB0-1GIF2SB-WT – VLABZORGINVEST

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de middelen die voorzien worden voor investeringen om de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse Rand weg te werken.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025

Uitgaven	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350	2.350
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting:

De subsidie aan Vlabinvest Apb werd conform het BVR volledig vastgelegd en vereffend in 2025.

GB0-1GIF2SX-IS – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het VIPA met betrekking tot:

- Werkingskosten;
- Alternatieve subsidies: het intrestdeel dat ESR-matig moet aangerekend worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Forfaits:
 - o Ziekenhuizen (instandhouding + strategisch forfait);
 - o Ouderenforfait;
 - o VAPH-forfait;
- Revalidatieziekenhuizen;
- A1/A3 BFM: ESR-kost: in hoofdzaak het intrestdeel dat dient aangerekend te worden. Het kapitaaldeel zit onder het LE-artikel;
- Klimaatsubsidies: het aandeel van het VIPA.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstellingen:

- OD 1.1: We evalueren en hervormen infrastructuursubsidies om geïntegreerde infrastructuur te stimuleren.
- OD 1.2: We voeren een onderbouwd en strategisch infrastructuurbeleid met oog voor duurzaamheid en integrale toegankelijkheid.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	359.397	370.262	365.888	347.297	350.161	353.887

Inhoudelijke toelichting:

VAK:

Het verschil tussen BA2025 en BA-JR 2025 kan als volgt worden verklaard: verhoging met 10.865 keuro door:

- +9.465 keuro: extra VAK-middelen voor klimaatsubsidies en audits vanuit provisie EU Repower;
- +1.400 keuro: extra VAK vanuit het Vlaams Klimaatfonds voor bijkomende klimaatsubsidies voor kostprijsverhogingen.

Het verschil tussen BA-JR 2025 en BU2025 kan als volgt worden verklaard: vermindering met 4.374 keuro door:

- -8.100 keuro: verrekening C2 die aan de VEK-zijde reeds bij BA2025 was verwerkt;
- +3.726 keuro: extra middelen voor historische afwikkeling ziekenhuisinvesteringen onder A1/A3.

VEK:

- Het verschil tussen BA2025 en BA-JR 2025 kan als volgt worden verklaard: +2.864 keuro: extra middelen die vanuit de provisie EU Repower werden bekomen;
- Het verschil tussen BA-JR 2025 en BU2025 kan als volgt worden verklaard: + 3.726 keuro: extra middelen nodig voor de investeringsdotatie A1/A3.

GB0-1GIF2SX-LE – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het betreft het kapitaaldeel van de volgende uitgaven dat niet ESR-matig moet aangerekend worden met betrekking tot de:

- Gebruikstoelagen;
- A1/A3 BFM.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	292.996	292.996	226.847	292.996	292.996	226.847

Inhoudelijke toelichting:

VAK=VEK:

Het verschil tussen BA-JR 2025 en BU2025 kan als volgt worden verklaard: lagere afbouw van 66.149 keuro bestaande uit volgende mutaties:

- BFM A1/A3 ziekenhuizen (excl. revalidatieziekenhuizen): -71.141 keuro: lagere afbouw van het kapitaaldeel met betrekking tot historische ziekenhuisinvesteringen door actualisatie.
- Reva: +4.075 keuro extra afbouw kapitaaldeel revalidatieziekenhuizen voor C2-deel.
- Gebruikstoelagen:
 - o Recurrente verminderde afbouw kapitaaldeel: -146 keuro;
 - o Uitzonderlijke afbouw van kapitaaldeel wegens terugvordering: +1.063 keuro.

GB0-1GIF2SX-PA – VIPA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel wordt de vordering C2 of de terugvordering van eerdere teveel betaalde subsidies aan de ziekenhuizen onder A1/A3 afgeboekt. De concrete inboeking wordt afgestemd met Financiën en Begroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	5.517	5.517	10.920	5.517	5.517	10.920

Inhoudelijke toelichting:

Door de actualisatie van A1/A3 BFM bedroeg de uitgestelde C2-vordering die in 2026 dient betaald te worden 10.920 keuro. Het betreft een in het verleden teveel ontvangen bedrag dat bepaalde ziekenhuizen in 2026 dienen terug te betalen (of die worden verrekend met de dan geldende subsidiebetaling).

GB0-1GIF5SX-IS – VIPA**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan VIPA met betrekking tot de klassieke infrastructuursubsidies die over de bouwperiode worden uitbetaald.

Dit budget draagt bij aan de realisatie van de volgende operationele doelstelling:

- OD 1.1: We evalueren en hervormen infrastructuursubsidies om geïntegreerde infrastructuur te stimuleren.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	168.146	168.146	168.026	131.289	133.333	133.333

Inhoudelijke toelichting:

VAK:

- Het verschil tussen BA-JR 2025 en BU2025 kan als volgt worden verklaard:
-120 keuro betreft een herverdeling naar klimaatsubsidies die uiteindelijk niet noodzakelijk was.

VEK:

- Het verschil tussen BA2025 en BA-JR 2025 kan als volgt worden verklaard:
+2.044 keuro extra voor opvraging provisie ventilatiemiddelen (relanceproject Vlaamse Veerkracht VV045), waarvoor enkel nog VEK dient te worden opgevraagd voor de betaling van de ventilatie-audits.

1.2.2. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Omschrijving

Het VIPA staat in voor de infrastructuursubsidies aan de welzijns- en zorgvoorzieningen.

Ontvangsten

Naast de voornoemde toelagen, genoot het VIPA nog van volgende eigen ESR-ontvangsten:

- Diverse eenmalige ontvangsten voor 1.063 keuro omwille van afbouw ESR-schuld door vermindering van de gebruikstoelagen.
- Terugvordering van subsidies voor 184 keuro (t.o.v. 300 keuro begroot).

Uitgaven

Voor de uitgaven herhalen we hierna de uitleg in de toelichting bij de jaarrekening, meer bepaald de toelichting achteraan, pp.21-27.

VEK-uitgaven:

Uitgaven (in VEK)	In keuro	Budget	uitvoering	delta
I. ESR-uitgaven				
AGA001	werkingskosten	419	448	29
AGI003	hypotheekkosten	25	8	-17
AGI002	klassieke subsidies (zonder kinderdagverblijf)	69.789	54.648	-15.141
AGI003	alternatieve subsidies (intrestdeel)	38.702	38.646	-56
AGI004	personen met handicap	9.114	8.131	-983
AGI006	ESR-kost A1/A3 BFM	58.589	58.589	0
AGI007	instandhoudingsforfait	165.297	162.953	-2.344
AGI008 + AGI012	strategisch forfait bouwkalender	53.385	53.280	-105
	strategisch forfait - oude precaire	15.987	14.539	-1.448
	strategisch forfait - nieuwe precaire	7.937	9.834	1.897
AGI011+18	Klimaatfonds + cofinanciering	8.700	7.225	-1.475
AGI014	revalidatieziekenhuizen (intrestdeel)	1.893	1.893	0
AGI024	alternatieve subsidies: ESR-opbrengst	1.063	1.063	0
AGI025	Ventilatie-audits	2.044	2.473	429
AGI030	EU Repower	2.864	4.496	1.632
AGI032	Subsidies gemeenten kinderopvanginfrastru	60.000	60.000	0
AGI033	Subsidies kinderopvanginfrastructuur	1.500	338	-1.162
	ESR-kost	497.308	478.564	-18.744
II. Schuldaflossing				
AGI016	alternatieve schuld	126.526	126.380	-146
AGI017	BFM (excl. revalidatieziekenhuizen)	164.027	92.886	-71.141
AGI017	revalidatieziekenhuizen	3.506	7.581	4.075
AGI020	A1/A3 ziekenhuizen	75.399	75.382	-17
	schuldaflossing	369.458	302.229	-67.229
III. Participatiename				
AGI019	C2: vordering	10.920	10.920	0
	Totaal (exclusief saldo)	877.686	791.713	-85.973
	over te dragen overschot	64.092	93.276	
	interne verrichtingen	25	0	
	totaal na saldo	941.803	884.989	

Hierbij de toelichting bij de belangrijkste evoluties:

AGA001:

- de werkingskosten overschrijden de gebudgetteerde uitgave van 419 keuro met 29 keuro.
Het budget van 419 keuro bestaat normaliter uit 2 componenten:
 - o de dotatie van 119 keuro;
 - o de gebudgetteerde eigen opbrengsten van 300 keuro.

De gebudgetteerde eigen opbrengsten lagen echter iets lager op 184 keuro. Dit wordt afgedekt door de lagere uitvoering op de uitbetaling van de klassieke subsidies van 15.141 keuro (zie verder). Dit laat voldoende ruimte om de BTW van EU Repower (621 keuro) en de overschrijding van de precaire strategische forfaits (449 keuro) af te dekken.

AGI002+AGI033:

- bij de klassieke subsidies is er in tegenstelling tot de VEK-overbenutting van 15.547 keuro van vorig jaar, nu dit jaar een VEK-onderbenutting van 16.303 keuro (=15.141 (AGI02) + 1.162 keuro (AGI033)). In 2024 bedroegen de VEK-uitgaven 75.944 keuro tegenover 54.986 keuro in 2025 (=54.648 keuro (AGI002) + 338 keuro (AGI030)).

We lichten de evolutie van de bestedingen toe.

Ten eerste kan de betaling van een vastlegging in een bepaald jaar, over de jaren heen worden geanalyseerd. Hoe ouder de vastlegging, hoe vollediger de historiek van het betaalpatroon. Die oefening wordt bij elke begrotingsronde sinds 2024 herhaald.

Indien we die analyse van 2024 aanvullen met de betaalgegevens uit 2025, dan bekomen we het volgende beeld:

jaar-vastlegging	vastleggingsbedrag	annulatie	reeds betaald	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
<=2016	100%	12,80%	85,98%	22,51%	24,11%	17,38%	11,33%	5,83%	3,41%	0,30%	0,91%	0,00%	0,20%
2017	100%	5,68%	90,24%	3,08%	12,86%	14,07%	23,13%	17,08%	9,16%	3,60%	6,44%	0,66%	0,17%
2018	100%	3,83%	91,84%	0,00%	5,19%	14,81%	21,19%	11,66%	16,17%	9,49%	11,90%	1,28%	0,14%
2019	100%	1,68%	87,86%	0,00%	0,00%	0,95%	9,90%	17,85%	31,13%	15,42%	9,73%	2,84%	0,05%
2020	100%	0,75%	80,96%	0,00%	0,00%	0,00%	4,28%	13,28%	23,62%	22,69%	18,13%	6,60%	2,35%
2021	100%	1,00%	75,92%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,75%	11,48%	28,61%	21,28%	13,19%	0,60%
2022	100%	14,11%	64,57%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,49%	10,50%	26,30%	18,31%	1,97%
2023	100%	0,86%	42,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,42%	16,87%	22,47%	0,79%
2024	100%	0,48%	28,49%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	2,96%	22,19%	3,34%
2025	100%	0,33%	1,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,80%	0,31%
gemiddeld		4,15%											

Het gemiddelde annulatiepercentage bedraagt zo'n 4% (rode dubbele cirkel). De periode "<=2016-2020 is met uitvoeringspercentages van 85,98% tot 91,84% al grotendeels afgewikkeld (blauwe cirkel in de kolom "reeds betaald").

Indien we over de vastleggingen heen telkens het gemiddelde nemen van het uitbetalingspercentage in het eerste jaar, tweede ... tot en met tiende jaar, dan zien we dat de gemiddelde spreiding nog altijd sterk aansluit bij wat budgettair wordt toegepast:

	jaar1	jaar2	jaar3	jaar4	jaar5	jaar6	jaar7	jaar8	jaar9	jaar10
gemiddelde spreiding	3,10%	12,47%	19,68%	18,43%	13,66%	7,12%	5,17%	2,59%	0,40%	0,17%
budgettair toegepast	5,00%	15,00%	20,00%	25,00%	15,00%	9,00%	5,00%	1,00%	1,00%	

In de eerste jaren is de uitbetaling eerder beperkt. Daarna concentreren de betalingen zich verder in de jaren 3-4, te rekenen vanaf de vastlegging.

Ten tweede kunnen we ook de betalingen zelf van 2024-2025 distribueren volgens het jaar van de vastlegging waarop deze betrekking hebben. Voorbeeld: van de betaling van 54,99 mio euro in 2025, had 697.947 euro betrekking op de vastleggingen in 2025.

betalingen gespreid over jaar vastlegging	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	totaal
in euro											
24	620.743	5.145.580	8.477.455	8.312.000	13.094.446	11.618.644	15.548.022	11.402.445	1.724.731	0	75.944.066
25	0	524.045	912.832	2.430.779	4.766.864	7.198.593	10.821.000	14.685.018	12.949.577	697.947	54.986.655
in %											
24	0,82%	6,78%	11,16%	10,94%	17,24%	15,30%	20,47%	15,01%	2,27%	0,00%	100,00%
25	0,00%	0,95%	1,66%	4,42%	8,67%	13,09%	19,68%	26,71%	23,55%	1,27%	100,00%
groen		61,42%									
blauw		69,94%									

Dan bemerken we dat in 2024 de extra betalingen vooral aan de oude encours van 17-21 (61,42% van de totale betaling, groene zone) werden besteed. In 2025 verschoof het zwaartepunt van de betalingen naar 22-24 (69,94% van de totale betaling, blauwe zone).

Indien we de vastleggingen per jaar analyseren, dan zien we ook een gemiddeld hogere vastlegging voor '17-'21 (72,7 mio euro) dan voor '22-'24 (60,9 mio euro), wat ook de lagere betalingen in 2025 mee verklaart.

in euro	17	18	19	20	21	22	23	24	2025
betalingen	26.890.050	38.999.262	42.313.808	57.437.015	55.230.554	75.214.666	62.930.816	75.944.066	54.986.655
vastleggingen	79.995.419	71.232.836	85.446.398	72.206.401	54.586.278	59.107.324	65.339.826	58.346.221	86.776.686
gemiddeld blauw	72.693.466								
gemiddeld groen	60.931.124								

AGI004:

- het VAPH-forfait voor personen met een handicap ligt 983 keuro lager omwille van het uitstel van de geplande ingebruiknames.

AGI007:

- Instandhoudingsforfait: de effectieve uitgave lag 2.344 keuro lager door de wijziging in de parameters.

AGI008+AGI012:

- De forfaits voor bouwkalenderprojecten liggen 105 keuro lager omwille van de afrekening van reële intresten.
- De gewone precaire forfaits liggen met 449 keuro (=1.897-1.448 keuro) hoger dan gebudgetteerd omwille van een hogere verantwoorde activiteit van 1 project.

AGI011+AGI018:

- klimaat: voor de klimaatsubsidies wordt er geen subsidie voorzien, maar wordt er steeds ingeteerd op het saldo. De intering was 1.475 keuro minder dan gebudgetteerd omwille van de timing van de bouwwerken.

AGI025+AGI030:

- Voor de ventilatie (AGI025) en EU Repower (AGI030) wordt voor de facturen na oktober geput uit de eerste provisieronde van 2026. Dit bedrag kon echter al toegerekend worden aan het boekjaar 2025 en is terug te vinden in de laatste kolom van onderstaande tabel. Bij EU Repower kan wel enkel het bedrag exclusief BTW worden opgevraagd.

	Prestaties klimaat met betrekking tot 2025				bekomen uit provisie met betrekking tot deel 2025			saldo via
	audit (incl. BTW) (1)	audit (excl. BTW REP) (2)	klimaat-subsidie (3)	recht op provisie (2) + (3) = (4)	reeds bekomen in 2025 (5)	deel 2024 (6)	provisie mbt 2025 (7) = (5) - (6) = (4) - (7)	
AGI025	2.472.875	2.472.875		2.472.875	2.044.000	-206.123	1.837.877	634.998
AGI030	3.579.028	2.957.874	916.631	3.874.505	2.864.000	-130.891	2.733.109	1.141.397
								1.776.395

- o Voor de AGI025 stemt de 429 keuro extra benutting overeen met het verschil tussen de verkregen opbrengst 635 keuro (634.998 euro) en het deel van 2024: 206 keuro (206.123 euro).
- Voor de AGI030 wordt de extra benutting maar afgedekt voor het bedrag exclusief BTW. Vandaar dat de 1.632 keuro overeenstemt met:
 - o Het verschil tussen de verkregen opbrengst van 1.141 keuro (1.141.397 euro) en het aan 2024 toerekenbare deel van de provisies van 131 keuro (130.891 euro) = 1.011 keuro (1.010.506 euro).
 - o Verhoogd met het BTW-deel: 621 keuro
 - o Het BTW-deel van EU Repower wordt gecompenseerd binnen het vertraagde groeipad van de klassieke subsidies.

AGI016:

- de aflossing van de alternatieve schulden werd wat afgeremd door een structureel verminderde gebruikstoelage voor 1 voorziening.

AGI017:

- De schuldaflossing wordt hierna in detail verklaard: enerzijds 92.886 keuro voor de ziekenhuizen excl. de revaziekenhuizen, anderzijds 7.581 keuro voor de revaziekenhuizen.

A1/A3: kapitaaldeel (in euro)	Kapitaal
A1/A3 excl. revaziekenhuizen	
afrekening	168.267.977
- correctie op 2024	-75.382.265
deel A1/A3 BFM zonder revaziekenhuizen	92.885.712
deel REVA-ziekenhuizen	7.581.264
totale A1/A3 incl. reva-ziekenhuizen	100.466.976

XI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

BELEIDSDOMEIN G – BELEIDSDOMEIN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

(duizend euro)

2025	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	5	331	0	191.219	190.672
BA-JR	5	331	0	203.371	203.543
BU	30	533	0	197.213	196.756

Departement Zorg

PROGRAMMA GA - GB0 - DEPARTEMENT ZORG

(duizend euro)

2025	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA	5	331	0	64.236	63.520
BA-JR	5	331	0	66.801	66.462
BU	30	469	0	63.753	62.954

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

GB0-9GAFAZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de algemene ontvangsten aangerekend met betrekking tot de interne werking (apparaatskredieten) van het ministerie WVG.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	5	0	0
BA-JR 2025	5	0	0
BU 2025	30	0	0

Inhoudelijke toelichting:

De gerealiseerde ontvangsten lagen in 2025 hoger dan geraamd mede door de verkoop van dienstwagens die uit roulatie werden genomen.

GB0-9GAFTZY-OW – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd, worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZY-LO van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	268	0
BA-JR 2025	0	268	0
BU 2025	0	308	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten worden geraamd in functie van de verwachte uitgaven op dit begrotingsfonds. Bij de raming werd uitgegaan van een pensionering van één van de betrokken personeelsleden op 1 januari 2025; de reële pensioneringsdatum was echter 1 mei 2025. Dit verklaart grotendeels het verschil tussen de raming en de uitvoeringscijfers.

GB0-9GAFTZZ-OW – ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd.

Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consulenten tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Op dit begrotingsartikel worden de ontvangsten aangerekend. Uitgaven die met deze ontvangsten worden gefinancierd worden aangerekend op artikel GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT van de uitgavenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	63	0
BA-JR 2025	0	63	0
BU 2025	0	161	0

Inhoudelijke toelichting:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel bestaan voornamelijk uit terugvordering van lonen van personeelsleden die met verlof voor opdracht zijn (met inbegrip van detacheringen naar een lokaal bestuur). De ontvangsten worden op dit begrotingsartikel aangerekend volgens het jaar waarop de terugvordering betrekking heeft.

De raming voor 2025 werd opgesteld bij begrotingsopmaak 2025 (medio 2024) en kon niet aangepast worden bij begrotingsaanpassing 2025 wegens het licht-karakter van die begrotingsronde. Medio 2024 was nog niet bekend of lopende detacheringen na de verkiezingen in 2024 zouden worden gecontinueerd. Dit verklaart het verschil tussen de raming en de reële ontvangsten op dit begrotingsartikel in 2025. Vanaf 2026 houden we hier wel rekening mee in de ramingen, aangezien we jaarlijks bij begrotingsopmaak de ramingen van de ontvangsten- en uitgavenzijde van de begrotingsfondsen actualiseren.

Uitgaven**GB0-1GAF2ZZ-LO – LONEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen, toelagen en sociale voordelen aangerekend van de personeelsleden van het Departement Zorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	57.192	58.165	56.741	57.192	58.165	56.740

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de bedragen opgenomen bij 'BA 2025' en 'BA-JR 2025' zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 973 keuro VAK en VEK herverdeeld in 2025.

Overzicht van de herverdelingen:

- Er werd 974 keuro VAK en VEK herverdeeld in het kader van het honoreren van de budgettaire impact van de overschrijding van de spilindex op de lonen, sociale uitkeringen en loonsubsidies (VR 2025 2811 DOC.1087/2);

- Er werd -1 keuro VAK en VEK herverdeeld naar een centrale provisie bij het agentschap voor overheidspersoneel in het kader van 'Expeditie Talent' (VR 2025 0711 DOC.1002/3).

De verhouding 'BU 2025' op 'BA-JR 2025' lag in 2025 op 97,55%. In 2024 bij BU2024 lag het VAK-benuttingspercentage op 90%. De voorbije jaren keurde de Vlaamse Regering personeelsuitbreidingen goed bij het Departement Zorg. Doorheen 2025 werden deze uitbreidingen steeds meer ingevuld.

GB0-1GAF2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen van het Departement Zorg.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	6.613	6.613	6.580	5.897	6.177	5.744

Inhoudelijke toelichting:

De verschillen tussen de bedragen opgenomen bij 'BA 2025' en 'BA-JR 2025' zijn het gevolg van herverdelingen tijdens het jaar. Er werd 280 keuro VEK herverdeeld in 2025 vanuit de relance-provisie voor de uitvoering van relanceprojecten Vlaamse Veerkracht: 100 keuro voor VV119 'Ontwikkelen rechtenverkenner' en 180 keuro voor VV120 'Verbeteren sociale kaart' (MB van 23 mei 2025).

De verhouding 'BU 2025' op 'BA-JR 2025' lag in 2025 voor het budget VAK op 99% en voor het budget VEK op 93%. De lagere VEK-benutting is vooral het gevolg van een lagere benutting bij relanceprojecten VV119 'Ontwikkelen rechtenverkenner' en VV120 'Verbeteren sociale kaart'. Deze projecten hebben vertraging opgelopen waardoor een deel van de geplande prestaties pas in 2026 geleverd zal worden. Abstractie makend van relance bedraagt de VEK-benutting op dit begrotingsartikel 95%.

GB0-1GAF4ZY-LO – FONDS VOOR PERSONEELSLEDEN MET VERLOF VOOR OPDRACHT VOOR BELEIDSDOMEIN G (EX-PROVINCIES)

Korte inhoud begrotingsartikel:

Bij de overheveling van provinciale bevoegdheden naar de Vlaamse overheid in 2018 werden een aantal statutaire personeelsleden van de provincies overgeheveld naar het ministerie WVG en vervolgens ter beschikking gesteld van voorheen provinciale instellingen. De salarissen en toelagen van deze personeelsleden worden uitbetaald door het ministerie WVG en vervolgens teruggevorderd.

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend. Deze uitgaven worden gefinancierd met de ontvangsten die worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZY-OW van de middelenbegroting.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	268	443	290	268	443	290

Inhoudelijke toelichting:

Het betreft hier de uitgavenzijde van een begrotingsfonds. In kolom 'BA 2025' is de raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2025 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel. Het bedrag in kolom 'BA-JR 2025' bestaat enerzijds uit het overgedragen saldo op dit begrotingsfonds (155 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2025 (308 keuro) en verminderd met een technisch verkeerde aanrekening van 2024 die werd rechtgezet in 2025 (-20 keuro).

Het verschil van 22 keuro tussen de initiële raming en de begrotingsuitvoering 2025 is enerzijds te wijten aan een verkeerde inschatting van de pensioneringsdatum van één van de betrokken personeelsleden en anderzijds aan de boeking van de provisie niet-opgenomen verlofdagen met een negatief bedrag van 10 keuro.

GB0-1GAF4ZZ-LO – LONEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing (GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT).

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven aangerekend met betrekking tot enerzijds de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem en anderzijds met betrekking tot de personeelsleden aangeworven ter vervanging van personeelsleden met verlof voor opdracht.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	1	1.240	0	1	1.240	0

Inhoudelijke toelichting:

Begrotingsartikels GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT vormen de uitgavenzijde van hetzelfde begrotingsfonds. In kolom 'BA 2025' is de raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2025 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel; het bedrag in kolom 'BA-JR 2025' bestaat enerzijds uit het overgedragen saldo van voorgaande begrotingsjaren (1.288 keuro) verhoogd met de gerealiseerde ontvangsten in begrotingsjaar 2025 (202 keuro) en verminderd met een bedrag van 250 keuro dat binnen dit begrotingsfonds werd herverdeeld naar GB0-1GAF4ZZ-WT voor de aanrekening van uitgaven met betrekking tot het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen.

GB0-1GAF4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

In voorkomend geval worden de salarissen en toelagen van personeelsleden van het ministerie WVG die met verlof voor opdracht zijn, uitbetaald door het ministerie WVG en worden deze vervolgens teruggevorderd. Daarnaast staat het departement, conform het decreet van 15 december 2006, in voor de betaling van de salarissen en toelagen voor de aalmoezeniers en moreel consultants tewerkgesteld bij de EVA's OPZ Geel en OPZC Rekem. Het departement ontvangt van beide instellingen een bedrag dat de uitgaven compenseert.

Dit begrotingsartikel is onderdeel van een begrotingsfonds. De ontvangsten van dit begrotingsfonds worden aangerekend op artikel GB0-9GAFTZZ-OW van de middelenbegroting; langs uitgavenzijde zijn er op dit begrotingsfonds 2 begrotingsartikels van toepassing: GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT.

Op dit begrotingsartikel worden uitgaven aangerekend met betrekking tot het inzetten van uitzendarbeid of externe ICT-profielen.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025	BA 2025	BA-JR 2025	BU 2025
Uitgaven	162	339	143	162	437	179

Inhoudelijke toelichting:

Begrotingsartikels GB0-1GAF4ZZ-LO en GB0-1GAF4ZZ-WT vormen de uitgavenzijde van hetzelfde begrotingsfonds. In kolom 'BA 2025' is de raming opgenomen bij begrotingsopmaak 2025 van de verwachte uitgaven op dit begrotingsartikel. Het bedrag in kolom 'BA-JR 2025' bestaat uit het overgedragen saldo (187 keuro in VAK en VEK; bij VAK verminderd met 98 keuro voor openstaande vastleggingen eind 2024) verhoogd met een bedrag dat binnen dit begrotingsfonds werd herverdeeld vanuit GB0-1GAF4ZZ-LO (250 keuro in VAK en VEK).

De gerealiseerde uitgaven in zowel VAK als VEK liggen in lijn met de ramingen.

XII. LIJST MET AFKORTINGEN

1G1P	Één gezin – één plan
AI	Artificiële intelligentie
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrekening
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting
BOA	Buitenschoolse opvang en activiteiten
BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrekening
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAR	Centrum voor ambulante revalidatie
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CICOV	Centrum voor informatie, communicatie en vorming in de welzijnssector
CIG	Centrum Integrale Gezinszorg
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COVID-19	Coronavirus disease 2019
CRA	Coördinerend en raadgevend arts
CRM	Customer relationship management
DAB	Dienst met afzonderlijk beheer
DOP	Diensten ondersteuningsplan
DZOP	Digitaal Zorg- en Ondersteuningsplan
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EUREGHA	European Network of Local and Regional Health Authorities
WEWILS	Beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie
GBO	Geïntegreerd Breed Onthaal
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HBM	Humane biomonitoring
IBW	Initiatief Beschut Wonen
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IJH	Integrale Jeugdhulp
IMB	Individuele materiële bijstand
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KOALA	Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding
LDC	Lokaal dienstencentrum
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LIVC	Lokale Integrale VeiligheidsCel
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
LTCF	Long Term Care Facilities
MAGDA	Maximale gegevensdeling tussen administraties
MBE	Multidisciplinaire begeleidingsequipe voor palliatieve verzorging
MDT	Multidisciplinair team
MFC	Multifunctioneel centrum
MMK	Medisch milieukundige
MMPPS	Medisch, mentaal, psychisch, psychiatrisch en/of sociaal probleem
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NAH	Niet-aangeboren hersenaandoening
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)

OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OST	Outbreak supportteam
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PAAZ	Psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis
PAB	Persoonlijk Assistentiebudget
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
PVB	Persoonsvolgend Budget
PVF	Persoonsvolgende Financiering
PVT	Psychiatrisch Verzorgingstehuis
PZ	Psychiatrisch Ziekenhuis
REVA	Revalidatievoorzieningen
RHN	Regions for Health Network
RIZIV	Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RVT	Rust- en verzorgingstehuis
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SOA	Seksueel overdraagbare aandoening
SAM	Steunpunt Mens en Samenleving
TO	Toegewezen ontvangsten
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VAPA	Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VASGAZ	Vlaams Agentschap voor de Samenwerking rond Gegevensdeling tussen de Actoren in de Zorg
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VCA	Vlaamse Centrale Autoriteit
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VGC	Vlaamse gemeenschapscommissie
VIA	Vlaams intersectoraal akkoord
VIKZ	Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VIVEL	Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn
VECK	Vlaams expertisecentrum kindermishandeling
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
VK	Vertrouwenscentrum Kindermishandeling
VLORA	Vlaamse Ouderenraad
VN	Verenigde Naties
VSBB	Vlaamse sociale bescherming
VTE	Voltijds equivalent
VUTG	Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WT	Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
WVG	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
WZC	Woonzorgcentrum

XIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Titel: Aanpassing regelgeving over de werk- en zorgtrajecten	
ISE	Welzijnswerk
SD	We zorgen voor een nabije en laagdrempelige zorg en ondersteuning
Aard van het initiatief	Aanpassing regelgeving
Korte omschrijving	We bekijken samen met de domeinen Werk en Sociale Economie hoe we het aanbod binnen het geïntegreerde beleidskader rond de werk- en zorgtrajecten verder kunnen versterken, verbeteren en stroomlijnen en passen de regelgeving indien nodig aan.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg, WSE en VDAB
Uitvoering van de vooropgestelde planning	In 2025 is werk gemaakt van de inhoudelijke en juridische voorbereiding van de aanpassingen aan de werk-zorgregelgeving en afstemming met de betrokken domeinen.

Titel: Fase 3 van aanpassing van het preventiedecreet.	
ISE	Preventie
SD	We zetten in op preventief gezondheidsbeleid om gezondheidswinst op populatieniveau te vergroten en gezondheidsongelijkheden te verkleinen
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	In deze derde fase worden een aantal wijzigingen uitgewerkt met betrekking tot de uitvoering van het preventief gezondheidsbeleid, met de nadruk op bepalingen om gegevensregistratie, -verwerking en -deling te regelen conform de AVG vereisten. In fase 3a worden enkele dringende aspecten geregeld mbt de meldingsplicht en contact- en brononderzoek, het vaccinatiebeleid, de bevolkingsonderzoeken naar kanker, rookstopbegeleiding en beweging op verwijzing. In een latere fase (3b) zullen de andere bepalingen geëvalueerd worden op vlak van AVG-conformiteit en zullen er nieuwe bepalingen opgenomen worden in het kader van crisis preparedness. Bijkomend worden bijhorende uitvoeringsbesluiten opgemaakt.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg

Uitvoering van de vooropgestelde planning	18 juli 2025 werd het decreet tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de meldingsplicht en het bron- en contactonderzoek voor infectieziekten, het immunisatiebeleid en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevolkingsonderzoeken en initiatieven met betrekking tot leefstijlfactoren bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering (fase 3a). Publicatiedatum Belgisch Staatsblad: 26/08/2025. De 3 bijhorende uitvoeringsbesluiten; het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 september 2024 over de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het initiatief bewegen op verwijzing en het besluit van de Vlaamse Regering van 20 september 2024 over de organisatie van het initiatief rookstopbegeleiding, wat betreft de verwerking van persoonsgegevens; het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de regelgeving over biotische factoren, en het Besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de criteria voor de deelname aan en de uitsluiting van de bevolkingsonderzoeken naar kanker. Werden op 5 september 2025 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering en zijn in werking getreden op respectievelijk 1 januari 2026 (eerst vernoemde BVR) en 15 januari 2026 (laatste twee vernoemde BVR's).
--	---

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 26 april 2007 houdende vaststelling van de normen waaraan het coördinerend gespecialiseerd oncologisch zorgprogramma voor borstkanker en het geaffilieerd oncologisch zorgprogramma voor borstkanker moeten voldoen om te worden erkend, wat betreft de erkenningsvoorwaarden voor coördinerende en geaffilieerde borstklinieken	
ISE	Gespecialiseerde Zorg
SD	We zetten in op de kwaliteit van de ziekenhuizen
Aard van het initiatief	Regelgeving – Besluit Vlaamse regering
Korte omschrijving	We passen de regelgeving in kader van borstkanker zorg aan met een focus op een werkbare bewijsmethodiek om objectieve en uniforme controle en handhaving van de vereiste minima mogelijk te maken.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Principiële goedkeuring in 2025 + adviezen aangevraagd.

Titel: Subquota arts tandarts voor 2028	
ISE	Beleidsondersteuning
SD	SD 3: We bevorderen de aantrekkelijkheid van werken in de gezondheids-, welzijns- en sociale sector en zetten in op het aantrekken van voldoende en kwaliteitsvolle professionals en vrijwilligers
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	De Vlaamse Regering beslist om de adviezen van de Vlaamse Planningscommissie over de subquota van arts-specialisten en tandarts-specialisten voor het jaar 2028 te volgen en om conform haar besluit over de planning van het medisch aanbod subquota voor het jaar 2028 te bepalen voor de arts-specialisten en de tandarts-specialisten.
Betrokken entiteit(en)	Departement Zorg
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Om geldig te zijn moesten de subquota voor 2028 gepubliceerd worden voor de start van het academiejaar 2025-2026. Deze planning werd gehaald. Vlaamse Codex > Zoeken > Document

Titel: Decreet integrale jeugdhulp	
ISE	Jeugdhulp
SD	We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	We zorgen voor een meer gestroomlijnde procesflow m.b.t. jeugdbescherming en recht op gepaste hulp met aandacht voor het wegwerken van overbodige drempels. We zetten ook in op 1 gemandateerde voorziening ipv 2 zoals nu decretaal bepaald. Uitbreiding toepassingsgebied van de jeugdhulp naar het ongeboren kind en de aanstaande ouders, zodat er al voor de geboorte, waar mogelijk binnen de vrijwilligheid, een traject kan worden aangegaan + via gerechtelijke weg.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De voorbereidende trajecten voor deze regelgevende aanpassingen werden verdergezet tijdens 2025. De krijtlijnen voor een nieuwe procesflow mbt

	jeugdbescherming en recht op gepaste hulp werden vastgelegd en worden nog verder verfijnd. De overgang naar één gemandateerde voorziening werd voorbereid aan de hand van een participatief traject. De eerste stappen naar de uitbreiding van het toepassingsgebied van de jeugdhulp naar het ongeboren kind werden gezet met een parlementair initiatief.
--	--

Titel: Wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp	
ISE	Jeugdhulp
SD	We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak
Aard van het initiatief	Evaluatie en aanpassing regelgeving
Korte omschrijving	Op basis van de beleidsacties opgenomen in het meerjarenplan Jeugdhulp 2024-2029 voeren we de nodige evaluatie en regelgevende aanpassingen door aan het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien, Departement Zorg en VAPH
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De projectgroepen en werfteams voor verschillende werven van het plan jeugdhulp werden opgestart. De projectplannen werden opgesteld met het oog op regelgevende aanpassingen in de komende jaren. Inmiddels een onderdeel van het plan Jeugdhulp van de Vlaamse regering (okt 2025) en de aldaar bepaalde timing

Titel: aanpassing/uitvoering van het decreet van 17 mei 2024 over de organisatie van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid	
ISE	Jeugdhulp - Geïntegreerd gezinsbeleid
SD	We realiseren veilige en kansrijke omgevingen voor kinderen en jongeren, en voorkomen en grijpen in bij verontrusting vanuit maatschappelijke noodzaak We realiseren een geïntegreerde preventieve gezinsondersteuning en preventieve gezinszorg van kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders zodat ze optimaal kunnen ontwikkelen en opgroeien.
Aard van het initiatief	Aanpassing of wijziging van bestaand decreet

Korte omschrijving	Voor sommige elementen moet het Vlaamse Regering uitvoeringsbesluit maken. Voorafgaand moet screening gebeuren van compatibiliteit van het decreet met het regeerakkoord en moet het op sommige punten desgevallend aangepast worden.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien, departement Zorg en VAPH
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Inmiddels een onderdeel van het plan Jeugdhulp van de Vlaamse regering (okt 2025) en de aldaar bepaalde timing

Titel: Uitvoering van het decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten	
ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
SD	We voeren de regie en strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang
Aard van het initiatief	Evaluatie en aanpassing regelgeving
Korte omschrijving	We streven naar een geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) voor alle kinderen. Daartoe voeren we het BOA-decreet verder uit en geven we de lokale besturen de regie en de nodige middelen in handen, in functie van een zinvol aanbod nog meer gericht op Nederlands. Lokale besturen kunnen een voorrangregel voor werkende ouders instellen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Het decretaal werk is afgerond en ondertussen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 05/12/2025. De verdere uitvoering zal gebeuren via BVR's.

Titel: Uitvoering en aanpassing van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters	
ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
SD	We voeren de regie en de strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang
Aard van het initiatief	Evaluatie en aanpassing regelgeving
Korte omschrijving	Het voorzorgsprincipe, beveiligende maatregelen in de kinderopvang moeten geconcretiseerd worden, het lokaal

	loket kinderopvang zal een stevigere verankering krijgen als aanmeldpunt, en het subsidiesysteem, minstens inkomensgerelateerde kinderopvang, zal herbekeken worden en de berekening van het inkomenstarief zal gerelateerd aan de automatische rechtentoekenning van het groeipakket
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Het decretaal werk m.b.t. voorzorgsprincipe en beveiligende maatregelen is afgerond en ondertussen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 30/12/2025. De verdere uitvoering zal gebeuren via BVR's.

Titel: Aanpassing van het decreet tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren

ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
SD	We voeren de regie en de strategie van de kinderopvang uit. We coördineren en ondersteunen een kwaliteitsvolle en toegankelijke kinderopvang
Aard van het initiatief	Evaluatie en aanpassing regelgeving
Korte omschrijving	De beleidsintentie van de Vlaamse Regering om de IKT-ouderbijdrage te hervormen in lijn met hoe het gezinsinkomen wordt gebruikt in het Groeipakket, en om de berekening van het IKT in te bedden in het performante ecosysteem van het Groeipakket wat vele mogelijkheden biedt op vlak van automatische rechtentoekenning, vergt ook wijzigingen in dit decreet.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin

ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
SD	We voeren het voorzorgsprincipe en de eraan gekoppelde handhaving verder uit, we bekijken de rol van het lokaal loket kinderopvang, alsook het globale subsidiesysteem.

Aard van het initiatief	Evaluatie en aanpassing regelgeving
Korte omschrijving	Aanpassingen om de noodzakelijke verdere stappen in gegevensdeling (bv. i.f.v. stroomlijning IKT-Groeipakket) juridisch mogelijk en sluitend te maken.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Versterking afstammingscentrum	
ISE	Geïntegreerd gezinsbeleid
SD	We voeren regie met betrekking tot adoptie en afstamming
Aard van het initiatief	Aanpassing van het decreet en financiële versterking
Korte omschrijving	We versterken en professionaliseren de werking van het Afstammingscentrum
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De basissubsidie voor het afstammingscentrum werd verhoogd bij Besluit van de Vlaamse Regering. De aanpassing van het decreet bevindt zich in de ontwerpfasen. In de tussentijd volgt agentschap Opgroeien de werking van de dienst verder nauwgezet op met oog op efficiëntie-oefening.

Titel: Benutten authentieke gegevens voor dienstverlening i.h.k.v. een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid	
ISE	/
SD	We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om zorg en ondersteuning verder te optimaliseren
Aard van het initiatief	regelgeving
Korte omschrijving	Aanpassen van decreet met oog op ontwikkelen adequaat wettelijk kader voor verwerken, bewaren en delen van gegevens voor het geheel van organisatie / alle beleidsdomeinen waarvoor agentschap bevoegd is. We benutten authentieke gegevens om onze dienstverlening in het kader van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid aan

	gezinnen te optimaliseren. We passen onze regelgeving aan zodat we ook gegevens van andere overheden zelf kunnen gebruiken, onder meer in het kader van erkennen, vergunnen en subsidiëren van voorzieningen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Groeipakket – koppeling aan gezondheidsindex	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Regelgevend
Korte omschrijving	Het Groeipakket is er om ieder kind en de ouders te ondersteunen in de opvoeding. Om die ondersteuning welvaartsvast te maken, koppelen we het Groeipakket aan de afgevlakte gezondheidsindex, waarbij we telkens in september indexeren met een gegarandeerd minimum van 2 procent, ook als de afgevlakte gezondheidsindex minder sterk zou stijgen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Publicatie in het Belgisch Staatsblad op 30/12/2024

Titel: Groeipakket – Geleidelijke uitfasering sociale toeslag	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Regelgevend
Korte omschrijving	We onderzoeken hoe het nieuwe systeem van sociale toeslag op basis waarvan de inkomensgrenzen van de sociale toeslagen geleidelijker worden uitgefaseerd, kan worden toegepast vanaf het inkomstenjaar 2026

Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Groeipakket – schoolbonus - taalkennis	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Evaluatie van de juridische haalbaarheid en regelgevend
Korte omschrijving	Ouders die hun kinderen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs, leveren van minstens een van hen een bewijs van kennis van het Nederlands of engageren zich om zelf ook Nederlands te leren en leveren daarvan het deelnamebewijs binnen een vooraf bepaalde termijn. Wie niet tijdig een deelnamebewijs kan voorleggen, verliest de schoolbonus(sen) voor alle schoolgaande kinderen tot wanneer een deelnamebewijs kan worden voorgelegd.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Programmadecreet bij de begroting 2025, Publicatie in het Belgisch Staatsblad op 30/12/2024 (d.m.v. Programmadecreet werd de schoolbonus selectiever gemaakt)

Titel: Groeipakket – schooltoeslag – ongewettigde afwezigheid	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Regelgevend
Korte omschrijving	Momenteel duurt het 2 jaar alvorens wordt ingegrepen op de schooltoeslag wanneer een leerling te vaak ongewettigd afwezig is van school. We willen een betere opvolging en sneller ingrijpen. Daarom verlagen we de termijn waarna ingegrepen wordt van 2 schooljaren naar 1 schooljaar. Te veel ongewettigd afwezig in 1 schooljaar betekent het verlies van de schooltoeslag. Samen met Onderwijs bekijken we hoe de informatie met betrekking tot de aanwezigheden en

	ongewettigde afwezigheden sneller het Groeipakket kan bereiken. We bouwen deze maatregel uit in een rechtszeker kader en onderzoeken of we de uitbetaling van de schooltoeslag anders kunnen moduleren om de realisatie van de vooruitgeschoven maatregel te kunnen garanderen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Programmadecreet bij de begroting 2025, Publicatie in het Belgisch Staatsblad op 30/12/2024

Titel: Groeipakket – schooltoeslag – ongewettigde afwezigheid	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Evaluatie
Korte omschrijving	We onderzoeken of we de uitbetaling van de schooltoeslag anders kunnen moduleren om de realisatie van de doelstelling van de schooltoeslag te kunnen garanderen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Groeipakket – schooltoeslag en schoolbonus – ouderlijke verantwoordelijkheid	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Evaluatie van de juridische haalbaarheid en regelgevend
Korte omschrijving	Wanneer ouders hun verantwoordelijkheid niet willen opnemen, kan het lokaal sociaal beleid, op basis van signalen die door scholen via het CLB worden aangereikt, de schoolbonus en de schooltoeslag rechtstreeks naar de school laten gaan (betaling schoolfacturen, schoolmateriaal, schoolmaaltijd, ...). Alle kinderen verdienen immers alle

	onderwijskansen. We onderzoeken en ontwikkelen een systeem van informatie-uitwisseling tussen het Groeipakket en actoren binnen het lokaal sociaal beleid. We werken het juridisch sluitend kader uit waarmee deze maatregel kan worden geïmplementeerd.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Groeipakket – afschaffing circulaire cheque	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	We schaffen de toepassing van de circulaire cheques in het Groeipakket af en bouwen een ruim kader in de dienstverlening uit waarmee we de burger stimuleren richting het doorgeven van een rekeningnummer. Ook onderzoeken we de mogelijkheden met betrekking tot een alternatieve betaalmodaliteit zodat gezinnen hun Groeipakket zo vlot mogelijk kunnen ontvangen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Het BVR wordt in de maand maart eerste maal goedgekeurd, verwacht af te ronden voor de zomervakantie.

Titel: Groeipakket – aanvraag zorgtoeslag	
ISE	Groeipakket
SD	We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	We werken de drempels weg die ouders nog ervaren in het doorlopen van de aanvraagprocedure. Concreet zorgen we ervoor dat gezinnen (en professionals op vraag van

	gezinnen) hun aanvraag zelf rechtstreeks kunnen opstarten bij Opgroeien.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Aangepast BVR zorgtoeslag – uitvoering tegen uiterlijk 12/2028

Titel: Groeipakket – Inschalingsinstrument zorgtoeslag	
ISE	Groeipakket
SD	We blijven de procedure voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte verbeteren
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	We blijven inzetten op vereenvoudiging, onder andere door het evalueren en bijsturen van de medisch-sociale schaal voor de inschaling van specifieke ondersteuningsbehoeften van kinderen en jongeren. Met de zorgtoeslag binnen het Groeipakket en het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden versterken we de draagkracht van gezinnen met kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Met het persoonlijk assistentiebudget voor minderjarigen kan de assistentie voor een kind thuis of op school georganiseerd en gefinancierd worden. We onderzoeken hoe de betreffende inschalingsinstrumenten en -schalen kunnen afgestemd en geharmoniseerd worden, zodat kinderen en hun ouders nietodeloos gelijkaardige elementen binnen aanvraagprocedures moeten doorlopen. Het uiteindelijke doel is om hun rechten sneller en zonder nutteloze administratieve overbelasting toegekend te krijgen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Groeipakket – Knelpunten combinaties ondersteuningstoelag	
ISE	Groeipakket
SD	We brengen knelpunten in kaart rond combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren en

	beleidsdomeinen, en formuleren oplossingen in samenwerking met de betrokken sector of beleidsdomein
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	We bekijken hoe combinaties van ondersteuning tussen verschillende sectoren flexibel gemaakt kunnen worden tussen sectoren, waarbij we oog hebben voor valkuilen zoals dubbele subsidiëring of overmatige administratieve lasten.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Groeipakket – 1 uitbetalingsactor	
ISE	
SD	We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.
Aard van het initiatief	Regelgevend
Korte omschrijving	Er komt 1 uitbetalingsactor voor het Groeipakket. Deze transitie gebeurt met de grootste zorg.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Conceptnota 30/1/2026

Titel: Groeipakket – afschaffing kleutertoeslag	
ISE	
SD	We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren.
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	De kleutertoeslag was oorspronkelijk bedoeld om ouders te stimuleren hun kleuters zo vroeg mogelijk naar school te sturen. Die maatregel schiet echter zijn doel voorbij, gezien

	het stabiele hoge percentage aanwezige kleuters. Daarom kiezen we ervoor om de kleutertoeslag af te schaffen en de vrijgekomen middelen te herinvesteren in het Vlaams gezinsbeleid. We onderzoeken gepaste overgangsmaatregelen.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Programmadecreet bij de begroting 2025, Publicatie in het Belgisch Staatsblad op 30/12/2024

Titel: Groeipakket – inkomensbegrip	
ISE	Groeipakket
SD	We versterken het Groeipakket op maat voor elk kind en elk gezin, zoveel mogelijk automatisch toegekend en ondersteund door een performante dienstverlening
Aard van het initiatief	Evaluatie en regelgevend
Korte omschrijving	Bij de toekenning van sociale toeslagen en schooltoeslagen in het Groeipakket nemen we, naast inkomen en kadastraal inkomen van onroerende goederen in vreemd gebruik, ook maximaal andere inkomsten uit roerende of onroerende goederen, direct of indirect aangehouden, in overweging.
Betrokken entiteit(en)	Opgroeien en VUTG
Uitvoering van de vooropgestelde planning	De timing 2025 is verschoven naar 2026. Het topic maakt deel uit van het ondernemingsplan Opgroeien 2026.

Titel: Decreet van 7/5/2004 tot oprichting van het IVA met RP VAPH	
ISE	Personen met een handicap
SD	We zetten in op digitalisering, het gebruik van data en het delen van gegevens om de zorg en ondersteuning verder te optimaliseren
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	Het oprichtingsdecreet van het VAPH wordt aangepast om gegevensverwerking te optimaliseren. Wat persoonsgegevens betreft, wordt de machtiging van het VAPH voor het rijksregister uitgebreid en wordt een wettelijke basis voorzien voor organisaties die samenwerken

	met het VAPH zodat zij - voor de tijd dat zij ondersteuning bieden aan de cliënt - ook toegang krijgen tot deze gegevens.
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering op 19 december 2025.

Titel: Decreet van 25/04/2014 houdende de PVF voor personen met een handicap	
ISE	Personen met een handicap
SD	We zorgen voor administratieve vereenvoudiging en stroomlijning van het aanbod om de effectiviteit en efficiëntie van de dienstverlening te verbeteren
Aard van het initiatief	Regelgeving
Korte omschrijving	Het decreet persoonsvolgende financiering wordt aangepast om de toeleidingsprocedure aan te pakken. Doelstellingen van de aanpassing zijn een nauwere aansluiting met de terbeschikkingstelling, de beperking van het aantal processtappen en actoren en het schrappen van overbodige systeemkosten.
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering op 19 december 2025.

Titel: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap, wat betreft de erkenningsprocedure, de aanpassing van de ondersteuningsfuncties en de personeelspunten per ondersteuningsfunctie en de aanpassing van de financiële bijdrage	
ISE	Personen met een handicap
SD	Aanpassing van het BVR Rechtstreeks toegankelijke hulp naar aanleiding van de pilootprojecten die liepen van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025.
Aard van het initiatief	Regelgeving

Korte omschrijving	Herziening en duidelijker omschrijving van de ondersteuningsfuncties, aanpassing puntwaarde en eigen bijdrage van de gebruiker per ondersteuningsfunctie en invoering van een uitgebreidere erkenningsprocedure voor RTH-diensten
Betrokken entiteit(en)	VAPH
Uitvoering van de vooropgestelde planning	Definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 januari 2026.

XIV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

MOTIES

NIHIL

RESOLUTIES

ISE Preventie

- Resolutie over maatregelen om de bevolking te beschermen tegen huidkanker (447 (2024-2025) nr.1)

Naar aanleiding van de aangenomen bovengenoemde resolutie op 19 november 2025 werd er eind 2025 gestart met het analyseren van de resolutie en een eerste inschatting gemaakt van mogelijke beleidsmaatregelen en budgettaire consequenties. De meest duurzame preventie strategieën zijn sensibiliseren, informeren en het creëren van een omgeving die beschermend is. Hiervoor liepen er in 2025 al verschillende initiatieven die in 2026 blijven doorlopen. Op dit moment is er niet direct een hiaat in het aanbod. Het belangrijkste is dat alle initiatieven eenzelfde boodschap uitdragen – weren, kleren en smeren in functie van de UV-index - waarin herhaling essentieel is.

XV. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

ISE woonzorg:

Vlaamse woonzorgcentra - Financiering, financiële stromen en inzet van zorgpersoneel

Aanbeveling 1 – Aan alle types wzc's een sectorspecifieke boekhouding en rapportering opleggen, met duidelijke instructies over alle rubrieken en eenduidige aanrekeningsregels. Tot nu toe zijn de financiële cijfers van de verschillende wzc's moeilijk vergelijkbaar wegens het gebruik van verschillende schema's van jaarrekeningen en verschillen in aanrekeningsregels. Bovendien zijn er bij inrichtende machten met gemengde activiteiten geen publiek beschikbare financiële cijfers op het niveau van het wzc. Richtlijnen formuleren over de rapportering van de financiële stromen met verbonden entiteiten om meer transparantie te bieden over deze financiële stromen.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Invoering van een sectorspecifieke transparante boekhouding in de residentiële ouderenzorg	Eind 2026	In uitvoering	Deze sectorspecifieke transparante boekhouding doorliep de geplande projectfasering. In 2026 is de rapportering van de financiële cijfers van boekjaar 2025 op het niveau van het woonzorgcentrum verplicht. Er wordt hiervoor opnieuw een opleidingstraject voorzien voor de sector. Voorzieningen dienen deze cijfers via een sjabloon dat ter beschikking wordt gesteld vanuit het departement te bezorgen eind september 2026. Gezien het eerste jaar van de verplichting voorzien wij een buffer voor voorzieningen die nog niet indienden of voorzieningen die nog substantiële fouten maakten, waardoor een volledig beeld pas eind 2026 verwacht wordt.

Aanbeveling 2 – Het basisdossier met informatie over de groepsstructuur van de woonzorgcentra uitwerken, alsook de applicatie om de relevante gegevens op te slaan en te verwerken.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Administratief basisdossier		Geschapt	Het administratief basisdossier is geschapt uit de regelgeving.

Aanbeveling 3 – De verschillende authentieke databronnen met relevante informatie over WZC's en andere zorgvoorzieningen ter beschikking stellen van de gebruikers (bijvoorbeeld op de website) opdat zij bewust zouden kunnen kiezen voor een bepaald WZC.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Ter beschikking stellen van objectieve data over woonzorgvoorzieningen		Uitgevoerd voor WZC, in uitvoering voor GAW	Publicatie van eWZCfiches via de Sociale Kaart sinds april 2024, waarbij elke burger objectieve data (vb. capaciteit, gemiddelde dagprijs, ...) kan raadplegen. In een latere fase wordt dit ook voor andere zorgvormen gerealiseerd. Voor GAW werd dit in 2026 opgestart.

ISE welzijnswerk:

Wat de aanbevelingen in verband met 'Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden' betreft, vermelden we enkel die aanbevelingen waarin WVG een trekkende rol opnam. De coördinatie hiervan ligt bij Justitie en Handhaving.

Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden [april 2026]

Aanbeveling 1 – De Vlaamse overheid kan in volgende gevallen haar bevoegdheden uitoefenen zonder de federale hervormingen af te wachten: een overkoepelend, wetenschappelijk onderbouwd drughulpverleningsbeleid met zekere financiering uitrollen, met een organisatie die structureel in elke gevangenis in een volwaardig aanbod rond verslavingszorg voorziet. De Vlaamse overheid heeft de vereiste bevoegdheden en hoeft de hervorming van de penitentiaire gezondheidszorg daarvoor niet noodzakelijk af te wachten.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Pilootprojecten		afgerond	De pilootprojecten zijn afgerond. De eerste bevindingen zijn voorgesteld tijdens een symposium op 23 juni 2025. Eind augustus werd het eindrapport opgeleverd.

Aanbeveling 3 – De Vlaamse overheid kan in volgende gevallen haar bevoegdheden uitoefenen zonder de federale hervormingen af te wachten: het hulp- en dienstverleningsplan invoeren en die invoering niet meer laten afhangen van de invoering van het detentieplan. De overheid dient de doelgroepen aan te duiden op wie de inspanningen om te komen tot een hulp- en dienstverleningsplan zullen worden geconcentreerd. *(Deze aanbeveling is ook gericht aan de Vlaamse minister bevoegd voor Justitie)*

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 In gebruik nemen van het HDV-plan	Juni 2026	In voorbereiding	De afspraak is dat iedereen opstart vanaf

door de CAW- trajectbegeleiders	juni 2026. Evaluatie is voorzien eind 2026.
------------------------------------	--

Aanbeveling 5 – De Vlaamse overheid dient meer oog te hebben voor, ook beperkte, efficiëntiewinsten. Het Rekenhof wijst al op de volgende terreinen waar een dergelijke winst kan worden geboekt: de trajectbegeleiders en de organisatie-ondersteuners dienen goed op de hoogte te zijn van eventuele wachtlijsten van alle partnerorganisaties. Zij zijn namelijk de primaire doorverwijzers naar het hulp- en dienstverleningsaanbod wanneer behoeften vastgesteld worden tijdens het (groeps)onthaal. Alle partnerorganisaties dienen de nodige inspanningen te doen om eventuele wachtlijsten in kaart te brengen en uit te wisselen. *(Deze aanbeveling is ook gericht aan de Vlaamse minister bevoegd voor Justitie, Werk en Onderwijs)*

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 CAW-hulpverleners in de gevangenis hebben zicht op de wachtlijsten van de partnerorganisaties.			Hier wordt geen aparte actie aan gekoppeld.

Aanbeveling 6 – De Vlaamse overheid dient de inhoudelijke werking van de volgende hulp- en dienstverleners te versterken: de rol van de CAW-medewerker, zodat individueel onthaal niet via afspraken alleen wordt opgenomen door een justitiële actor zoals de PSD.

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 We werken aan een afgestemd onthaalbeleid	2025-2030	Lopende	Deze actie (nr 14) is opgenomen in het STRAP 25-30 en is lopende.

Aanbeveling 7 – De Vlaamse overheid dient de inhoudelijke werking van de volgende hulp- en dienstverleners te versterken: de rol van de trajectbegeleider, zodat die de link met trajecten voor en na detentie daadwerkelijk kan maken, alsook de afstemming tussen de verschillende trajecten tijdens detentie en de continuïteit van die trajecten. De trajectbegeleider dient als volwaardig kennispunt te fungeren voor algemene noden onmiddellijk na vrijlating (huisvesting, sociale administratie, OCMW-werking).

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Implementatie van de HDV-plannen draagt bij tot de bestendiging van de rol van de trajectbegeleider	Midden 2026	Lopende	Deze actie (nr 12) is opgenomen in het STRAP 25-30 en is lopende.

ISE jeugdhulp:

Wat de aanbevelingen in verband met 'Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten – Leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs' betreft, vermelden we enkel die aanbevelingen waarin WVG een rol opnam. De coördinatie hiervan ligt bij Onderwijs.

**Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten –
Leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs**

Aanbeveling 5 – De aanloophase en de NAFT's verder uitbouwen, zodat er een voldoende aanbod met gepaste omvang en duur is, dat tegemoetkomt aan de behoefte van de kwetsbaarste leerlingen

Omschrijving acties	Uitvoering gepland tegen	Status	Toelichting bij de status
1 Start externe effectevaluatie	September 2026	Uitgevoerd	Van start gegaan in januari 2026. Coördinatie bij Onderwijs, Opgroeien volgt mee op.
2 Eindrapport externe effectevaluatie	Eind 2026	Gepland	
3 Resultaten effectevaluatie zijn vertaald in acties in masterplan jeugdhulp-jeugdbescherming	Voorjaar 2027	Gepland	

**XVI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET
GRONDWETTELIJKE HOF EN HET HOF VAN JUSTITIE'**

Arresten van het grondwettelijk hof

ISE Vlaamse Sociale Bescherming

- Arrest nr. 56/2025 van 3 april 2025 over art. 107 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming (tegemoetkoming voor mobiliteitshulpmiddelen)
 - Geen schending

GEVOLG: arrest heeft geen gevolgen.

ISE Geïntegreerd gezinsbeleid

- Arrest nr. 72/2025 van 30 april 2025 over de nieuwe Vlaamse voorrangsregels voor de toegang tot de op basis van het inkomen gesubsidieerde kinderopvang
 - VERNIETIGING: art. 5 van het programmadecreet van 22 december 2023 bij de begroting 2024 (*realisatie van voorrang bij de toegang tot de kinderopvang*)

GEVOLG: De tijd wordt genomen om het arrest grondig te bestuderen en om erover in dialoog te gaan met stakeholders en collega's. Voorts werd gezorgd voor duidelijke communicatie via onder andere de website van Opgroeien en de Vlaamse Codex.

Arresten van het hof van justitie

NIHIL

XVII. BIJLAGE 'METADATA INDICATOREN'

Indicator: Aantal personen met VAPH-ondersteuning, hulpmiddelen of recht op een zorgbudget en combinaties van ondersteuning.

Er wordt gebruik gemaakt van Vlaamse Openbare Statistieken voor deze indicator. Het gaat over het aantal personen met PVB, PAB, MFC, RTH/GIO, hulpmiddelen en aanpassingen. We verwijzen voor de metadata dan ook naar: https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/zorg?order_publicationdate=desc.